

الف) پرده کشا

اصطلاح - صاحب بجر از (صائب لے) ما پرده های آبله پای خود ز رشک

ب) پرده کشاون

نسبت الف گوید که معنی بر روی خارهای منیلان کشیده ایم (طوری لے)

اشکارا کنند و بهار بند کرافت زیادت تحتانی در آخر کفش پرده بر چهره ای رشک ماه که دارد نقاب

میفرمایند نقل نگارش که افشا کنند راز است از هجوم نگاه (طالب آملی لے) کشید پرده درخ

مولف عزم کند که (ب) یعنی حقیقی (۱) دور کردن

لاله فرصت است تو نیز ز ندوی و رخ بر افکن

پرده باشد بصله از (فغانی شیرازی لے) بکشای نقاب مشکین را که بهار صراحت فرید کند که بدون

پرده از گل رخسار اندکی که آبی نمایه تشنه دیدار آنکه صله افتاده سنی فرو بستن کند (حکیم رکنی کاشی

و (۲) کنایه باشد از اشکارا کردن چیزی و افشای لے) روزی که چرخ پرده نیلو فری کشید که بچهره آن

راز کردن داخل همین معنی است و الف اسم فاعل کسی که درون حصار ماند (سعید امی سراید لے)

ترکیبی است بهر دو معنی و (۳) بهر حاضر هم (ارو) گرم عتاب چون شود دیده پوشم از رخسار پرده

الف (۱) پرده پشانی و والا (۲) افشای راز کردن

کشند مردمان چون شود آفتاب گرم (مولف

والا (۳) (ب) کا امر حاضر (ب) (۱) پرده پشانا

عزم کند که موافق قیاس است (ارو) (۱) پرده چپوژنا (۲) پرده پشانا -

(۲) افشای راز کرنا -

پرده کشیدن

مصدر اصطلاحی - بقول پرده گر اصطلاح - بقول بهار معرون مولف

بهار و بجر و اشند (۱) یعنی پرده بستن (۲) پرده عزم کند که معنی پرده ساز است اسم فاعل ترکیبی

کشاون هر دو آمده و فارق در ادا و تین ذکر صله معنی در پرده مخفی کنند و پرده کشنده (شیخ اوحدی

است که معنی اول صله آن بر می آید و معنی دوم لے) در پیرزن نگه کن وان چرخ پرده گر که چرخ

پہرزن کی ای جرخ پرودہ اور؛ صاحب اننداین بوقتیکہ بلبلان سحر؛ نشستہ برسرگل پرودہ ہای ترگینڈا
 را مرادف پرودہ سازگفتہ مولف عرض کند کہ صاحب بجز بند کر معنی اول و دوم گوید کہ (۳) بی شرمی
 از قبیل چارہ گر و امثال ہان موافق قیاس است نمودن و (۴) بی روئی گردن و (۵) آشکارا
 مقابل پرودہ در (۱) پرودہ ڈولنے والا۔ پرودہ کرنے والا گردن۔ صاحب موید بند کر معنی سوم و چہارم نسبت
 پرودہ گردیدن استعمال۔ صاحب آصفی معنی پنجم می فرماید کہ مرادف پرودہ برگرفتن است
 ذکر این کردہ از معنی ساکت مولف عرض کند صاحب جامع بر معنی سوم و پنجم تانغ۔ مولف
 کہ (۱) ستر و حجاب شدن است و مجاز (۲) ذریعہ عرض کند کہ ہم موافق قیاس است (۱) ویکہو
 قرار یافتن (کمال اصنافی ۵) بر زبان ہمہ آن پرودہ کشیدن کے پہلے اور دوسرے معنی (۲) ویکہو
 ران تو خدا یا کہ بجز پرودہ ستگار می مراد پرودہ غفران پرودہ ساختن کے پہلے معنی (۳) بے شرمی کرنا (۴)
 گردن (۱) پرودہ ہونا (۲) ذریعہ قرار پانا بے روئی کرنا (۵) آشکارا کرنا۔ ظاہر کرنا۔
پرودہ گرفتن | مصدر اصطلاحی۔ بقول بہار **پرودہ گل** | اصطلاح۔ بہار تبدیل پرودہ سندان
 (۱) بمعنی پرودہ کشیدن بہر دو معنی (۲) پرودہ ساختن نقل کردہ از معنی ساکت مولف عرض کند کہ
 صاحب انند گوید کہ راست گردن آہنگ خواندن و آغاز کتبا یہ باشد از اوراق گل (میرزا رضی و دانش
 ہم (محمد علی سلیم ۷) چہ عجیب گر نشنا سند حریفان کتبا یہ) نیستہ پابست حسن صوت مرغان چین؛ جلوه ہا
 نغسہ بر بہر ہا خود پرودہ اعجاز گرفت؛ (میر خسرو ۷) در پرودہ ہای گل تماشا می کنم؛ (۱) ویکہو
 سوسن آمد برب جوی دزبانہا نو بہاد؛ وکیل آمد برگ گل کے دوسرے معنی۔
 برسرگل پرودہ ہای تر گرفت (ولہ ۷) بیابادہ **پرودہ گلیم** | اصطلاح۔ بقول بہار و بگرد

<p>پرودہ مشکین اصطلاح - بقول بہار و بکر (۱)</p>	<p>اتند بکاف فارسی نوعی از گلیم کہ عیاران دارند -</p>
<p>رو مال سیاہ کہ در آشوب چشم بر چشم بندند (۱)</p>	<p>(صائب) شیطان دلیر بر تو ز حال خراب نیست</p>
<p>پرودہ مشکین چشم خویش بستہ است آن نگار</p>	<p>وز و سیت اینکہ پرودہ گلیمش ز خواب تست (۱)</p>
<p>یا شدہ است از تاف آہوی ختن مشک آشکار</p>	<p>خط شبرنگ کہ حسن بتان را خطر است (۱)</p>
<p>دارستہ بذکر معنی بالا گوید کہ مراد (پرودہ نیلوفری)</p>	<p>ترا پرودہ گلیمی و گراست (۱) (شیخ علی قہن خاڑہ)</p>
<p>کہ می آید و بہ نقل سند بالا گوید کہ غری طویل است کہ</p>	<p>در پرودہ و لم زبان بت عیار ووشیم است (۱) ہر یک</p>
<p>در آشوب چشم معشوق گفتہ مولف عرض کند</p>	<p>مشرہ بر ہم زدنش پرودہ گلیم است (۱) خان آرزو در</p>
<p>یعنی حقیقی است یعنی پرودہ سیاہ یعنی اولی</p>	<p>چراغ ہدایت ذکر این کردہ مولف عرض کند کہ (۲)</p>
<p>مرکب تو صیفی است معاصر</p>	<p>گلیمی را نام است کہ عیاران در شب آن را بر ہم</p>
<p>بم این را برای عینک نیلگون ہم گویند کہ استمال</p>	<p>کنند و خود را از نگاہ مردم مخفی کردہ عیاری کنند</p>
<p>آن بحالت آشوب چشم می شود (۱) (۱)</p>	<p>(۱) وہ کتل جو چور رات میں اوڑھ کر چوری</p>
<p>وہ کالی نقاب جو آشوب چشم کے زمانہ میں آنکھ</p>	<p>کرتے ہیں - موٹ -</p>
<p>پر ڈالتے ہیں - موٹ - وہ نیلی عینک جو آشوب</p>	<p>پرودہ گوش اصطلاح - بقول بہار معروف</p>
<p>کے زمانہ میں لگائیں موٹ (۲) کالا پردہ - مذکر -</p>	<p>مولف سخن کند کہ پرودہ فطر سے کہ در گوش است</p>
<p>پرودہ کدھر اصطلاح - بقول بہار و انام</p>	<p>(ظہوری) حکایت تو بہ بیزم مگر بہ پرودہ گوش (۱)</p>
<p>کہا بہ از حجاب شیطانی</p>	<p>کہ حرف سوز و پری جنگی نثار شود (۱) (۱) کان</p>
<p>و نفوس شریرہ انسانی است و فارسیان (۲)</p>	<p>پرودہ - مذکر -</p>

ارواح شرمیه را نیز خوانند - صاحب بجز گوید که مراد از آنست که در پرده نشستن است یعنی حجاب
 پرده ابره منی است که گذشت مولف عرض اختیار کردن و پرده کردن و (ب) بقول برهان
 کند که موافق قیاس است و اشاره این بر (پرده) (۱) مستوره و خلوت نشین و فرماید که (۲) مردم
 ابره منی گذشت (اُر و و) (۱) دیگر پرده ابره منی گیلان سرحد نشینانی را گویند که در سخت فرمان سپه
 (۲) شرمیه رو عین - موثق - سالاران باشند - چهار بر (ب) گوید که مثل پرده گی

پرده ناموس

اصطلاح - بقول آنست که بینها نسبت عموم مخصوص است
 بحواله فریبگ فرنگ معروف مولف عرض و لهذا اطلاق پرده نشین بر چیزی مستور عموماً آمده
 کند که مرکب اصنافی است (۱) یعنی پرده عصمت بخلاف پرده گی که اطلاق آن جز بر زن مستورین
 یعنی حقیقی و (۲) مجازاً پرده شرم که شرم را پرده صاحب بجز مستور و خلوت نشین قانع و صاحب
 تشبیه داده اند یعنی پرده ناموس - ناموس باشد ناصری هم همزباننش (حافظ شیرازی) در کار
 (خواجده شیرازی) عشق در پرده ناموس بنتم کلاب و گل حکم انلی این بود و کاین شاهد بازای
 خافل و که ز فانیس بود پرده رسوائی شمع و و ان پرده نشین باشد مولف عرض کند که
 (شر سعدی) پرده ناموس بندگان بگناه فاحش اسم فاعل ترکیبی است و معنی اول موافق قیاس

ندر و (اُر و و) (۱) دیگر پرده عصمت (۲) دیگر پرده شرم و معنی دوم هم استعمال درست باشد ازینکه هر حد
 (الف) پرده نشستن - مصدر اصطلاحی - نشینان در پرده باشند و بکلم سپه سالاران بیرون

(ب) پرده نشین

صاحب آصفی ذکر می آیند (اُر و و) الف پرده منی بینها پرده
 (الف) کرده از منی ساکت مولف عرض کند که اگر نا (ب) (۱) پرده نشین که می آید و این شخص

جو پرودہ کرے۔ خلوت نشین۔ خلوت میں بیٹھنے والا صاحب مویذ بر معنی دوم قانع مولف عرض کند
 (۲) وہ فوج جو سرحد پر مخنی رہتی ہے جو سپہ سالار کہ آری یعنی بار تعالیٰ و پرودہ و سر پرودہ و بارگاہ
 کے حکم میں رہتی ہے۔ موتث۔ بجائیش گذشت موافق قیاس است (اگر وہ)
پرودہ نشینان | اصطلاح۔ بقول جہانگیری (۱) خلوت نشین اور محرم اسرار اور اولیا اللہ جو
 در طہقات (۱) کنایہ از ملائکہ مقربین صاحب رشیدی جو مخفی ہوں۔ مذکر (۲) فرشتے۔ مذکر۔
 بذکر معنی بالاکوید کہ (۲) یعنی خلوتیان و (۳) دلبران **پرودہ نشینان** | اصطلاح۔ بقول
 (نظامی ۱۷) پرودہ نشینان بو قادر شکر و پرودہ بحر معنی محراب اسرار۔ صاحب مویذ بحوالہ تفسیر
 شناسان نژاد و شکر و صاحب مویذ معنی اول می فرماید کہ معنی ترکیبی آنکہ در پرودہ نشین بار می
 دوم قانع مولف عرض کند کہ معنی دوم حقیقی چنانچہ بعض ملائکان مقرب و در نسخہ دیگر گوید کہ
 است معنی اول و سوم مجازان جمع پرودہ نشین آنا کہ در پرودہ نشینہ کار می کند مولف عرض
 و ازینکہ ملائکہ بنظر نمی آیند۔ فارسیان بدین اسم موصوف کنند بخیاں ما کار را داخل اصطلاح کردن حضور
 کردند ہم چنین دلبران ہم کہ در پرودہ می باشند بدین است و پرودہ نشینان کنایہ بہین معنی گذشت
 اسم موسوم شدند (اگر وہ) (۱) فرشتے مذکر معلوم میشود کہ محققین بالاسندی یافته باشند کہ
 (۲) وہ جو پرودے میں ہوں یا خلوت میں (۳) دلبران | **پرودہ نشینان** | اصطلاح۔ مکرہ لفظ کار را داخل اصطلاح کردند و حیث
 بقول بر بان و بحر (۱) کنایہ از خلوت نشینان است کہ نقل سند ہم نکردند تا پرودہ از روی کار
 محراب اسرار و اولیا می شود (۲) ملائکہ سما بر می داشتیم۔ دیگر ہمہ محققین اہل زبان ازین ساکت

(اُرُو) دیکو پرده نشینان باره

مولف گوید موافق قیاس است (اُرُو) دیکو

پرده نشین گشتن

مصدر اصطلاحی - یعنی پرده نظر - پرده نگه بی که سکتے ہیں - مذکر -

(۵۱۷۳۸)

پرده کردن و پرده دار شدن است مرکب با هم **پرده نهادن** مصدر اصطلاحی - صاحب

فاعل ترکیبی پرده نشستن و مصدر گشتن **مولف** اصنی ذکر این کرده از معنی ساکت **مولف**

عزم کند که موافق قیاس است (ظهوری ه) عزم کند که یعنی پرده کردن است بصله بر (رضی

زان پرده نشین گشته که در کوی ملامت به هنگامه اریتمانی ه) اگر نه نهی پرده بر رخ چون آفتاب ه

رسوایی مستور نه گنجد ه (اُرُو) پرده کرنا - وای بر روز شکیب وای بصیر و قرار ه (اُرُو)

پرده دار هونا -

پرده کرنا - نقاب منہ پر ڈالنا -

پرده نظر استعمال - بقول بهار معروف

پرده نیلگون اصطلاح - بقول برهان

مولف عزم کند که پرده نظر - نظر باشد که فارسی (جهاگیری در ملحقات) و بگرد مویذ و رشیدی

نظر را پرده تشبیه داده اند و مقصود بهار جزین و سراج کنایه از آسمانست **مولف** عزم

نباشد (صائب ه) بر حسن بی مثال تو در پرده کند که موافق قیاس است مرکب تو صینی (اُرُو)

نظر ه محض درست می کند از جوهر آئینه (اُرُو) دیکو آسمان - مذکر -

پرده نظر به ترکیب فارسی که سکتے ہیں - مذکر - **پرده نیلوفری** اصطلاح - بقول بگرد بهار

پرده نگه استعمال - مرادون پرده نظر است و اندر وارسته مرادون پرده مشکین (صائب

و بس (ظهوری ه) کدام عیب که عریان چو راز ه) نرگس میگون او از پرده نیلوفری ه میناید

عاشق نیست ه پرده نگه لعل زان هنر پوشند ه چون شفق از دامن شب بای تار ه هچو ابر کعبه

(۵۱۷۳۹)

دائرگی پهاور استین پود نیلوفری برگوشه ابرو
 یار پو (بابا فغانی) آه کان ابرو کمان چشم سیه
 از ناز بست پود نیلوفری بزرگس غماز بست پود **پروه هشتن** استعمال - صاحب آصفی
 و ارسته نسبت سند اول صراحت کند که این غزلی ذکر این کرده از معنی ساکت و سندی که از کمال
 است طویل که در آشوب چشم معشوق گفته مولف اصهبانی پیش کرده برای (پروه فروه پلیدن)
 عرض کند که مرکب توصیفی است بمعنی حقیقی پروه که است (س) نه مرد عشق تو بودم من اینقدر در آن
 رنگ نیلوفرو وارد و معنی اول الذکر مجاز آن و مجازاً اولی بدیده فرومی بلد قصنا پروه پو معنی میاد که
 برای پروه چشم هم (آر و و) دیگر پروه شگین و پروه چشم (فروه پلیدن پروه بر دیده) بمعنی انداختن
پروه وار استعمال - بقول بهار بو اوز عالم باشد بر چشم و پلیدن مراد هشتن است و
 رقه وار و جامه وار (نظامی) پرندی چنین ازین ترادف لازم نمی آید که استعمالات مشتقات
 پروه وارش کنم پوزگرد جهان رسنگارش کنم پو یکی را برای دیگری و اینم محقق پسند ترا در ا
 مولف عرض کند که معنی لائق پروه باشد که و از معنی چیزی که در غلط انداخت کم غوری محققین معنی
 لائق آمده چنانکه گوشوار (آر و و) پروه یک لائق است که بر مصدر هشتن معنی عرش بلد نوشته اند
پروه بای روغنی اشکال اصطلاح و خیال نکرده که بلد معنی عرش پلیدن است و معنی
 بقول رهنا بحواله سفرنامه ناصر الدین شاه قاجار باشد و لیکن باشد مستعمل نیست و متروک ازین که
 پروه بای که بران تصاویر رنگین باشد مولف هشتن سالم التصریف است بجهت کاطش بجایش
 عرض کند که معنی حقیقی است و اینقسم پروه باور کنیم (آر و و) پروه چو لانا - پروه طالنا -

<p>اصطلاح بقول برهان پرده هفت رنگ (۱) کنایه از هفت آسمان باشد چه هر کدام برنگیست چنانچه صاحب کعب الاحبار از تورات نقل کرده که آسمان اول از سنگ خارا است و دوم از فولاد و سیم از مس و چهارم از نقره و پنجم از طلا و ششم عالم - مذکر - و هفتم از یاقوت و الله اعلم و (۲) هفت</p>	<p>اصطلاح بقول برهان و بحر (۳) دنیا و عالم - صاحب رشیدی بهار و جهانگیری در ملحقات (۱) نام بر فلک و دنیا قانع و صاحب جهانگیری در ملحقات بر معنی سوم اکتفا کرده - خان آندو در سراج این را مخصوص کند با معنی اول و (پر دگی هفت رنگ) در انگشت خنیاگر و و بهار صراحت مزید کند که (۲) کنایه از جرم یاقوت است (صائب ۵) پرده هفت رنگ و که رنگی بود آینه زیر رنگ و چون آب که از پرده یاقوت نماید و پیدا است تن مولف عرض کند که (پر دگی هفت رنگ) نازکش از جامه گلنار و مولف عرض کند که به معنی بجایش گذاشت و بنیال ما تعیم اصل است که دنیا و عالم شامل است بر هفت روز و هفت روز بر هفت ستاره و لفظ هم برای واحد است اگر هفت آسمان را پرده بای هفت رنگ گویند که جرم هم پرده را ماند (آر و و) (۱) ایک خاص</p>
<p>اصطلاح بقول برهان و بحر (۳) دنیا و عالم - صاحب رشیدی بهار و جهانگیری در ملحقات (۱) نام بر فلک و دنیا قانع و صاحب جهانگیری در ملحقات بر معنی سوم اکتفا کرده - خان آندو در سراج این را مخصوص کند با معنی اول و (پر دگی هفت رنگ) در انگشت خنیاگر و و بهار صراحت مزید کند که (۲) کنایه از جرم یاقوت است (صائب ۵) پرده هفت رنگ و که رنگی بود آینه زیر رنگ و چون آب که از پرده یاقوت نماید و پیدا است تن مولف عرض کند که (پر دگی هفت رنگ) نازکش از جامه گلنار و مولف عرض کند که به معنی بجایش گذاشت و بنیال ما تعیم اصل است که دنیا و عالم شامل است بر هفت روز و هفت روز بر هفت ستاره و لفظ هم برای واحد است اگر هفت آسمان را پرده بای هفت رنگ گویند که جرم هم پرده را ماند (آر و و) (۱) ایک خاص</p>	<p>اصطلاح بقول برهان و بحر (۳) دنیا و عالم - صاحب رشیدی بهار و جهانگیری در ملحقات (۱) نام بر فلک و دنیا قانع و صاحب جهانگیری در ملحقات بر معنی سوم اکتفا کرده - خان آندو در سراج این را مخصوص کند با معنی اول و (پر دگی هفت رنگ) در انگشت خنیاگر و و بهار صراحت مزید کند که (۲) کنایه از جرم یاقوت است (صائب ۵) پرده هفت رنگ و که رنگی بود آینه زیر رنگ و چون آب که از پرده یاقوت نماید و پیدا است تن مولف عرض کند که (پر دگی هفت رنگ) نازکش از جامه گلنار و مولف عرض کند که به معنی بجایش گذاشت و بنیال ما تعیم اصل است که دنیا و عالم شامل است بر هفت روز و هفت روز بر هفت ستاره و لفظ هم برای واحد است اگر هفت آسمان را پرده بای هفت رنگ گویند که جرم هم پرده را ماند (آر و و) (۱) ایک خاص</p>

راگ کا نام فارسی میں پردہ یا قوت ہے۔ جسکا ہندی کردہ (منہ ۵) جانی کہ عقاب پر بریزو ہے	ترجمہ معلوم نہ ہو سکا۔ مذکر (۲) یا قوت کا جرم۔ مذکر۔ از پشتہ ناتوان چہ خیزو ہے مولف عن
(الف) پر رخیخت	الف۔ بقول موید یعنی عاجز کہند کہ الف ماضی مطلق (ب) و معنی دوم (ب)
(ب) پر رخیختن	شد و (ب) بقول بحر (۱) حقیقی است و معنی اول مجاز آن و (الف)
عاجز شدن و مجرور کردن از علایق۔ صاحب اند	ہم شامل باشد بر ہر دو معنی ماضی (ب)
گوید کہ (۲) کریز کردن و پرفشرون مرغان است	(۱) الف (۱) عاجز ہوا (۲) پرچھاڑا (ب)
و کتابہ از عاجز شدن۔ صاحب آصفی ذکر ہر دو معنی	(۱) عاجز ہونا (۲) پرچھاڑنا۔ کریز کرنا۔ ویکھو بال ذیل

چکر بقول برہان لفظ اول و سکون ثانی و زرای نقطہ دار (۱) آن باشد کہ بر روی سقرات و دیگر شہینہ با بعد از پوشیدن ہم رسد و (۲) انچہ زمان بخود برگیرند و (۳) لیتقہ دوات را نیز گویند صاحب ناصری این را مرادف پرزہ گفته بذکر معنی اول گوید (۳) کاغذ بدقماش را نیز گویند و ذکر معنی دوم و سوم ہم کردہ۔ صاحب سروری بر معنی اول قانع (النوری ۱۵) از چہ خیزو در سخن حشو از خطابیسی طبع ہے و از چہ خیزو پرزہ بر دیبا زنا یعنی لاس ہے صاحب رشیدی ہم این را مرادف پرزہ نوشتہ بذکر معنی اول فرماید کہ پارہ از جامہ و شیاہ و این غالباً مقصودش از معنی دوم باشد و گوید کہ فرزجہ معرب آنست۔ صاحب موید ذکر معنی اول و دوم و سوم کردہ مولف عن کند کہ این مخفف پرزہ می نماید و صراحت ماخذش بجای خودش کنیم (اوردو) (۱) ویکھو پروکے تیسرے معنی (۲) حیض کالنتہ۔ بقول آصفیہ۔ فارسی۔ اسم مذکر۔ چیتھرا۔ حیض کی گدی۔ وہ کپڑا جس سے حیض کو صاف کریں۔ دکن میں صرف لنتہ کہتے ہیں (۳) وہ صوف جو دوات میں ڈالتے ہیں

(۲۱۶۶)

تا کہ قلم پر سیاہی زیادہ نہ آئے پاسے - مذکر (۳) کہرا اور پد فماش کا قند پر زون ہون اور ناصاف ہو۔ مذکر

پد زاع

اصطلاح - (۱) بمعنی حقیقی و (۲) ازین لغت ساکت و صاحب محیط کہ محقق مفردات

استعارہ از موسی سیاہ مولف گوید کہ موافق طلب است ذکر این نکرده و (۲) بقول خان آرزو

قیاس است (ظہوری ۱۷) دولت نہادہ رویہ ہر مرادون پرتزہ کہ فی آید مولف عرض کند کہ دیگر

بغیر عشق پڑ تل ہمای برسرس از پرتزاع باد ہر ہمسہ محققین ازین ساکت و اگر سند استعمال پیش

(نظامی ۱۷) مرابوف بارید بر پرتزاع پڑ نشاید شود این را مختلف (پرزوہ) و انیم کہ می آید۔

چو بلبل تماشای باغ پڑ (آرود) (۱) کوتے کے (۱) ایک دوئی گوند جسکی حقیقت کمال

پر - مذکر (۲) کالے بال - مذکر۔ معلوم نہ ہو سکی مذکر (۲) دیکھو پرزوہ کے دونوں معنی

پرزبان

اصطلاح - بقول انند بچوالہ **پرزون** بقول بچو بہار بمعنی (۱) پریدن

مویڈ بمعنی تیز زبان مولف عرض کند کہ دیگر ہمہ پرواز کروں و (۲) مشتاق و آمادہ بودن برآ

محققین اہل زبان ازین ساکت معاصرین عجم بر کاری (میر و خسرو ۱۷) پرزوں آن بہ کہ سمائی

زبان نہ ارنند۔ بدون سند استعمال این را تسلیم بود پڑ پرزوں مرغ ہوائی بود پڑ (میرزا صالح

تہ کلیم (آرود) تیز زبان (لغات) بقول آصفیہ منشی ۱۷) نہ تہا در پی قلم کمر بستہ است شمشیر پڑ

چرب زبان - لسان - باتونی - باتون - کہ در ترکش برای کشتنم پر می زند تیرش پڑ صاحب

پرزو

اصطلاح - بقول انند بچوالہ فرہنگ فرنگ ۱۷) در کام شعلہ و م بشمار اذ فتادہ است پڑ

بفتح اول و ثالث (۱) نومی از و ا باشد مانند صغ پر می زند ہنوز ز خامی کباب ما پڑ مولف

مولف عرض کند کہ دیگر ہمہ محققین فارسی زبان **پرزو** عرض کند کہ معنی اول حقیقی است و معنی دوم

<p>میزان (اگر دو) (۱) پرواز کرنا - اثرنا (۲) پرزده رو اصطلاح - بقول بهار و بحر بود</p>	<p>مشاق هونا - آماده هونا -</p>
<p>معروف آنکه داغ چپک بر روی دارد مرادند</p>	<p>پرزده اصطلاح - بقول بهار - یعنی اول و</p>
<p>آبله زده و فرماید که ماخذش اینست که در وقت زواله بختن نان را پهن کرده پر مرغ در آن می غلظند</p>	<p>فتح زای مجله (۱) شافه در سیمان و جامه که نه که زنا بر دارند و فرزه معرب این و فراراج جمع فرزه</p>
<p>اثر آن مشتبه بآبله های رو بعد بختن باقی می ماند</p>	<p>(حکیم شفائی در سجوه) نسخه پرزده زم میخواست</p>
<p>و اثر آنان پرزده گویند (ملاحظا به غنی) پروانه</p>	<p>که دم این شافه ساز و آمد راست و فرماید که</p>
<p>عبث پرزده برگرد رخ شمع و در پیش رخت شمع</p>	<p>(۲) گره های که بر روی جامه یا مخمل نمودار باشد</p>
<p>از ل نیک و بد و هر نگاشت و یک پرزده رو</p>	<p>و این را کرگ بالضم و لاس نیز گویند مولف</p>
<p>چون تو در رسم نداشت و مولف عرض کند که</p>	<p>عرض کند که بنیال ماه همین است اسم جامه فارسی</p>
<p>اسم فاعل ترکیبی است و هر دو محققین بالا صراحتا</p>	<p>زبان معنی لفظی این یعنی پر کرده شده و کنایه از</p>
<p>اعراب بای فارسی نکرده اند و ماخذ بیان کرده</p>	<p>شافه و پارچه که نه که زنان فرست خود را بر ما نه حیض</p>
<p>بهار متقاضی فتح اول است - مای گویم همین</p>	<p>پر کنند تا در از نریزد و پرز که گذشت و پرزه که</p>
<p>را بالضم خوانیم و معنی حقیقی این بسیار زده و</p>	<p>می آید محقق این و معنی دوم هم اسم جامه است</p>
<p>روئی که بر آن داغ های چپک باشد گویا</p>	<p>نظر بیشتر خوابه مخمل آنرا پرزده گفتند و معنی نیست</p>
<p>بسیار ناموار است و الله اعلم بحقیقه الماخذ -</p>	<p>که پرده که به همین معنی گذشت محقق این باشد (اگر دو)</p>
<p>(۱) و یک پرز که دوسری معنی (۲) و یک پرز که پیل معنی</p>	<p>(۱) و یک پرز که دوسری معنی (۲) و یک پرز که پیل معنی</p>

پوزور استعمال - بهار گوید و مانند بد نباش
 بگوید که معروف چون می پوزور (صائب س) پارۀ از جامه و غیره و غیر ما یید که خطب عظیم بر بان و شکر
 از که ورت می کند دل را سبک رطل گران بود است که معنی شیاف نوشتند مولف عرض کند که
 غم چوزور آرد می پوزوری باید کشید؛ **مولف** هر گاه محققین اهل زبان اعنی سروری و ناصری با
 عرض کند که معنی پر طاقت است و بس (آردو) معنی بیان کرده رشیدی و بر بان اتفاق کرده اند
 پوزور که سکتے بین یعنی طاقت ور - زیادہ طاقت رکھنے والا -
 خطب خان آرزو است نہ رشیدی و بر بان حقیقت
 این است که این مخفف پوزور باشد چنانکه اشاره
 این سہدر انجا کرده ایم (آردو) دیگر پوزور -

پوزرہ اصطلاح - بقول بر بان و شیدی بر
 وزن ہرزہ (۱) شیاف را گویند کہ عوام شان
 خوانند و (۲) بقیم اول پوزی باشد کہ بروی
 سفرلات و جامہ ابریشمینہ و امثال آن ہم رسد
 صاحب سروری بر معنی اول قانع - صاحب ناصر
 این را مراد پوزر گفتم (انوری ط) از چه چیز
 در سخن حشو از خطا یعنی طبع؛ از چه افتد پوزر بر
 و بیازنا جنسی لاس؛ و ارستہ بذکر ہر دو معنی
 بالالا از کلام شغائی برای معنی اول سند گیرد کہ
 نقاش بر پوزر کرده ایم - خان آرزو در سراج
 پوزرینت و اسباب **پوزرینت و اسباب** استعمال - بقول
 روز نامہ حویلی کہ از زینت و اسباب پر بود مولف
 عرض کند کہ این محاورہ ایست کہ لفظ حویلی خند
 شد مثلاً معاصرین عجم گویند کہ: او امیر سینت کہ
 پوزرینت و اسباب وارو یعنی خانہ دار پر از
 زینت و اسباب (آردو) آراستہ حویلی - موتش
پوزرینت اصطلاح - بقول بر بان و جامع
 و سکون ثانی و ثالث بہ تحتانی
 رسیدہ و وا و مفتوح بزون و وال بعد زودہ

بمعنی صریح باشد کہ در مقابل رمز و ایماست صاحب و سندی کہ پیش شد ازان پیدا است کہ حکیم قطران (پرشک
ناصری بذکر این گوید کہ در فرنگیانہ دیدم مولف عرض کردن) را بمعنی گریہ کردن استعمال کرده و صاحبان
کنند کہ اسم جامد فارسی قدیم است و قول صاحب تحقیق نمی دانند کہ معنی (پرشک کہ موضوع شان است)
جامع کہ محقق اہل زبانست اعتبار را بانی است چگونہ گریہ کردن باشد۔ صاحب جامع بی حقیقت
(اُردو) صریح۔ صراحت کے ساتھ مفصل۔ و خارج برودہ در ہمزبانی شان باز سکندری خور و حق
پرشک اصطلاح۔ بقول برہان ورشیدی و آنست کہ فارسی قدیم است بمعنی گریہ۔ یکی از
سراج بازای فارسی بروزن مردک بمعنی گریستن معاصرین عجم قیاس کند و ما با او اتفاق داریم
و گریہ نمودن۔ صاحب ناصری ذکر این بجا کہ برہان کہ اصل این (پرشک) بو و بمعنی گریہ
کرودہ (حکیم قطران سے) عرش و کرسی در آب شد بخذت و تبدیل پرشک بر زبان ماند یعنی
پنهان ہو بسکہ کردم ز فرقت پرشک ہ صاحب زای ہوز بدل شد بہ زای فارسی و الٹ
جامع گوید کہ گریہ و گریستن است مولف عرض و شین حذف شدہ پرشک شد تصرف و لفظ
کنند کہ اینست قانون زبان دانی صاحبان تحقیق نتیجہ لب و لہجہ باشد (اُردو) گریہ بقول تصفیہ
و محققین بانام و نشان کہ اسم را بمعنی مصدر نوشتہ اند فارسی۔ اسم مذکر۔ رونا۔ زاری۔ رون رون۔

پرس بقول برہان و ناصری و جہانگیری و سراج و جامع بفتح اول بروزن و رس پرودہ را
گویند کہ بر روی چیز پائشند و انجا آویزند مولف عرض کند کہ اسم جامد فارسی قدیم است و حالاً
زبان معاصرین عجم متروک (اُردو) دیکھو پرودہ کے پہلے معنی۔

پرس بقول برہان و سروری و ناصری بضم اول و سکون ثانی و سین بی نقطہ بالف کشیدہ

خبر گیرنده و پر سنده را گویند مولف عرض کند که محققین بالا این را اسم جامد و نسبتہ اند طرز بیان
شان دلالت کند برین و حقیقت از مصدر پر سیدن است کسی آید الف در آخر امر حاضرش بقافہ
فارسی زیادہ شدہ افادہ معنی فاعلی کند ذکر این بر (الف فاعل) گذشت از قبیل دانا و بنیا (اُروو)
پوچنے والا۔

پر ساختن استعمال۔ یعنی حقیقی پر کردن و مملو پر سالہ اصطلاح۔ بقول انند بھوالہ فرنگ فرنگ
ساختن است۔ صاحب آصفی ذکر این کردہ از معنی بالفہم یعنی ساخوردہ مولف عرض کند کہ پر
ساکت (ظہوری ۵) گوش تاکی بہ پنبہ پر سازم درینجا بمعنی بسیار است کہ گذشت و کنایہ باشد از پیر
ناصح من نگشت لال بلاست (اُروو) بہرنا۔ (اُروو) بڈا۔ مذکر۔

پر ساختن گوش بہ پنبہ مصدر اصطلاحی۔ **پرست** بقول برہان و جامع و انند و موید

سماعت نکردن عمدتاً و اعتنا نکردن بسماعت بفتح اول و ثانی بروزن الست (۱) پرستندہ
یہند این از ظہوری بر مصدر گذشتہ گذشت (اُروو) و (۲) پرستار و (۳) شخصی را نیز گویند کہ در ہم
کامین انگلی دینا یا رکنا۔ بقول آصفیہ کسی کی آواز و پندار خود یعنی در فکر و خیال خود ماندہ باشد
نشستن کے واسطے دو نمونہ کان بند کر لینا (ناصح صاحب سروری برای معنی اول سند شیخ سعدی
(۵) اپنی کہتا ہے موزن اور کی سنتا نہیں پرکتا اور وہ (۵) گناہ کردن پہنان چہ از عبادت
ہنگام اذان کیونکہ نہ انگلی کان میں بڑکان میں فاش چہ اگر خدای پرستی ہو پرست مباحث کی
روئی و سے کے ہو پھینا) یہی انہیں معنون میں ہے و فرماید کہ (۴) بمعنی امر است از پرستیدن۔
(دیکھو آصفیہ) (سراج الدین راجی ۵) مومن کسی بود کہ بگوید

<p>رضای نفس و چون نفس را پرستی یکباره بن پرستار پرستار اصطلاح - بقول برهان و جامع</p>	<p>پرستی و (بت پرست) و از مجرود پرست انیمینی عبادت کننده - صاحبان جهانگیری و مویده و</p>
<p>مولف عرض کند که معنی اول بدون ترکیب بر وزن طلبگار (۱) فلام و کثیر و خدمتگار و خام</p>	<p>امر حاضر پرستیدن با اسمی حاصل نمی شود چنانکه (۲) و فرمان بردار و مطیع و منقاد و (۳) طاعت و</p>
<p>پیدا کردن بی خبری از قواعد زبان و محققین اول سروری و رشیدی بر معنی اول قانع (سده)</p>	<p>راشایان است و معنی دوم مخفف پرستار باشد (۴) پرستار امرش همه چیز و کس و بنی آدم و</p>
<p>و انیمینی را فطر بقول صاحب جامع تسلیم کنیم که مرغ و مور و گس و (حکیم فروسی مله) پرستار</p>	<p>محقق زبان و اوست و از قاعده زبان خود بی خبر زاده نیاید بکار و اگر باشدش خود پدرش بود</p>
<p>از نیجاست که اعتبارش برای معنی اول نکریم و (حکیم اسدی مله) که با دختر خویش تازنده ام و</p>	<p>و معنی سوم هم غلط محض که انیمینی هم غیر از اسم پرستار است او من بنده ام و صاحب ناصر</p>
<p>فاعل ترکیبی حاصل نمی شود و معنی چهارم البتة درست بذكر هر دو معنی برای معنی دوم از کلام خود سند</p>	<p>و موافق قیاس است و (۵) ماضی مطلق مصدر آرد (۶) شاید از مومنان زمن بر منند و که</p>
<p>پرستن هم و (۶) بمعنی پرستش و عبادت هم معنی بی را بجان پرستارم و بیاهر بذكر معنی اول گوید</p>	<p>پرستیدن (آر و و) (۱) پرستش کرنے والا - که (۲) بمعنی بسیار و مجاز است چنانکه صاحب</p>
<p>پجاری (۲) و یکپور پرستار (۳) خود را سے (۴) گفته (۳) تا شدم بی عشق می لزوم بجای عشق</p>	<p>پوجا کر - پرستش کر - پوج (۵) پوجا - پرستش کیا (۶) بیج پجاری نگر و از پرستاری جدا و صاحب</p>
<p>ناصری هم ذکر انیمینی کرده صاحب سفرنگ هم</p>	<p>پرستش - موش - پوجا (عبادت) موش -</p>

<p>پس ما با صاحب مویذ اتفاق داریم (اُردو)</p> <p>شعرا اور اہل تشریح و خیالی اور فرضی مضامین پر نظم و شکر لکھیں۔ مذکر۔</p>	<p>بشرح ہفتاد و فی فقرہ (نامہ شت و خورشید فریدون)</p> <p>گفتہ کہ معنی خادم و فرمان بردار است مولف</p> <p>عرض کند کہ خیال مآثری دوم اصل است کہ مرکب</p>
<p>پرستار زادہ نیاید بکار</p> <p>اگر چہ بود زادہ شہر پار</p>	<p>است از پرست و آر۔ پرست بمعنی پرستش</p> <p>گذشت و آر امر حاضر از آوردن پس پرستش</p>
<p>و امثال فارسی ذکر این کردہ از معنی و محاسن استعمال</p> <p>ساکت مولف عرض کند کہ این مثلی است کہ</p> <p>فارسیان بحق کسی می زنند کہ از شرافت کار نگیرد</p> <p>و حرکات رزبیلانہ کند (اُردو) دکن میں کتیرین</p> <p>باندی بچہ آخر اپنی میا پر گیا اور اس فاری</p> <p>مثل کا ہی استعمال ہے نیز کہتے ہیں اس شراف</p>	<p>آرندہ اسم فاعل ترکیبی است بمعنی پرستش کنند</p> <p>و معنی اول بیسبیل مجازہ و دیگر بیچ (اُردو) (۱)</p> <p>غلام۔ خدمتگار۔ مذکر۔ باندی۔ کنیز۔ مونت۔</p> <p>(فرمان بردار) مطیع (۲) پوجا کرنے والا۔</p> <p>پجاری۔ پرستش کرنے والا۔ پوجنے والا (۳)</p> <p>تیار دار۔ بیمار کا خدمتی۔</p>
<p>مصدر اصطلاحی سے خطانہ ہو۔ اجلاف سے وفانہ ہو</p> <p>پرستاری استعمال۔ بقول آصفی خدمتگاری</p> <p>صاحب روزنامہ بحوالہ سفر نامہ ناصر الدین شاہ</p> <p>تا چارہم ذکر این بہین معنی کردہ مولف عرض</p> <p>یامی مصدری باللفظ پرستار کہ گذشت مرکب</p> <p>اند و سند این در مطقات می آید و شامل باشد</p>	<p>پرستاران خیال</p> <p>بقول برہان و بھر کنایہ از شعرا و صاحبان نظم</p> <p>و شہ صاحب مویذ بر شعرا قانع مولف عرض</p> <p>کند آنانکہ در نظم و شہ از مضامین خیالی و فرضی</p> <p>کارگیرند فارسیان آنان را بدین اسم کنایہ کردند کہ یامی مصدری باللفظ پرستار کہ گذشت مرکب</p> <p>و شک نیست کہ این خاوند شعراست نہ اہل تشریح کردہ اند و سند این در مطقات می آید و شامل باشد</p>

<p>برہم معانی پرستار (اُردو) خدمت گاری۔ غلامی، ہجیون تو کسی دیگر اندر نظر م نامد کچند انگہ نگہ فرمان برداری۔ اطاعت۔ موت۔</p>	<p>برہم معانی پرستار (اُردو) خدمت گاری۔ غلامی، ہجیون تو کسی دیگر اندر نظر م نامد کچند انگہ نگہ فرمان برداری۔ اطاعت۔ موت۔</p>
<p>کردم در جان پرستانہا ک (اُردو) پرستان۔ بقول</p>	<p>پرستاری کروں استعمال۔ صاحب</p>
<p>اصفیہ۔ اردو۔ اسم مذکر۔ پر یون اور ویوون کے</p>	<p>پرستاری نمودن آصفی ذکر این کردہ</p>
<p>رہنے کا فرضی مقام۔ پر یون کا اکھاڑا (بکرہ) محل پر اس کے پرستان کا ہوا دہو کا کچھ رقیب</p>	<p>از معنی ساکت مولف عرض کند کہ غلامی و خدمت گاری</p>
<p>پر یوے حضرت کا گمان ہوا کچھ مولف عرض</p>	<p>و فرمان برداری کروں (ظہیر فاریابی سے) درون</p>
<p>پر دو فکر مرا عروسا تند کچھ زہرہ شان بہ تافز کرتا ہے کہ صاحب آصفیہ نے کم التفاتی اور</p>	<p>کند پرستاری ک (اثر شیرازی سے) نماید ہر کہ چون</p>
<p>بے توجہی سے اس کو اردو کہا ہے اور فرمایا،</p>	<p>مسواک جمعی را پرستاری کچھ اہل و عابد دست</p>
<p>کہ یہ لفظ لغات فارسی میں نہیں ہے بلکہ اہل ہند</p>	<p>و دانش نگہداری ک (اُردو) غلامی کرنا۔ اطاعت کرنا کی گہرت ہے) در حقیقت یہ فارسی ہے۔ کمال</p>
<p>پرستان اصطلاح۔ صاحبان لغت ازین لکھنوی نے ہی اپنی تالیف دستور الشعرا میں</p>	<p>ساکت۔ مولف عرض کند کہ بکسر را می ہوا غف</p>
<p>اس کو ہندی لکھا ہے اور فرمایا ہے کہ اسکا</p>	<p>پرستان است کہ بحدن تمہانی می آید یعنی جائی کہ</p>
<p>استعمال با خفا سے نون نہ ہونا چاہئے بلکہ با علان</p>	<p>در ان کثرت پر بیان باشد از قبیل گلستان و چمنستان</p>
<p>نون جیسا کہ بچرنے کیا ہے اور اختر نے ہی</p>	<p>و شبستان شعرا و فرس استعمال این کردہ اند (نا)</p>
<p>اک پریرا دہرا انسان نظر آتا ہے کچھ</p>	<p>اصفہانی سے) عیان از پر تور ویش پرستان ک</p>
<p>طرف دیکھو پرستان نظر آتا ہے کچھ جلال لکھنوی</p>	<p>پرستان در شب تاریک زندان ک (طغرا سے)</p>
<p>نے اپنی تالیف (سرما کی زبان اردو) میں ہی</p>	

(۱۰۱۳)

اس لفظ کو اردو مانکر کلام بھری سندوی ہے ہم یہ کہتے ہیں | برداشتن باہستگی است و خرامان رفتن و این معنی
 کہ بھر و اختر کا اعلان زون کے ساتھ اسکو استعمال کرنا اور از معنی سوم لفظ (پرست پیدا شد کہ مست پیدا
 اجتہاد ہے جس سے ہمکو اتفاق ہے ہم ان دونوں کو پرست و وہم و فکر و خیال را گویند) اصل این (پرست
 زبان سمجھتے ہیں لیکن اسکے فارسی ہونے میں شک نہیں۔ قدم زدن) بود قدم حذف شدہ (پرست زدن)

پرست زون | مصدر اصطلاحی۔ بہار باقی ماند کسی کہ در وہم و خیال و فکر میرود باہستگی
 و دارستہ و بھر و آند گویند کہ سیر باغ یا بازار زون قدم بردارو۔ فارسیان کنایتہ این را بخی سیر کردن
 و بہاری فرماید کہ گویند یہ امروز اندک پرست استعمال کردند و معنی موخر الذکر ہم داخل معنی
 بازار بنیم یہ گوید کہ از اہل زبان بہ تحقیق پتہ مقدم الذکر است کہ در سیر ہم قدم آہستہ برداشتن
 (میر افضل ثابت ۷) برور میگرد باز زن یکدی می شود (اردو) آہستہ قدم اٹھانا۔ سیر کرنا۔
 پرست پر زلف آشفته و خوی کرد و خندان لب خرامان خرامان چلنا۔

مست ہن کہ بی ہمہی عقل زوم یک دو پرست **پرستش** | استعمال۔ بقول برہان بکسر رابع
 ویدم از دور گروہی ہمہ دیوانہ دست پر و صراحت و سکون شین قرشت (۱) طاعت و عبادت و
 مزید فرماید کہ یکی از صفا ہانیہ می گفت (پرست (۲) خدمتگاری و (۳) بیمار داری کہ خدمت
 زون) آنست کہ مثلاً دو کس را ہم زوند یکی را بیمار کردن باشد صاحب موید پر معنی اول قانع
 و جہی برای باز ایستادن رودادہ رفیق خود را صاحب آند ہمزبان برہان **مولف** عرض کند
 گوید یہ تو اندکی پرست زن (یعنی آہستہ آہستہ رون کہ معنی اول حقیقی است کہ حاصل بالمصدر۔ پرستیدن
 و من ہم از قفای رسم یہ **مولف** عرض کند کہ قدم است و معنی دوم و سوم مجازان (ظہوری ۷)

در پرستش تا پیشاری زمستان بگذرد و شیخ میخوامم کرنے والا۔ نفس سرکش کو تا بعد از بنانے والا۔
 دو چار می پرست من شود (۱) (ارو) پرستش **پرستش خانہ** استعمال۔ بقول اندکوالہ
 بقول آصفیہ۔ اسم موثق۔ فارسی۔ پوجا۔ عبادت فرہنگ فرنگ یعنی پرستش کہ مولف عرض
 (میر حسن ۵) پرستش کے قابل ہے تو اسے کریم کہند کہ موافق قیاس یعنی خانہ کہ دران عبادت
 کہ ہے ذات تیری غفور الرحیم (۲) خدمتگاری کہند (ارو) عبادت خانہ۔ مذکر۔ مندر۔ بقول
 موثق (۳) تیمار داری۔ بیمار کی خدمت۔ موثق۔ آصفیہ۔ مذکر۔ معبد۔ دیوستان۔ دیول۔
پرستشید صاحب سفرنگ بشرح (صدیبت بیت القنم۔ بت کدہ۔
 ہشتمی فقرہ و ساتیر آسمانی بغرز اباد و خوشوران **پرستش خواستن** استعمال۔ خواہش
 و خوشور) می فرماید کہ بفتح بای فارسی و کسر ای جمله عبادت خواستن یا پرستش پسندیدن مولف
 و سکون سین ہلہ و کسرتای فوقانی و سکون شینج عرض کنند کہ موافق قیاس است (ظہوری ۵)
 و ضم بای ابجد و سکون دال ہلہ رنج کشندہ در خواهد از خلقی پرستش آفتاب پر زبیدش نیلوفر
 عبادت الہی کہ عربی این مرتاض است مولف کلزارتست (ارو) پرستش چاہنا۔ عبادت
 عرض کنند کہ مقصودش غیر از ریاضت کنندہ نباشد کی خواہش کرنا۔
 و این مرکب است از پرستش کہ گذشت و بدینی **پرستش سو** اصطلاح۔ بقول سفرنگ بشرح
 صاحب و خداوند ہم بجایش گذشت پس معنی لفظی صد و شصت و سو می فقرہ (دساتیر آسمانی
 این عبادت کنندہ و کنایہ از مرتاض (ارو) بغرز اباد و خوشوران و خوشور) قبلہ کہ بسویش
 مرتاض۔ بقول آصفیہ۔ عربی۔ اسم مذکر بیاضت نماز او کنند از بہر خدا مولف عرض کنند کہ

(۱۰۹)

<p>و جامع بکسر اول و ثانی و سکون ثالث و ضم رابع</p>	<p>قلب اضافت سوی پرستش است. موافق قیاس</p>
<p>و کاف ساکن نام پرندہ ایست کہ پشت دوم او سیاہ و سینہ اش سفید و منقارش سرخ بود</p>	<p>(ارو) قبلہ - مذکر - جس کی جانب مسلمان سجدہ کرتے ہیں۔</p>
<p>و پستق خانہا اشیان می کند و اور البعری خطا</p>	<p>اصطلاح - بقول بجر عبادت</p>
<p>می گویند - صاحب ناصری گوید کہ پرستوک و</p>	<p>کردن و خدمتگاری نمودن - صاحب مؤید میفرماید</p>
<p>پرستو ہم آمدہ (حکیم سوزنی سے) بقصر جاهش</p>	<p>کہ بمعنی عبادت و خدمت است مولف عرض</p>
<p>ار پرو پرستک پو کند از شہر سیرغ کاوک پو</p>	<p>کنند کہ بر پرستشگر کہ بمعنی عبادت کنندہ است بجا</p>
<p>خان آرزو در سراج ذکر این کردہ گوید کہ بابا</p>	<p>صدر می زیادہ کردہ اند و معنی حاصل بالمعنی</p>
<p>مشہور است و بقول بعض خطان و بقول</p>	<p>و بدیعنی عبادت سازی و خدمت سازی - طرز</p>
<p>بعض و لہذا کہ خطان کہ ہی است مولف</p>	<p>بیان ہر دو محققین بالاجوب نیست (ارو) عبادت</p>
<p>عرض کند کہ ما ذکر این پرندہ بر افسر گر کردہ ایم</p>	<p>سازی - خدمت سازی - موثق -</p>
<p>اصل این (خانہ پرستک) بود بکان تصغیر</p>	<p>پرستش نمودن استعمال - صاحب آئینی</p>
<p>یعنی پرندہ کوچک کہ پرستش خانہ کند و خانہ را</p>	<p>ذکر این کردہ از معنی ساکت مولف عرض</p>
<p>پسند کند و بیرون خانہ بر اشجار اشیان نساؤ</p>	<p>کنند کہ بمعنی عبادت کردن (خسروسہ) ہندو</p>
<p>خانہ حذف شدہ پرستک باقی ماند و پرستوک</p>	<p>از و شوزش تن دیدہ بود پو بیشترش گر چه</p>
<p>بزیادت و او مزید علیہ این چنانکہ عم و عمو خانہ</p>	<p>پرستش نمود پو (ارو) عبادت کرنا پرستش کرنا</p>
<p>می آید مخفف پرستوک (ارو)</p>	<p>اصطلاح - بقول برہان و بہانگیر</p>

ابابیل - مذکر - ویکه و افسرگر -

مرادون پرستش و این حاصل بالمصدر پرستیدن

پرستش

بِقَوْلِ بَعْضِ مُتَقَدِّمِينَ مَعْنَى پَرَسْتِیدَن و فرماید است که می آید - صاحب مویذ غورنگرو (آردو)

که کامل التصرف نیست معنی بندگی و عبادت کردن

و یکه پرستش -

و خدمت نمودن مضارع این پرستند - صاحبان موارد

پرستنده

استعمال - بقول سروری و مویذ

و نوادر ذکر این نکرده اند **مَوْلَع** عرض کند که هم

و اندک معنی عابد و خدمت گار (شیخ نظامی ۵)

این مصدر همان پرست که گذشت فارسیان علامت

پرستنده چون پر توشیح وید و ز تار یکی غار پیر

مصدر تن را با این مرکب کرده اند و فوقانی یکی را

دوید و **مَوْلَع** عرض کند که هر سه محققین این

حذف کردند و اصلا کامل التصرف نیست بلکه سالم

استعمال اسم جامد دانسته اند و قواعد زبان را فراموش

است که غیر ماضی مستقبل و اسم مفعول نیاید - صاحب

کرده چرانی گویند که اسم فاعل مصدر پرستیدن

بجز از مضارع این که بالا مذکور شد سکندری خود

است که می آید صاحبان مویذ و اندک مصدر این را

و آن مضارع این نیست بلکه مضارع پرستیدن هم نوشته اند (آردو) پرستش کرنے والا - پوجنه

است که می آید فارسیان استعمالش بر زبان دارند والا (پجاری - خدمتی)

و پرستش که گذشت حاصل بالمصدر همین باشد

پرستنده خیال

اصطلاح - بقول برهان

(آردو) عبادت کرنا - پوجنا - خدمت کرنا -

و بجز و سراج (۱) کنایه از شاعر و (۲) منشی و فرماید

پرستندگی استعمال - بقول مویذ معنی عبادت

که بحدف فوقانی پرستنده خیال هم به همین معنی آید

و خدمت باشد **مَوْلَع** عرض کند نه خیر بلکه معنی

(صاحب جهانگیری در لمحات) پر معنی اول قانع

حاصل بالمصدر است یعنی عبادت و خدمت ساری

و صاحب رشیدی همزبانش **مَوْلَع** عرض کند

تاری

مرکب اضافی است و کنایه باشد هر دو معنی آنچه اگر بخش بزرگ دیده را روشنی آید حاصل و نون او
بعض محققین این را بمسنى اول مخصوص کرده اند. ایوبیاستامد زن و شہوت زن همه گرد زائل و
درست است ازینکه شعر اکثر معانی خیالی را نمونگ (آرود) ابابیل - مذکر - دیکھو پرستک -
کنند و معنی دوم مجاز باشد که برای آن طالب سند پرستہ بقول برهان و سروری بکسر اول و ثانی
می باشیم (آرود) (۱) شاعر - شعر کینے والا (۲) بروزن فرشته (۱) زنی خدمتگار باشد و فتح اول
منشی - انشا پرداز - (۲) پرستیده یعنی کسی که او را پرستند و
پرستو صاحبان برهان و جهانگیری و سروری ستایش کنند همچون خدای تعالی صاحب جهانگیری
ورشیدی و سوتید و سراج ذکر این کرده اند مولف تذکر معنی اول قانع - خان آرزو در سراج تذکر معنی
عرض کند که ما حقیقت این بر پرستک نوشته ایم که اول و دوم گوید که بکسر تین اغلب که (۳) بمعنی فرشته
این مختلف پرستوک است که می آید و معنی مرادف باشد که با بغا و سین جمله به معجمه بدل شده یعنی او را
پرستک (شمس فخری ۵) بهمای فتح در ایوان پرستند چون طلا ننگ از عالم نور اندو کارهای عالم
جایش بویها و است آشیان همچون پرستو (آرود) و ابست ایشان - غاغلان اینها را پرستند یا میتوانند
ابابیل - مذکر - دیکھو پرستک - که پرستہ اسم فاعل باشد از پرستیدن بدان طوطی
پرستوک بقول برهان و سروری و جهانگیری و رشیدی که پرست مصدر بود و بای نسبت در ان و خل
و سراج مرادف پرستک مولف عرض کند که کرده باشند در این صورت عبادت کنند و خواهد بود
ما حقیقت این بر پرستک بیان کرده ایم که این مزید و فرشتگان چون بعبادت الهی مشغول باشند
آن باشد (یوسفی طیب ۵) از پرستوک نوری بدان موسوم شدند - نیز فرمایند که بمعنی کنیز وزن

خدمتگار بفتحتین باشد ما خود از پرستیدن مولف کرده (استاد فخری سے) دلش را پرست از فرو
 عرض کند کہ محقق با نام و نشان را می زبید کہ پرست را پرستی پز کفش راستا رہا راستانی پز مولف
 را مصدر قرار می دهد و از قواعد زبان خبر ندارد و عرض کند کہ مرکب است از اسم مصدر پرست
 و زیادت ہای ہوز این را اسم فاعل گوید حق کہ گذشت و یای زائده معروف و علامت مصدر
 آنست کہ پرست بمعنی خدمتی گذشت جادار کہ و آن وہ اصول ما مصدر اصلی است کہ اسم
 بعضی بمیان عربی و ان یا عربان عجم زیادت ہای این لغت مال فارسی زبان است و پرستندگی
 تانیث زن خدمتی را پرستہ گفته باشند و تصرف حاصل بالمصدر این (ارو) عبادت کرنا۔
 در اعراب نتیجہ لب و لہجہ مقامی است و بمعنی دوم پوجنا۔ خدمت کرنا۔

محقق پرستیدہ کہ اسم مفعول پرستیدن است پرستیدہ بقول انند و مویدانچہ اورا پرستیدہ
 و معنی سوم بیان کردہ خان آرزو را بدون سند و ستایش کنند بحق بچو خدای تعالی و بہ باطل
 استعمال تسلیم نہ کنیم اگر سند بدست آید تو انیم بچوبت مولف عرض کند کہ اسم مفعول ہا
 قیاس کرد کہ محقق پرستندہ۔ اسم فاعل پرستیدن کہ گذشت ضرورت بیان این نبود
 باشد (ارو) (۱) خدمتی عورت۔ مونت۔ کہ مشتق مصدر است بقاعدہ فارسی (ارو) و
 (۲) و جس کی پرستش کرین (۳) فرشتہ۔ مذکر۔ جس کی عبادت اور پرستش اور خدمت کرین
 پرستیدن بقول بکر بفتحتین بندگی و عبادت کیا ہوا۔ خدمت کیا ہوا۔

کردن و خدمت نمودن (کامل التصریف) و پرستیدہ ترکی تاسیون اصطلاح
 مضارع این پرستہ۔ صاحب موارد ہم ذکر آبقول رہنما بحوالہ سفر نامہ ناصر الدین شاہ قاجار

<p>شعبدہ بازی یا حقہ بازی - صاحب بول چال صراحت مزید کند کہ مفترس (پرسیٹی دیگی ٹیشن) لغت انگلیسی است بہ تبدیل و قلب بعض وحد مولف عرض کند کہ موافق قیاس است - معاصرین عجم با وجود لفظ زبان خود کہ در تعریف مذکور شد اصطلاح تازہ قائم کردند کہ مصداق ایجا و بندہ است اگرچہ گندہ باشد (اُردو) شعبدہ بازی - موٹھ -</p>	<p>بیماری رفتہ (قاسم بیگ حالتی ۱۵) بر دو لم رازکار پریش بسیار تو بڑا این ہمہ شیرین کن شربت بیمار را بڑا وارستہ بزحمتی اول قانع مولف عرض کند کہ معنی حقیقی این (۳) خبرگیری بہار ہم ذکر نہیں کر دہ و (۴) استفسار کہ حاصل بالمصد پر سیدن است و معنی اول مجاز آن و سند معنی دوم در (پریش کردن) می آید (ظہوری ۱۵) میتوان افشا نگاہ چین زلفی بر صبا بڑا پریش</p>
<p>مغز پریشان روزگار خویش را (اُردو) (۱) عیادت - بقول آصفیہ - عربی - اسم موٹھ - بیاد برسی رذوق (۵) کہی افسوس ہے آتا کہی روز آتا پُ دل بیمار کے ہین وہی عیادت واسلے (۲) تعزیت - بقول آصفیہ - عربی - اسم موٹھ - تسلی دینا - ماتم پرسی - پر سا - (۳) خبرگیری - موٹھ (۴) پریش - بقول آصفیہ - فارسی - اسم موٹھ - پوچھ - پوچھ (۵) استفسار یہی کہہ سکتے ہین - مذکر</p>	<p>پرست استعمال - یعنی بسیارست باشد کہ پر یعنی بسیار گذشت (ظہوری ۵) در سینہ شکست آرزو و صبر گزار بڑا پرست طبعیم نفس چند بڑا مولف عرض کند کہ موافق قیاس است (اُردو) بہتست - نہایتست اصطلاح - بقول بہار بالغم مراد (۱) تفقد و عیادت بیمار و (۲) تعزیت (ابوطالب کلیم ۱۵) اگر تقریب فتن چون بنرم اونمیدیدم بڑا برای پریش آن ترسا</p>

(۱۵۲۱)

<p>(الف) پرسش و اشتقاق</p>	<p>استعمال - پھوری (فردوسی سے) دو پرغاش خر باکی نیک تو پو گرفتند</p>
<p>(ب) پرسش کردن</p>	<p>استعمال الف پرسش در آرزو پو و (د) مرادف (ب) عطارد</p>
<p>(ج) پرسش گرفتن</p>	<p>کرده کہ یعنی لائق (فراہی سے) شد پارومراہوسہ خوشنودنگرو پو</p>
<p>(د) پرسش نمودن</p>	<p>پرسش بودن پرسش نہ نمودہ نیز پدرو و نگرو پو صاحب آصفی پو</p>
<p>است و بحالت پرسش بودن یعنی بحالتی کہ کسی پرسش اب و ج و و) کردہ از منی ساکت مولف عرض او کند (س) بروم از جدائی باندازد پرسش احوال پو کند کہ موافق قیاس است و استعمال بہان پرسش برومی باش کہ چشم توقع بی وفائی را پو (و لہ سے) است (کہ گذشت) بامعاد فارسی (ارو و) الف</p>	
<p>میزند لان مرقت چون پھوری صد و نا پو و بیاز غم خواری کے قابل ہونا یعنی ایسی حالت میں ہونا تو عمری پرستی یک بارداشت پو (ب) یعنی عیادت کہ کوئی غم خواری کر سکے (ب) عیادت اور تعزیت و تعزیت کردن و خبرگیری و استفسار نمودن (تاثر اور خبرگیری اور استفسار کرنا (ج) و (د) پو</p>	
<p>اصفہانی سے) یا بخت تیرہ پرسش دل یار کی کند پو پرسق بقول برہان لغت اول و ثانی و</p>	
<p>در شب کسی عیادت بیماری کی کند پو (سانک یزدی) کہ ثانی و ثانی - جانوریت کہ آزار اسو</p>	
<p>(س) و ارثی دیگر دارم ای محبت پیشگان پو گویند و بعربی ابن عرس طوانند اگر و رون شکم</p>	
<p>چون بمیرم پرسش پروانہ و پیل کنید پو (عمق بخار) اور انک سو و کردہ خشک سازند و مشتاق</p>	
<p>(ج) بکن پرسشی باری از حال چاکر (حافظ سے) آن دفع باد مسموم کند - صاحبان سوید و انہم</p>	
<p>غرور حسن اجازت مگر نداد ای گل پو کہ پرسشی ذکر این کردہ اند - صاحب محیط ذکر مستقل این نکرہ</p>	
<p>گفتی عندلیب شیدا را پو و (ج) مرادف (ب) و بر آسومی فرماید کہ اسم فارسی است و مرادف</p>	

<p>نیز گویند و بعربی ابن عرس و نزد عاتق عرب و اهل مصر عرسه و کنیت آن ابراهیم و یونانی موفالی و بسریانی کاجیا و عبرانی بهابو و بفرنگی تنگوس و بهندی نیولا و نیول نامند حیوانی است معر چون بعضی شود بیضه ماکیان می خورد و طلا و نقره را دوست میدارد و هر جا که می یابد سرقه آن میکند طبع آن بغایت گرم و لحم آن گرم و خشک - قابض نه لطیف - محلل و عجیب آنست که چون طعامی را که در آن زهر باشد بهر میند مویهای بدنش ایستاده می گردد و ایستاده می شود گویا که خبر می دهد از زهر مولف عرض کند که اسم جامد فارسی زبان باشد (اُرود) نیولا - بقول آصفیه - هندی ساسو - ایک قسم کا بڑا چو با جو سانپ کو مار ڈالتا ہے چمک اسم بقول برهان و سروری و ناصر می و ایک مثال تبدیل است که بنظر آمد (اُرود) (۱)</p>	<p>تا هتای کوچکی از پرسم نخور؛ (شیخ بسحق ۵) نک گشت چون سرکه رویش سیاه؛ خمیرش چوپرسم بسزینخت کاه؛ مولف عرض کند که اسم جامد فارسی زبان است (اُرود) ده آماجو خمیر پر چهر گتے ہیں - مذکر - امضلاح - بقول انند (۱) شکل است بر آسمان بطرف شمال منطقه مرکب از بست و شش کواکب و آنرا حامل راس الغول در فارسی زبان (پرسیاوش) نیز خوانند که می آید مولف عرض کند که سیاوش در فارسی زبان سرخاب و این مرکب اصنافی است (۲) بمعنی حقیقی و استعاره از معنی اول نظر شباهت و این مبدل آن که تحتانی بدل شد به میم و همین و ناصر می و ناصر می و ناصر می و ناصر می یک آسمانی شکل کا نام فارسی میں پر سیاوش و تا بر جانی نچید (احمد) پر سیاوش ہے جو چھ میں ستاروں پر شامل ہے جس کو راس الغول ہی کہتے ہیں - مولف (۳)</p>
--	---

سرخاب کا پر۔ مذکر۔

بازار بہتت دارد و سحاب آن بکفت خود ہی کشند

پرستندہ خیال

اصطلاح۔ بقول برہان

اذمال و صاحب بھر بذیل مصدر پر سیدن

و بھر و موید و انشد بالضم کتابہ از منشی و شاعر مولف

می فرماید کہ (۳) غزا پرسی است۔ صاحب

عرض کند کہ مخفف بہان پرستندہ خیال کہ گذشت

سرور می گوید کہ معنی پریش و عیادت باشد

بحد فو قانی و صراحت ماخذ بہدرا بجا کردہ ایم

(ابوالقاسم منقری ۱۷) صحت از خواہی دین

(آرود) دیکھو پرستندہ خیال۔

دیر کہن و خستگان بی وفار اپر سہ کن و وارستہ

پر سوختن

استعمال۔ صاحب آصفی ذکر

بر معنی پہارم قانع (آصفی ۱۷) رفیق جان مرا

این کردہ از معنی ساکت مولف عرض کند کہ

پر سہ مکن روز و دایع و بر لبہم آمدہ موقوف

کتابہ از بی پروہ پرا فکندہ شدن (سعدی ۱۷)

خرامیدن تست و صاحب رشیدی با پارتہ

یکی باز را دیدہ بردوختہ و و گر ویدہ یا بازو

ذکر این معنی اول کردہ و بجای دیگر این را معنی

پر سوختہ و (آرود) پر جلنا۔ بی پر ہونا۔ اڑنے

دوم آوردہ۔ صاحب موید بر معنی دوم و سوم

کے ناقابل ہونا۔

اکتفا کردہ۔ خان آرزو در سراج نقل اقوال

پر سہ

اصطلاح۔ بقول برہان و جامع لفتح

محققین فرمودہ۔ بہار گوید کہ مراد ف پریش است

اول (۱) مخفف پار سہ کہ گدائی باشد و بقیم اول

و بس مولف عرض کند کہ حاصل ہا مصدر

(۲) یعنی پرسیدن و احوال بر گرفتن و (۳) بیاد

پرسیدن است کہ می آید۔ مراد ف پریش و معنی

پہار رفیق۔ صاحبان پہانگیری و ناصر کی بر معنی

دوم اصل است و معنی سوم و پہارم مجاز آتہ

اول قانع (قاضی نور اصہبانی ۱۷) ہوا ی پیر

و معنی اول مخفف پار سہ باشد کہ آثر از مصدر

پرسیدن هیچ تعلق نیست و صراحت ماخذش بر **پرسہ گاہ** استعمال - بقول انند بھٹی جای تفقہ
 پارساگذشت (آرو) (۱) ویکھو پارساو (۲) مروہ (زر لالی و قسیمہ) پرسہ گاہ خزان بیہیت
 و (۳) و (۴) ویکھو پریش - اردو میں (پرسا ہی) طیل پڑ کہ زوہا تم گل برف بر زمین و تارہ مولف
 چوتھے معنوں میں مستقل ہے (خواجہ حسن) دل عرض کند کہ موافق قیاس و مقام عیادت و تعزیت
 دلا سے کرے ہے بقراری بیشتر؛ خانہ ماتم میں ہر دورا تو ان گفت (آرو) مقام عیادت -
 ہو پر سے سے زاری بیشتر؛ مقام تعزیت - مذکر -

پرسی | بقول انند بھو الہ فرہنگ فرنگ بالضم و کسر سین جملہ معنی باج و خراج و تاوان مولف
 عرض کند کہ بدون سند استعمال تسلیم نہ کنیم کہ محققین اہل زبان ازین ساکت و معاصرین عجم بزبان
 نہ دارند اگر سند بدست آید تو انیم گفت کہ اسم جامد فارسی زبان است (آرو) دیکھو باج - مذکر -
 (تاوان) بقول آصفیہ - اسم مذکر - فارسی - ڈانڈ - ڈانڈ - جرمانہ - عوضہ - بدلہ - مکانات -

پرسیان | بقول برہان و جامع بفتح ثالث بروزن پہلوان گیا ہی است کہ بر درخت سپید کہ آواز
 بعرابی عشقہ گویند - خان آرنور و سراج سی فریاد کیا ہی کہ خلاصہ اش سیاہ خام و برگش سبز رنگ
 و اکثر در جا و ہا و کنار جو با بہ فاصلہ و در سنگ روید و بتازی شعر الجمن و در ہندوستان سنبل گویند
 و ناواقفان چہند دانند کہ سنبل کہ در اشعار فارسیان دیدہ اند و زلف را بدان تشبیہ دہند
 ہمیں سنبل است کہ بسبب سیاہی خلاصہ آن تشبیہ دہند و لہذا در عربی شعر الجمن گویند و این
 غلط است - صاحب انند بھٹی و کمال فرہنگ فرنگ بر (پرسیان وارو) گفتہ - و صاحب جامع
 ہم این را آورده - صاحب محیط ذکر مستقل این بیای فارسی نکر و اونچہ بیای عربی گفتہ ذکرش بجایش

گذشت و آن درای این است مولف عرض کند که ظاهر مختلف (پرسیاوشان) می نماید یعنی اولش که می آید (اُر و و) و دیگر پرسیاوشان.

<p>(الف) پرسیاوش اصطلاح - بقول برهان بفتح اول این معنی اول بر (پرسیاوش) بیان کرده ایم و حقیقت و سکون ثانی و کسر ثالث و تحتانی بالف کشید و او معنی دوم بر (بولو طرخون) گذشت (اُر و و) مضموم بشین قرشت زده (۱) نام گیاهی است که الف و ب (۱) و دیگر پرساوش (۲) و دیگر بولو طرخون</p> <p>نظاشته آن باریک و سیاه قام و برگ آن سبزرنگ پرسیدن بقول بحر بالفقم (۱) سوال کرده می باشد و بیشتر بر کنسار حوض با می رود و آنرا (۲) احوال کسی گرفتن و (۳) به عیادت بیمار</p> <p>بعر بی شعر این و کجیته آنها خوانند و (۲) شکلی را گرفتن و (۴) تعزیت نمودن و فرماید که کامل المتعزیت نیز گویند از اشکال فلکی (مراد پرساوش) که گذشت است و مناسبت این پرسد و ارسته این را با</p> <p>ساحبان جهانگیری و بحر و رشیدی و اتند قاسمی هر سه مرادند و مانند بر معروف قانع و نیز یعنی</p> <p>و جامع این را مرادند ----- تعزیت و عیادت نوشته - صاحب موارد ذکر کنی</p>	<p>گذشت و آن درای این است مولف عرض کند که ظاهر مختلف (پرسیاوشان) می نماید یعنی اولش که می آید (اُر و و) و دیگر پرسیاوشان.</p>
<p>(ب) پرسیاوشان گفته ذکر هر دو معنی بالا اول و دوم کرده مولف عرض کند که اسم این فرموده اند و صاحب برهان بذر (ب) مرادند مصدر بهمان پرس که معنی دومش گذشت فارسیاوش معنی اول گفته - خان آرزو در سراج بر نام گیاهی بقاعده خود زیادت یا می معروف و علامت قانع - صاحب محیط بر بولو طرخون اشاره این کرده مصدر و آن مصدری وضع کردند و معنی اول که بجایش گذشت مولف عرض کند که (الف) حقیقی است و دیگر معانی مجاز آن و پرس و پرسه اصل است و (ب) مزید علیه آن و حقیقت ماخذ که گذشت حاصل بالمصدر این و بهمانا این مصدر</p>	<p>(ب) پرسیاوشان گفته ذکر هر دو معنی بالا اول و دوم کرده مولف عرض کند که اسم این فرموده اند و صاحب برهان بذر (ب) مرادند مصدر بهمان پرس که معنی دومش گذشت فارسیاوش معنی اول گفته - خان آرزو در سراج بر نام گیاهی بقاعده خود زیادت یا می معروف و علامت قانع - صاحب محیط بر بولو طرخون اشاره این کرده مصدر و آن مصدری وضع کردند و معنی اول که بجایش گذشت مولف عرض کند که (الف) حقیقی است و دیگر معانی مجاز آن و پرس و پرسه اصل است و (ب) مزید علیه آن و حقیقت ماخذ که گذشت حاصل بالمصدر این و بهمانا این مصدر</p>

اصلی است که اسم این مصدر زمال فارسی زبان است
 (اُر دو) (۱) سوال کرنا (۲) احوال پرسیدن **پرسش** بقول سرور می بفتح اول کسر رای همل
 خبر لیا (۳) عیادت کرنا (۴) تعزیت کرنا مخزای کرنا
پرسیمرخ بر آتش نهادون مصدر اصطلاحی (جای) زعمه مرخ جانفش پرورش یافت و
 بهار گوید که آورده اند که سیمرخ پر خود را بذال زرد ز گلزار خوشی بال و پرش یافت و **مولف**
 داده بود و عهد کرده که هرگاه همی در پیش آید پر مر اعرض کند حاصل بالمصدر پریدن است مراد
 بر آتش بگذار که در حال پیش تو آمده حاضر شوم پرواز یعنی مباد که استعمال مجر و این در سند
 و هم ترا سر انجام و هم چنانچه قصه آن در شاهنامه جامی نیست بلکه (بال و پرش) مستعمل است
 مذکور و در افواه مشهور و این کنایه از افسون کردن بمعنی پرواز و استعمال مجر و پرش از نظر مانگد
 برای بی قرار گردانیدن کسی بود از عالم فعل در آ و معاصرین عجم هم بزبان ندارند و لیکن باعتبار
 نهادون (طالب آملی) نه انسان رفته از و هم صاحب سروری که محقق اهل زبان است ما
 که باز آن دلنواز آید و پرسیمرخ بر آتش نهم شاید این را تسلیم کنیم (اُر دو) و یکپرواز مینوش
 که باز آید و صاحب بحر بزبان و نقل نگار بهار **پرسش** اصطلاح بقول اند بحواله
مولف عرض کند که هر دو در تعریف معنی پی نزدیک فرنگ نام ملکی است در ترکستان
 بحقیقت نبوده اند معنی لغتی این (ا) سیمرخ را مویید گوید که پرتاش و پرسش پر و نام و
 طلب کردن است و میاز (۲) طلب کردن کسی ترکان است که انی الله ستور **مولف** عرض
 را به سحر و افسون - فتاقل (اُر دو) (۱) سیمرخ کند که حقیقت پرتاش بر تاس که به موحده و بین

<p>گذشت (عرض کرده ایم و جا دارد که (پرشاش) مولهف عرض کند که مجر و این معنی حقیقی</p>	<p>سبیل (بر تاش) باشد که موحد و به بای فارسی مستدی است یعنی (۲) پرپند و رشکستن</p>
<p>و نوقانی به شین مجر بدل شود چنانکه تب و تب باشد و درخت و زرخش و خیال ما این است که بر تاش (ب) پرشکستن مرغ کنایه باشد معنی</p>	<p>که گذشت لغت ترکی است و این مفرس و لکن لغات ترکی ازین لغت ساکت و الله اعلم بحقیقتهای (از و و) دیگر بر تاش -</p>
<p>از معنی اول مشتاق سند استعمال می باشیم (ار و و) الف و ب (۱) آماوه پروانه هونا - دیگر پر تونان -</p>	<p>پرشدن استعمال معنی ذکر این کرده از معنی اول مشتاق سند استعمال می باشیم (ار و و) الف و ب (۱) آماوه پروانه هونا - دیگر پر تونان -</p>
<p>لبالب شدن است و مولهف شدن (سعدی ۵) (۲) پر توژنا (۳) پرواز زمین غالب آنا -</p>	<p>سرسیمه شاید گرفتن بسیل و چو پر شد نشاید گذشتن بسیل و (خسرو ۵) خاک زردی شده پر زعفران خنده نه با اینهمه در ارغوان (ار و و) پیرجانا -</p>
<p>پرشکنا اصطلاح - بقول بحر و انند و غیاث (۱) مراد از معشوق و فرماید که (۲) می تواند که بمعنی عاشق باشد و الف در آخر برای فاعلیت مولهف عرض کند که در محاوره ندیدیم و نه</p>	<p>پرشکستن استعمال - بقول بهار با لغت (الف) پر شکستن - صاحبان بحر و انند بر (پرشکستن مرغ) از مصدر شکستن معنی حقیقی و الف فاعل در آخر گویند که (۱) پر با هم جمع کردن مرغ برای پریدن امر حاضر آمده افاده معنی فاعلیت کند چنانکه</p>

<p>در انا و مینا و معنی حقیقی (پرشکن) که اسم فاعل ترکیبی است. شکن بای بسیار دارند و میتوانن معشوق را گوئیم که شکن بای بسیار در زلف داد و برای عاشق هم توان گفت که شکن بای بسیار از لاغری بر رخ دارد و میتوان الف آخر را از قیاس می خواهد که (پرشنبه) گوئیم از قبیل پر پیروز گوئیم بر هم فاعل ترکیبی که هیچ معنی ندارد و این بهتر و جا دارد که بحدف تثنائی (پرشنبه) گوئیم و لیکن است ازین که (پرشکن) را امر حاضر (پرشکن) استعمال این از نظر ما گذشت طالب سند گوئیم گرفته الف فاعل با او مرکب کنیم بای حال طالب (آر و و) جمعرات - مونت - پشنبه - مذکر -</p>	<p>سند استعمال می باشیم و معاصرین عجم هم بزبان ندارند ترکیبی است. شکن بای بسیار دارند و میتوانن معشوق را گوئیم که شکن بای بسیار در زلف داد و برای عاشق هم توان گفت که شکن بای بسیار از لاغری بر رخ دارد و میتوان الف آخر را از قیاس می خواهد که (پرشنبه) گوئیم از قبیل پر پیروز گوئیم بر هم فاعل ترکیبی که هیچ معنی ندارد و این بهتر و جا دارد که بحدف تثنائی (پرشنبه) گوئیم و لیکن است ازین که (پرشکن) را امر حاضر (پرشکن) استعمال این از نظر ما گذشت طالب سند گوئیم گرفته الف فاعل با او مرکب کنیم بای حال طالب (آر و و) جمعرات - مونت - پشنبه - مذکر -</p>
<p>پرشوم اصطلاح - بقول انند بواله فرنگ فرنگ بکسر اول و ضم شین معنی بی و نصب مولف عرض کند که اگر سند استعمال این پیش شود اسم جا در فارسی زبان و این معاصر عجم بزبان ندارند (آر و و) سنی - مونت - بقول آصفیه - نلی - بانسی -</p>	<p>پرشوم اصطلاح - بقول انند بواله فرنگ فرنگ بکسر اول و ضم شین معنی بی و نصب مولف عرض کند که اگر سند استعمال این پیش شود اسم جا در فارسی زبان و این معاصر عجم بزبان ندارند (آر و و) سنی - مونت - بقول آصفیه - نلی - بانسی -</p>
<p>پرشیدن بقول برهان و جامع بر وزن و معنی اول مجاز آن و باعتبار صاحب جامع که همسیدن یعنی (۱) بر باد دادن صاحب بگر گوید محقق این زبان است معنی اول را تسلیم کنیم که کامل التصریف است و مضارع این پرشد (آر و و) (۱) بر باد کردن (۲) پریشان کرنا - خان آرزو در سراج می فرماید که این منقح ویکه پر اشیدن -</p>	<p>پرشیدن بقول برهان و جامع بر وزن و معنی اول مجاز آن و باعتبار صاحب جامع که همسیدن یعنی (۱) بر باد دادن صاحب بگر گوید محقق این زبان است معنی اول را تسلیم کنیم که کامل التصریف است و مضارع این پرشد (آر و و) (۱) بر باد کردن (۲) پریشان کرنا - خان آرزو در سراج می فرماید که این منقح ویکه پر اشیدن -</p>
<p>پریشان اصطلاح - بقول خان آرزو در سراج می فرماید که این منقح ویکه پر اشیدن -</p>	<p>پریشان اصطلاح - بقول خان آرزو در سراج می فرماید که این منقح ویکه پر اشیدن -</p>

<p>عرض کند کہ لام بدل شدہ برہای ہلہ چنانکہ آوندواروند (آروو) دیکھو پر قالہ۔ عرض کند کہ اسم جان فارسی زبان باشد کہ غازہ بمعنی پر غازہ اصطلاح۔ بقول برہان و سراج و جامع بروزن دروازہ پنجوبن پر جانوران زہ نوک جو گزشتہ میں قائم رہتی ہے۔ موٹٹ۔</p>	<p>پرنڈر گویند کہ گوشت بدن آہنا پسیدہ است موٹٹ عرض کند کہ اسم جان فارسی زبان باشد کہ غازہ بمعنی پر غازہ اصطلاح۔ بقول برہان و سراج و جامع بروزن دروازہ پنجوبن پر جانوران زہ نوک جو گزشتہ میں قائم رہتی ہے۔ موٹٹ۔</p>
<p>پر غالہ اصطلاح۔ بقول رشیدی مراد موٹٹ عرض کند کہ درینجاہمین قدر کافی است کہ مبدل پر غالہ باشد چنانکہ گلوکہ و غلوکہ صراحت ماخذ بر پر گالہ کنیم (آروو) ہر چیز کا کلہا۔ مذکر۔</p>	<p>پر غالہ اصطلاح۔ بقول رشیدی مراد موٹٹ عرض کند کہ درینجاہمین قدر کافی است کہ مبدل پر غالہ باشد چنانکہ گلوکہ و غلوکہ صراحت ماخذ بر پر گالہ کنیم (آروو) ہر چیز کا کلہا۔ مذکر۔</p>
<p>پر غزہ اصطلاح۔ بقول برہان و ناصری و انند و سراج مختلف پر غازہ کہ گزشتہ موٹٹ عرض کند کہ حقیقت ماخذ ہمدرا انجا بیان کردہ ایم (آروو) دیکھو پر غازہ۔</p>	<p>پر غزہ اصطلاح۔ بقول برہان و ناصری و انند و سراج مختلف پر غازہ کہ گزشتہ موٹٹ عرض کند کہ حقیقت ماخذ ہمدرا انجا بیان کردہ ایم (آروو) دیکھو پر غازہ۔</p>
<p>پر غول اصطلاح۔ بقول برہان و انند بروزن محقول (۱) گندم و جو نیم کوفتہ و خورد شدہ و (۲) آشی را نیز گویند کہ ازان پزند و (۳) حلوانی ہم کہ آرا افروشد خوانند صاحب موٹٹ بر معنی سوم قانع و فرماید کہ قبیل بوندہ۔ خان آرزو در سراج بڈکر قول برہان گوید کہ محدود ہر چیز کہ زشت و نازیبا باشد موٹٹ</p>	<p>پر غول اصطلاح۔ بقول برہان و انند بروزن محقول (۱) گندم و جو نیم کوفتہ و خورد شدہ و (۲) آشی را نیز گویند کہ ازان پزند و (۳) حلوانی ہم کہ آرا افروشد خوانند صاحب موٹٹ بر معنی سوم قانع و فرماید کہ قبیل بوندہ۔ خان آرزو در سراج بڈکر قول برہان گوید کہ محدود ہر چیز کہ زشت و نازیبا باشد موٹٹ</p>

<p>عرض کند که معنی گردش بر نهی معنی گذشت و گونه</p>	<p>مولف عرض کند که فن لغت عرب است بقول</p>
<p>بمعنی رنگ و ارنده و رنگ - فارسیان همین مرکب</p>	<p>مقتضب بتشدید نون نوع از هر چیزی و در استعمال</p>
<p>را کنایه بمعنی هر چیز زشت و نازیبا استعمال کردند</p>	<p>فارسی زبان به تخفیف نون بمعنی رنر و داو کشتی فارسیان</p>
<p>که چیز تغییر در رنگ و ارنده - زشت باشد (اگر در)</p>	<p>پرفن) را بمعنی دغا و فریب استعمال می کنند حیث</p>
<p>بزرگی چیز - موتث -</p>	<p>است که سند استعمال پیش نه شد و لیکن بر زبان</p>
<p>پرفان بقول انندجواله فرینگ فرنگ</p>	<p>معاصرین عجم مستعمل - اسم فاعل ترکیبی باشد (اگر در)</p>
<p>بمعنی نمکین و اندوگین مولف عرض کند که سند</p>	<p>پرفن اروین مستعمل به اسم فاعل ترکیبی و شخص جو</p>
<p>استعمال باید که دیگر همه محققین اهل زبان و معاصرین</p>	<p>زیاده دغا باز اور فریبی هو -</p>
<p>عجم ازین لغت ساکت اسم جا بد است (اگر در) نمکین</p>	<p>پرقازه اصطلاح - بهار بجواله اصطلاحات گوید</p>
<p>پرفرو بلیدین مصدر اصطلاحی - صاحب که خامه و فریاد که در ولایت از پر بار یک قاز (قاز)</p>	<p>خامه</p>
<p>آصفی گوید که کنایه از در مانده و عاجز شدن باشد</p>	<p>می بندند که از مصوری معلوم شد (ملاحظه فرمائید)</p>
<p>مولف عرض کند که مخصوص برای پرنده و تا دست به تصویر رخت برده مصور و موس</p>	<p>مجاز بمعنی عام (سلمان) فکر من کی بنیال تو</p>
<p>رسد که عظمت و مرغ اندیشه فرو می بلدا نجا پرو با</p>	<p>تالش تا سر پر قاز و در آبت و هم او گوید که مثل</p>
<p>(اگر در) عاجز هونا -</p>	<p>تائل - صاحب بگرد کر معنی بالا گوید که بی ایضافت</p>
<p>پرفن اصطلاح - بقول بهار و انند معروف</p>	<p>است - و ارسته می فرماید که بمعنی خامه مو مولف</p>
<p>و فرماید که پر در پنجا بمعنی بسیار است چون زلف</p>	<p>پرفن - پر و قاز و های نسبت معنی لغتی این چیزی که فرسود</p>

<p>بہ پر قاز است فارسیان بہ نکت اضافت استغناء این کردہ اند بہ ہارور نقل شعر لفظ سرراحت کرد و پورا با صافت نوشت وہمین عمل غلط اورا در تامل انداخت بہ خیال مایع محل تامل نیست (ارو) موقلم مقوونکا جو قاز کے پرست بناتے ہیں جس کو فارسیوں نے (پرقازہ) کہا ہے۔ مذکر۔ صاحب سروری بعد لغت پلک پرک راہم بنی پر قو اصطلاح۔ بقول بہار با صافت و قاف دو او معرون پر شتر مرغ باشد (والہ برومی)۔ وعدہ ہای تو در وقا چو ہم اند پڑ نیست یکا من ہزار من پر قو پڑ مولف گوید کہ تو مخفف و مبدل قاز است کہ الف بدل شد بہ واو چنانکہ تاغ و توغ و زای ہوز حذف۔ پس مرکب اضافی ہوو بہ نکت اضافت مستعمل شد (ارو) قاز کا پر۔ مذکر۔ پرک بقول بہار نفتح اول و ثانی رسکون کاف (۱) ستارہ سہیل و (۲) نام رو و خانہ و (۳) آرزو و سراج بذکر معنی اول گفتہ کہ بدین معنی مطلق صدا و ندا و فرماید کہ بانہی بجای حرف بہ بای تازی گذشت و مذکر معنی چہارم می فرماید اول تازی قرشت ہم آمدہ۔ صاحب جہانگیری کہ مبدل پلک باشد۔ صاحب رہنما بخوار و سمرقانی</p>	<p>بذکر معنی اول گوید کہ با اول کسور و ثانی زودہ (۴) یعنی پلک چشم (تواجہ عمید لویکی لہ) طاسک مر شکستہ شد بر سہ بای ہر زہی پڑ غور محیط بستہ شد حکیم فردوسی (۵) ندانم کہ پلک پرک چشم پڑنگویم سخن پیش او جز پنجم پڑ صاحب سروری بعد لغت پلک پرک راہم بنی چہارم آرزوہ و از دیگرسانی ساکت و فرماید کہ یعنی چہارم رامی جملہ بجای لام آمدہ۔ صاحب ناصر بنی اول و دوم و سوم نسبت معنی چہارم گوید کہ با اول کسور و ثانی زودہ باشد و فرماید کہ (۵) بالضم قریب ایست و رلا رستان قلعہ محکم وار و د معرب آن فرک۔ صاحب و دوم قانع و صاحبان ہدشدیدی یعنی اول و ثانی رسکون یعنی اول و ثانی رسکون آرزو و سراج بذکر معنی اول گفتہ کہ بدین معنی تازی گذشت و مذکر معنی چہارم می فرماید صاحب جہانگیری کہ مبدل پلک باشد۔ صاحب رہنما بخوار و سمرقانی</p>
--	--

ناصرالدین شاہ قاجاری فرماید کہ (۶) بمعنی پنچیر بدان وضع کنند (حکیم سنائی سے) گرت باید کہ مرکزی
 کا و میدان پر از کا صاحب بول چال بحوالہ گردی پڑیر این چتر دائرہ کردار پائی برجامی
 معاصرین پنجم این معنی ششم آوردہ مولف عرض باش و سرگردان پڑ چون سکون و تحرک پر کار پڑ
 کند کہ بمعنی اول و دوم مبدل برک است کہ ہوتیہ صاحب جامع گوید کہ پرکارہ ہم بہمین معنی می آید
 گذشتہ پنجمون ثب و ثب و بمعنی سوم اسم جامد صاحب رشیدی می فرماید کہ (۲) بضم اول بمعنی
 فارسی قدیم و انیم و بمعنی چہارم مبدل پلک کہ نقاش بہار برانوار معروف قانع گوید کہ بالفاظ
 می آید چنانکہ آوند و آوند و بمعنی پنجم ہم اسم جامد زدن و کشیدن و ہنادن بصلہ بریک معنی مستعمل
 فارسی زبان کہ وجہ تسمیہ یہ معلوم نہ شد و همچنین بمعنی و فرماید کہ بالضم (۳) عیار و طرار و آنکہ در اکثر
 ششم ہم اسم جامد فارسی جدید است و جا و اردو کار با کامل باشد و این مقابل سادہ است
 کہ مفترس پارک انگلیسی زبان و انیم بحدق الف چنانکہ گویند کہ سادہ پر کار و اطلاق این بر محبوب
 (۱) و (۲) سہیل و یکہورک کے دوسرے معنی حقیقت است و بر چہرہ زلف و چشم و غمزہ
 (۳) و یکہورک کے پہلے معنی (۳) صدا - ندا - آواز - مجاز (سعید اشرف علی) انچہ بالتصویر شیرین تیشہ
 موتث (۴) و یکہورک (۵) ایک قریہ کا نام پرک فرما و کرد پڑ بوسہ من می کند با چہرہ پر کار یار پڑ
 ہے جولارستان فارس میں واقع ہے - مذکر (۶) (طالب کلیم علی) زلف پر کار تو چون تن شکست
 رمنہ - شکار گاہ - مذکر -
 پر کار اصطلاح - بقول سروری (۱) قلم (میرزا رضی دانش علی) خود نمائی میں کہ دلم
 آہنیں کہ نقاشان و نڈہ بیان و صافان دوائے مست ویدار خود است پڑ سرخوش از پیمانہا

چشم پرکار خود است ؛ (صائب ۳۵) تلخ شد که (۱) یعنی سرگردان کردن است بقول معاصرین
 عشرتم آن لعل شکر بار کجاست ؛ و لعل از کار - عجم (۲) پرکار بستن بر چیزی) یعنی مستور و محبوب
 شد آن غمزه پرکار کجاست ؛ (اوله ۳۵) ز پیش گردانیدن آنچه را مولف عرض کند که بافتن
 چشم دل بردن بزیر چشم دل دادن ؛ بجز آنکه چشم یعنی حلقه کردن و چرخ زدن و دور کردن است
 چشم تو ای پرکاری زبید ؛ (بافر کاشی ۳۵) اگر دیش نمودن و بس و معنی دوم اگر چه موافق
 نمیدانم چه در سردار آن پرکاری را شب ؛ که قیاس است طالب سندی یا شیم معنی مباد که
 بایگانه خوبی با نگاه آشنا دارد ؛ مولف عرض دائره اطراف چیزی کردن و آنرا داخل احاطه
 کند که به چشم اول اصل است یعنی چیزی که پر از کار نمودن تا آنرا نهفتن است در آن همین است
 و بسیار کار است و کنایه از آنکه بوسیله آن دائره ماخذ معنی دوم (ارو) (۱) گردش کرنا - پیرنا -
 قائم کنند فارسیان در (استعمالش یعنی اول) تصرف گویند - چکر لگانا (۲) کسی چیز کو چپانانا -
 کردند که بفتح اول خوانند و معنی دوم هم مجاز است **پرکار چرخ** اصطلاح - بقول بخر و موید
 و کنایه که نقاش هم بسیار کار است و معنی سوم هم بفتح - دور فلک و منطقه فلک - مراد آن پرکار فلک
 مجاز است و بصفت زلف و چشم و امثال آن - که می آید مولف عرض کند که موافق قیاس است
 (ارو) (۱) پرکار - مذکر - ویکه بودال (۲) (ارو) دور فلک - مذکر - آسمان کا دور -
 نقاش - نقش کرنے والا (۳) عیار - طرار - ده **پرکار زون** مصدر اصطلاحی - صاحب
 جو اپنے فن میں کامل ہو - استاد فن -
پرکار بستن استعمال - صاحب آصفی گوید که بفتح مراد آن پرکار بستن است که گذشت

(معزنی نیشاپوری ه) چون فلک پر کار زود بردو^{لش} او پر کار قدرت بر فلک خواهد کشید و تا همه سیارگان روز سخت و دولت او دست زود در دامن روز را زیر پر کار آورد و (اُردو) پر کار پیرانا پر کار قیام و (اُردو) دیکو پر کار بستن -
 چلانا - پر کار سے کام لینا - دائرہ بنانا -

پر کار فلک

اصطلاح - بقول بهار بالفتح **پر کار گشتن** - مصدر اصطلاحی - صاحب آصفی مراد ن بهان (پر کار چرخ) است که گذشت - ذکر این کرده از معنی ساکت **مولف** عرض کند **مولف** عرض کند که موافق قیاس است و کنایه که بالفتح دور کردن و چرخ زدن پر کار لازم پر کار باشد (اُردو) دیکو پر کار چرخ -
 کردن است (ابوالفرح رونی ه) ازین گونه

پر کار کردن

اصطلاح - بقول بجر بالفتح گشت است پر کار کردن و چنین حکم کرده است بسنی سرگردان کردن - بهار بر (پر کار کردن) ایند و تعالی و (اُردو) پیرنا - گردش کرنا -

پر کار نهادن

مصدر اصطلاحی - صاحب آصفی خال دل آرای او مرا و پر کار کرد نقطه سودای او مرا و **مولف** عرض کند که مجازاً موافق قیاس است (اُردو) سرگردان کرنا -
 گذشت (معزنی نیشاپوری ه) به برگ

پر کار کشیدن

اصطلاح - صاحب آصفی نسرین زنجیر بر نهاد از قیر و بگردیدین پر کار ذکر این کرده از معنی ساکت **مولف** عرض بر نهاد از قار و مخفی مباد که مندر پیش کرده آصفی کند که بالفتح یعنی حقیقی است یعنی کار از پر کار گرفتن برای (پر کار بر نهادن) است (اُردو) دیکو و دائره کردن (معزنی نیشاپوری ه) برای پر کار کردن -

<p>پیرکاره (اصطلاح - بقول سروری زلف) که این را بکاف عربی مبدل پرغاره نوشتند</p>	<p>پیرکاره (اصطلاح - بقول سروری زلف) که این را بکاف عربی مبدل پرغاره نوشتند</p>
<p>مرادف پرکاره می آید - صاحب ناصری گوید که کتابت می نماید یعنی اولش واگر شد استعمال</p>	<p>مرادف پرکاره می آید - صاحب ناصری گوید که کتابت می نماید یعنی اولش واگر شد استعمال</p>
<p>در سرسراج می فرماید که (ج) مرادف پرغاره</p>	<p>در سرسراج می فرماید که (ج) مرادف پرغاره</p>
<p>بمعنی (۱) پاره هر چیزی و (۲) بجز پارچه بافته جا دارد که اسم جا دیگر کم رنگ پارچه بافته رسیمانی</p>	<p>بمعنی (۱) پاره هر چیزی و (۲) بجز پارچه بافته جا دارد که اسم جا دیگر کم رنگ پارچه بافته رسیمانی</p>
<p>از رسیمانی مولف عرض کند که ما این را یعنی راپرکاره نام نهاده باشند یعنی حقیقتش که پران</p>	<p>از رسیمانی مولف عرض کند که ما این را یعنی راپرکاره نام نهاده باشند یعنی حقیقتش که پران</p>
<p>اول به کاف فارسی دایم می آید - صاحب</p>	<p>اول به کاف فارسی دایم می آید - صاحب</p>
<p>سروری صراحت کاف نکرده کاف فارسی است</p>	<p>سروری صراحت کاف نکرده کاف فارسی است</p>
<p>یا عربی و حقیقت معنی بر (پرکاره) بیان کنیم که (اگر و) (۱) دیکر پرکاره و پرگاله (ب) دیکر پرکاره</p>	<p>یا عربی و حقیقت معنی بر (پرکاره) بیان کنیم که (اگر و) (۱) دیکر پرکاره و پرگاله (ب) دیکر پرکاره</p>
<p>بکاف فارسی - می آید واگر شد استعمال این</p>	<p>بکاف فارسی - می آید واگر شد استعمال این</p>
<p>بکاف عربی بدست آید تو انیم قیاس کرد که مبدل</p>	<p>بکاف عربی بدست آید تو انیم قیاس کرد که مبدل</p>
<p>باشند چنانکه کند و کند و معنی دوم زلف اعتبار</p>	<p>باشند چنانکه کند و کند و معنی دوم زلف اعتبار</p>
<p>صاحب ناصری که محقق اهل زبان است این را</p>	<p>صاحب ناصری که محقق اهل زبان است این را</p>
<p>مزید علیه پرکاره تسلیم کنیم - نسبت معنی سوم عرض</p>	<p>مزید علیه پرکاره تسلیم کنیم - نسبت معنی سوم عرض</p>
<p>می شود که پرغاله که گذشت مبدل پرگاله است</p>	<p>می شود که پرغاله که گذشت مبدل پرگاله است</p>
<p>که به کاف فارسی می آید و پرکاره به کاف فارسی</p>	<p>که به کاف فارسی می آید و پرکاره به کاف فارسی</p>
<p>در ای هبل مبدلش چنانکه آوند و آوند - خان</p>	<p>در ای هبل مبدلش چنانکه آوند و آوند - خان</p>

<p>(۱۷۶۲)</p> <p>شرف الدین شافعی (۱) سر پر کار پیش گروم کہ می پرکاری و استن مصدر اصطلاحی - بالضم ناخور و بادشمن و برون می آید و دستار راستانہ استاد کامل بودن و واقع بودن از صحت کامل - می پید و مولف عرض کند کہ بای مصدری بر (ظہوری ۵) بیک ویدن چہا آورد بر سر صبر و طاقت لفظ پر کار زیادہ کردہ اند (آر و و) (۱) استادی را ڈاسیر او شوم طعلست پر کاری نمیداند (آر و و) موتث (۲) عیاری - حیدہ بازی - موتث - استادی سے واقع - کامل ہونا -</p>	<p>پرکاس اصطلاح - بقول جہانگیری با اول مفتوح و ثانی زوہ بمعنی (۱) تلاش کردن و (۲) در ہم آویختن - خان آرزو بکاف فارسی قائم کردہ صراحت کند کہ بکاف عربی است - صاحبان برہان ورشیدی و انند و جامع و موید ہم بکاف فارسی آورده اند مولف عرض کند کہ پرکاس بکاف عربی و سین پہلو و مجہد در سنسکرت بمعنی نور و ضیا و ظہور و پیدا و ظاہر و روشن و صاف آمدہ عجبی نیست کہ فارسیان ہمین لغت را مفسر کرده بکنی تلاش استعمال کرده باشند و این محض قیاس است و ظاہر اہر و دوسنی تلاش و آویزش اسم جامد فارسی زبان و بعلیہ محققین بکاف فارسی صحیح دانیم آنچه خان آرزو کاف عربی را صحیح دانند بلحاظ ما خذ باشد و اندر نیم صورت این را مبدل دانیم کہ کاف فارسی بعربی بدل می شود چنانکہ کند و کند - محققین بالاعترا خوشی نکرده اند کہ برای اسمی معنی مصدری نوشته (آر و و) (۱) تلاش موتث (۲) باہم آویزش - موتث پرکاش بقول انند بجوالہ فرہنگ فرنگ بالفتح (۱) بمعنی برادہ و (۲) اللغات بچیزے مولف عرض کند کہ دیگر ہمہ محققین اہل زبان و زبان دان و معاصرین عجم ازین لغت ساکت اگرند استعما بدست آید تو انیم قیاس کرو کہ اسم جامد فارسی قدیم باشد (آر و و) (۱) و کپو برادہ - ذکر (۲) دیگر اللغات موتث و مذکر</p>
--	---

پرکال

بقول سروری وجامع بمعنی پرکار که ووصلی که در جامه دوزند - صاحب جامع تذکره هر دو گذشت - خان آرزو در سراج هم این را با پرکار معنی بالا گوید که (۳) پینه و وصله مولف معنی نوشته مولف معنی کند که ظاهر اسمش معلوم کند که اسم جامه فارسی زبان است بمعنی اول که میشود چنانکه چهار و چنان و موافق قیاس (آرزو) قطره هم داخل آنست و بمعنی دوم و سوم مجاز معنی و یکپو پرکار - مذکر - اول باشد (آرزو) (۱) پرکال بقول آصفیه

پرکاله

بقول جهانگیری و نامصری با اول مفتوحه فارسی - اسم مذکر (میچ پرکاله بکات فارسی - دشانی زوده (۱) بمعنی پاره و نخت از هر چیز (امیر خسرو) کز ا - نخت - پاره حصه (قطره) مذکر (۲) رسی (۳) من آب طلب کردم از آن دیده خونبار پاره ای از بنی هونی ایک جنس - موث (۳) انگلی برنوش خود همه پرکاله خون جگر آورد (مناوی ۳) بلبل و یکپو باز انگن

پرکاله برانداختن

استعمال - بمعنی لنگ هر خاری بین (۲) جنسی یافته از رسیانی پاره پاره کردن مولف معنی کند که موافق که مانند مشتقالی بود (علی نقی ۳) در بار سر شکم همه قیاس است (ظهوری ۳) اجل گریو کند پرکاله پرکاله خونست (۲) این قافله راه مگر بر جگر افتاد (۲) اول بر اندازد (۲) به پیرانش گل داعی که از باغ صاحب سروری این را مراد (پرکاله) گفته و بر جگر روید (آرزو) کز ا - گرانا - پاره پاره کرنا - معنی اولی قانع (سراج الدین قمری ۳) دیده (۲) در غم فراق تو کرد (۲) پر ز پرکاله جگر و امن (۲) معنی لفظی این روئیدن پاره و مجاز ظاهر شدن مویذ گوید که پاره از هر چیزی و قطعه جامه و جز آن نخت باشد و نخت نخت شدن (ظهوری ۳)

پرکاله روئیدن

(۱) ۷۶۷

ز نخل غم همه پر کاله بگر روید که قد کشیدن او و چها
 داغ من است پر مولف عرض کند که موافق
 قیاس است (آردو) کڑے ظاہر ہونا بگرے
 کڑے ہونا - پارہ پارہ ہونا -

و آن ساکت بودن از جواب است بسبب عدم
 معرفت مولف عرض کند کہ اسم جا بد فارسی
 قدیم است (آردو) جمل - نگر - دیکھو ام الرؤا
پر کاوش اصطلاح - بقول برہان و جہانگیری

پر کاہ اصطلاح - بقول جہانگیری و رشیدی
 و سروری و ناصر و انند و برہان با اول مفتوح
 و ثانی زوہ بچہ وان وزہدان و آنرا (بوکان)
 تیز خوانند - خان آرزو در سراج بذر معنی بالا

ورشیدی و سروری و ناصر و جابع بکسر و او
 بروزن افزایش بریدن شاخہای زیاد نیست
 از درخت انگور و درختان دیگر - خان آرزو در
 سراج گوید کہ این را پیرایش نیز گویند **مولف**

گوید کہ بعضی گویند کہ ہان بوکان است کہ میم پر نو
 بدل شدہ و او را بہ تصحیف چنین خوانند اند **مولف**
 عرض کند کہ این را هیچ تعلق با آن نباشد صراحت
 ماخذ بوکان یکایش گذشت و این بخیاں ما بالضم

عرض کند کہ کاویدن معنی کندیدن می آید و (پر کاویدن)
 معنی کندیدن پرو این حاصل بالمصدر آن و
 استعارہ از کندیدن برگ ہای درختان و پیرایش
 (آردو) کاٹ چھانٹ - موتھ - دیکھو پنچ کے دو سرے

بود کہ در محاورہ لب و لہجہ آنرا بالفتح کردو معنی لغلی
 این پر از مقصد و کنایہ از زہدان کہ محل دران قرار
 می یابد (آردو) دیکھو بوکان -

(الف) **پر کاہ** اصطلاح - معنی پارہ پارہ **مولف**
 گوید کہ حقیقتہً متعقش (ظہوری سے) بخشگیہای زہد
 از دجلہ نم با آنکہ می چنینم پر کاہی چرا ایچون ز

پر کان بقول برہان و ناصر و سراج
 یعنی اول بریدن انگور یعنی جمل باشد کہ در برابر علم است

و اما نم نمی سازد و صاحبان پھر و بہار
پر کاہی (ب) قائم کردہ اند (ا) یعنی مقدار

<p>برگ کاہی و تحقیق ما (۲) مجازاً بمعنی لخطہ ہم مستعمل - زبان است و بمعنی سوم باکاف تازی و بالقلم (سیح کاشی ۱۵) پیش ما خوشه دنیا پر کاہی نبود و کہ مخفف پر کار باشد (أروو) (۱) انتظار - مذکر کج این کاہ بیک کاہ ربا از زانی و (حسن تاثیر ۱۵) (۲) ویکہو پر کار (۳) طوق مربع - مذکر -</p>	<p>بامید و صالت عمر باشد می چند چشم بکار عاشق بیدل پر کردن استعمال - صاحب آمعنی ذکرا پر کاہی نمی آئی و (أروو) (الف) گہانس کا تنگ - مذکر - کرده از معنی ساکت مولف عرض کند کہ با چشم (ب) (۱) گہانس کے تنگ کے برابر (۲) ایک لخطہ کے لئے بمعنی لبالب و ملوساختن است چنانکہ پر کردن پر کردن بقول بر بان بفتح اول و کاف تازی و سکو ساغر و امثال آن و پر کردن و ندرق یا پر کردن ثانی و رای قرشت (۱) بمعنی انتظار و منتظر بودن و (۲) من (عالی شیرازی ۵) بی تو بہ گاہ متاشای چشم براہ داشتن و (۳) مخفف پر کار ہم - صاحب گلستان کرم و ہجوجل و امن خود پر زگر بیان سروری بذر معنی دوم گوید کہ (۳) طوقی مربع کہ کرم (أروو) بہر نامی بہر نیا ساغر ہو یا دامن -</p>
<p>ملوک فرس و گردن می انداختند (استاد قسبی (۱۵) عدد و از تو بہر غل و زنجیر و ولی را از تو بہر از زہر است مولف عرض کند کہ ہوا فتح قباہ تاج و پر کر و صاحب ناصری بذر معنی اول (ظہوری ۵) عشق از زہر بلا پر کرد و ٹیلی پس گرا معنی سوم گوید کہ بہ کان عجمی است و نیز نسبت بان ظہوری زہر و نازم ساغر مرد آرد ماست و معنی دوم فرماید کہ مشتق از پر کار است مولف (أروو) زہر سے بہر دینا -</p>	<p>عرض کند کہ فضول اوست کہ مخفف پر کار مشتق پر کردن چیز بی بہت استعمال از پر کار گفتہ بخیاں ما بمعنی اول اسم جاہ فارسی استعمال عطریات کردن کہ بہت بسیار پیدا شود</p>

۱۳۶۵

۱۳۶۶

یا بوی خوش آوردن مولف عرض کند که موافق ذریعہ سے پیدا کرنا۔

(۱۹۶۸)

قیاس است (ظہوری سے) تا صبا پر گند بچکت **پر کردن سپینه** | مصدر اصطلاحی - سرور

تو پو مغز خالی ز عطر سنبلی کز پو (آردو) کسی مقام بسیار پیدا کردن مولف عرض کند که موافق

قیاس است (ظہوری سے) راست بنشین ساقے میں زیادہ خوشبو پیدا کرنا۔

پر کردن دکان از جنس | استعمال و در چرخم آرد سپینه پر کن ساز ساز قلعقل است

(۱۹۶۹)

جمع کردن جنس بسیار در دکان باشد مولف (آردو) زیادہ سرور پیدا کرنا۔

عرض کند که موافق قیاس است (ظہوری سے) **پر کردن شکم یا معدہ** | مصدر اصطلاحی

مهر پر کردن دکان بازاری باید پو - برای سادہ صاحب رشیدی بند کر پر کردن معدہ گوید کہ

لوحان مشتری پر کاری باید پو (آردو) دکان کو کنایہ از پر کردن شکم است مولف عرض کند

سامان سے بہر دینا۔ کہ (پر کردن شکم) و (پر کردن معدہ) ہر دو

پر کردن سال و ماہ از چیری | معدہ کنایہ باشد از سیر کردن - رشیدی تعریف

(۱۹۷۰)

اصطلاحی - پیدا کردن چیزی در لیل و نہار بکثرت خوشی نکرد (سعدی سے) بگفتا کہ دروان تہوتا

مولف گوید کہ موافق قیاس است (ظہوری) کنند پو با زوی مردی شکم پر کنند پو (آردو)

سے) کند پر صبح شب سال و ماہ می پرستان را پو پیٹ بہرنا - سیر کرنا۔

پر کردن میان | مصدر اصطلاحی -

(۱۹۷۱)

لیل و نہار میں کوئی چیز کثرت سے پیدا کرنا جیسے "لبالب کردن و پر کردن شکم مولف عرض

رات میں ہنگامی یا دن میں گرمی کثرت ہو ایا آگ وغیرہ کہند کہ موافق قیاس است بجاز (ظہوری سے)

میان پرکنده بسیار بیک تک و چه راهی گریه ام در دانه وارو و (آر و و) پرواز کا قصد کرنا -
 بند وارو و (آر و و) لبالب کرنا - پیٹ پیرنا - بلند ہونا -

پرکسون | اصطلاح - بقول انندجووالہ فرہنگ **پرکشیدن** | استعمال - صاحب آصفی ذکا

فرنگ بضم اولی و فتح ثانی و سکون ثالث زین پوش کرده از معنی ساکت مولف عوض کند کہ پرختن
 مکتف و قسمتی کہ برای زینت بالای زین نگنجد مولف ہند بہ متعار کہ عادت مرغان است در گریز (ظفر)

عوض کند کہ کسون معنی زینت نیامدہ کہ آنرا مرکب شہدی (صد مرغ دل بہتار از بال خود

بالفظ پرگیریم پس چارہ جزین نیست کہ این را اسم کشیدہ و جانی کہ آن پریر و بالشت پر برآرد و

جامد فارسی قدیم و انیم و مشتاق سند استعمال ہائیم (آر و و) پر زچنا -

کہ معاصرین عجم بزبان ندارند و دیگری از محققین **پرکم** | اصطلاح - بقول بر بان و جہانگیری و

ابن زبان و زبان دان نوکراین کرو (آر و و) پلقت سروری و جامع بفتح کاف تازی بر وزن پرچم

چار جامہ جو زین پر ڈالا جاتا ہے - نڈگر - ناچیز شدہ و از کار رفته و سکار افتادہ (امیر خسرو

پرکشاون | مصدر اصطلاحی - صاحب (ع) مور کہ پر یافت نہ پر کم بود و پر زدنش زبان

آصفی ذکر این کردہ از معنی ساکت مولف عرض سو عالم بود و (شاعر) ای دانہ تو دادہ مرا

کند کہ قصد پرواز کردن و بلند شدن است (سلا ہر دم دم و یک مرغ چو من بدام تو پر کم کم و

سادجی) شاہی کہ باز چترش ہر گہ کہ پر کشاید و طاووس **مولف** عوض کند کہ اسم فاعل ترکیبی است

چرخش آید در سایہ پہلیون و (ظہوری) بر می معنی پرندہ کہ پر کم دارد و کنا یہ باشد از ناچیز

صید است تا پری کشاید و ز خالش دام زلفش **پرکم** معنوی ہند و باشد از پریدن

بوجه قلت پر با (آرو) ناچیز - بے کار - مراکز زمانه پدوپال و (آرو) پرنوچنا - پروانته

پرکن | اصطلاح - بقول انندیکواله ^{میں} ^{السطح} معذور کرنا -

بضم اول و ثالثه میتی که نازک ترین اسپات غزل **پرکنده** | اصطلاح - بقول جهانگیری در محققان

و قصیده باشد لفظاً و معنی او معاً **مولف** ^{عوض} کنایه از در مانده و عاجز شده **مولف** ^{عوض} کند

کند که معنی لفظی این مگو کنند و اصل این (پرکن) که از مصدر گذشته اسم مفعول که مخصوص است

از لطف) بود فارسیان بخند (از لطف) کنایه قرار برای پرند و معنی حقیقی و مجاز معنی بالاستعمال حیث

و اوند برای شعر پر از لطف و ذوق سخن - مابدون است که سند استعمال پیش نه شد و لیکن موافق

سند استعمال این در تسلیم نکینم که معاصرین هم و دیگر قیاس است (آرو) عاجز - در مانده -

محققین زبان دان و اهل زبان ازین ساکت اند **پرکوک** | اصطلاح - بقول جهانگیری و ناصری

(آرو) ده شرح لفظ و معنی من قابل تعریف و شنیدی با اول مفتوح و ثانی زده عمارت عالی -

جو - مذکر - صاحب سروری بر مجمره عمارت قانع - صاحب

پرکندن | استعمال صاحب معنی ذکر این کرده مویده گوید که در مشرقنامه به همین معنی است و در ادوات

از معنی ساکت **مولف** ^{عوض} کند که از سندش بیامی عربی است - خان آرد و در سراج میفراید

مصدر (پر و بال کنند) پیدا است در پرکندن که عمارت عالی بر کوه و آن روی کوه که مشهور بود اول

اسم یعنی حقیقی درست است یعنی پرندگان کند باشد و بقول بعضی طرنی از کوه که بسواد آن آب ریختن

و معذور از پرواز کردن (از رقی پرو می) من باشد و اغلب که بیای تازی و کات در ان بدل

درین شهر کی مرغم و در بند قفس و مرغ اقبال بود چنانکه برنا و برناک و لهند شهری که بر کوه واقع است

آنرا بر کوه گویند و ابرقوه معرب است مولف باشد (اگر وو) آتشکده - مجوسین کامعبد - مذکر -
 عرض کند که اصل این (بر کوه) بود و کنایه از عمارت **پر کینه** استعمال - بقول انشد بحواله فرنگ
 بلند که عمارتی که بر کوه بنا شود بلند می نماید فارسیا یعنی کینه در روید اندیش مولف عرض کند که اسم
 موحده را بدل کردند به بای فارسی چنانکه اسب و فاعل ترکیبی است یعنی کسی که دل او از کینه پر باشد
 اسب و بای آخر را به کاف چنانکه پروانه و پره آنگ میوافق قیاس (اگر وو) کینه و ر - که سبکترین و
اگر وو بلند عمارت - موقت - شخص جو دل مین کینه رگه -

پر کها اصطلاح - بقول رهنا بحواله سفرنامه **پرگار** اصطلاح - بقول برهان یکان فارسی
 ناصرالدین شاه قاجار شکارگاه مولف عرض بر وزن سردار (۱) مراد (۲) پرگار و (۳) اشیای
 کند که پرک به همین معنی بقولش گذشت و صراحت عالم و جمیعت و اسباب و سامان و (۳) چیز و طرق
 ماخذ هم در اینجا کرده ایم و در اینجا برای جمع است گردن - صاحب جهانگیری ذکر هر سه معنی بالا
 یعنی شکارگاه یا غلطی کتابت میش نباشد که تعریف کرده (حکیم آذری ۱۵) حاصل از دست کرد این
 خوشی نکرد (اگر وو) شکارگاهین - مذکر - **پرگار** بچکانات جمله دست افزار (چیدری)

پر کین اصطلاح - بقول انشد بحواله فرنگ **پرگار** من بجای خود است و دللم است
 با قلع و بکسر کاف معنی گنن و معبد جو سیان مولف آنکه کم شده زمین می فرماید که (۴) یعنی
 عرض کند که مشتاق سند استعمال می باشیم که دیگر جنسی بافته ریسمانی - صاحب رشیدی بر معنی
 مستحقین اهل زبان و زبانان ازین ساکت و اگر اول و دوم قانع - صاحب موبد ذکر معنی اول
 سند استعمال به معنی تو انیم گفت که اسم جامد فارسی کرده گوید که با کاف عربی و فارسی هر دو آمده و

<p>پرگار چرخ اصطلاح - بقول انند بجواله</p>	<p>بحواله فرہنگ علمی می فرماید کہ ہرکہ بالان عربی و باکی</p>
<p>عربی مفتوح گفتم خطاست و لیکن مشہور بکان عربی کنایہ از دور چرخ و منطقہ چرخ مولف عرض کند</p>	<p>است - صاحب جامع بذکر معنی اول و دوم میفرماید کہ تبدل بہان کہ بکان عربی گذشت چنانکہ کند و کند</p>
<p>کند کہ ما این را بمعنی اول تبدل پرگار و اینم چنانکہ</p>	<p>کند و کند و بمعنی دوم قیاس می خواهد کہ بالضم بود و</p>
<p>اصطلاح - بقول برہان بکان فارسی</p>	<p>کنایہ و معنی سوم مجاز معنی اول و معنی چہارم پنجم و ششم</p>
<p>پرگارہ اصطلاح - بقول برہان بکان فارسی</p>	<p>با اعتبار بہاگیری و جامع اسم جامد و اینم و لیکن صاحب</p>
<p>اصطلاح - بقول برہان بکان فارسی</p>	<p>جامع در تعریف معنی ششم از نزاکت کار نگرفت -</p>
<p>اصطلاح - بقول برہان بکان فارسی</p>	<p>مقصودش غیر از خون نباشد کہ حاصل بالمعنی</p>
<p>اصطلاح - بقول برہان بکان فارسی</p>	<p>است (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵) و (۶) و (۷) و (۸) و (۹) و (۱۰) و (۱۱) و (۱۲) و (۱۳) و (۱۴) و (۱۵) و (۱۶) و (۱۷) و (۱۸) و (۱۹) و (۲۰) و (۲۱) و (۲۲) و (۲۳) و (۲۴) و (۲۵) و (۲۶) و (۲۷) و (۲۸) و (۲۹) و (۳۰) و (۳۱) و (۳۲) و (۳۳) و (۳۴) و (۳۵) و (۳۶) و (۳۷) و (۳۸) و (۳۹) و (۴۰) و (۴۱) و (۴۲) و (۴۳) و (۴۴) و (۴۵) و (۴۶) و (۴۷) و (۴۸) و (۴۹) و (۵۰) و (۵۱) و (۵۲) و (۵۳) و (۵۴) و (۵۵) و (۵۶) و (۵۷) و (۵۸) و (۵۹) و (۶۰) و (۶۱) و (۶۲) و (۶۳) و (۶۴) و (۶۵) و (۶۶) و (۶۷) و (۶۸) و (۶۹) و (۷۰) و (۷۱) و (۷۲) و (۷۳) و (۷۴) و (۷۵) و (۷۶) و (۷۷) و (۷۸) و (۷۹) و (۸۰) و (۸۱) و (۸۲) و (۸۳) و (۸۴) و (۸۵) و (۸۶) و (۸۷) و (۸۸) و (۸۹) و (۹۰) و (۹۱) و (۹۲) و (۹۳) و (۹۴) و (۹۵) و (۹۶) و (۹۷) و (۹۸) و (۹۹) و (۱۰۰)</p>

پرگار سیہ | اصطلاح - بقول صاحب اکیر اعظم در سومی جلدش بذیل مرض ذیابیطس مرضی است کہ آنرا سلس البول نیز نامند و بقول شیخ الرئیس آنست کہ آب بیرون آید چنانکہ بنوشند و مرین مدام تشنه و بر حبس بول غیر قادر باشند و سبب این مرض رداوت حال گروہ و غلطی آن

اینگہ قرص کا نور و قرص گلزار و قرص خباثیر یا مہرہ است تا بچند بخورند و مارا الخیار بنوشند و از آب سرد
مکرر قی کنند و آب انار ترش و لعاب اسبنول و آب الونجار نیز فائدہ می نماید (الخ) مولف
عرض کند کہ اسم جامد فارسی زبان است کہ وجہ تسمیہ آن معلوم نشد (آردو) زیابلس ایک بیماری
کا نام ہے جس سے میثاب زیادہ آتا ہے اور پیشاب میں شکر ہوتی ہے۔ مذکر۔

چرکاس | بقول برہان در شیدی و موید مبتدل آن باشد چنانکہ کند و گند (آردو)
با کاف فارسی بر وزن کر پاس یعنی (۱) در ہم آویختن و یکپو پر کال۔

(۲) تلاش کردن و بزبان طبری بند (۳) طلوع **چرکالہ** | بقول رشیدی (۱) پارۃ از ہر چہ
آفتاب مولف عرض کند کہ ما صراحت این بر چرکالہ (۲) پارچہ از بافتہ ریشمانی (علی لقی ع) در

کردہ ایم کہ بکان عربی یعنی اول و دوم گذشت و این در بارہ شکر ہمہ پر کالہ خون است و صاحب
مبتدل آنی باشد یا آن مبتدل این چنانکہ کند و گند برہان بدون صراحت کاف فارسی نسبت

و بلحاظ معنی سوم ہم اسم جامد فارسی زبان است۔ معنی اولی فرماید کہ تخت و پینہ و وصلہ ہم
صاحب جامع و (خان آرزو در سراج) معنی دوم را کہ بر جامہ و وزند و پارچہ ہم ریشمانی مانند متقا

در ہم آویختن نوشتہ۔ قیاس ما این است کہ غلطی کتابت **مولف** عرض کند کہ ما بدین دو معنی این را
باشد و تلمیح و مقصودشان غیر از حاصل بالمصدر نباشد یعنی ہم اسم جامد فارسی زبان و انیم و انچہ بکان عربی

آویزش (آردو) و یکپو پر کاس (۳) آفتاب کا طلوع۔ گذشت مبتدل این چنانکہ کند و گند معنی اول
چرکالہ | بقول موید و برہان دانند برہان بر کال حقیقی است و معنی دوم مجازش۔ محجب است

کہ بکان عربی گذشت **مولف** عرض کند کہ این از محققین کہ ہمیں سند علی لقی را بر (چرکالہ بکان

عربی) ہم آورده اند و در انجا بکان عربی نقل کرده (پہ کر دن) است کہ گذشت مولف عرض کند
 (آروو) دیکھو پرکارہ کالج : کہ موافق قیاس است (ابوالفضل بشر) اگر مدعا
 پرگر | اصطلاح - صاحب جهانگیری گوید کہ آذر اپر گردانند و مس وجود را اطلاعی و وہی کند
 با اذان مشروح طوق مرتعی کہ طوک پاکستان در در مرتبہ قباعت و در رتبہ صلح کل و در حالت مجتہ
 گردن خود انداختندی و گاہ در گردن سپہ پائنت است (آروو) دیکھو پر گردن -
 خود کردندی و فرماید کہ این مشتق از کار است پرگردیدن | استعمال - صاحب آصفی ذکر
 (استاد و قینی سے) عدور از تو حصہ غل و پاسبند و این کردہ از معنی ساکت مولف عرض کند کہ
 ولی را از تو پیرہ تاج و پرگر و صاحب برمان بالفقہ مرادف پریشدن است کہ گذشت (ادیب
 بذیل) پرگر کہ بکان عربی گذشت) ذکر این کردہ (ترجمی سے) دگرچہ عرصہ عالم پر از علی گرد و دیکھی
 صاحبان موید و پیشہ می ہم این را آورده اند بحکم و شجاعت چو مرتضی نہ شود و (ظہوری سے)
 مولف عرض کند کہ مختلف پرکار و مجاز است گردیدہ همچو آئینہ پر ازہ نامی او و از خویش موافق
 کہ طوق ہم همچون پرکار مدوری باشد و مبدل ظہوری بدانشست و معنی مباد کہ (پرگردیدن
 پرگردینی سومش کہ بکان عربی گذشت چنانکہ کہ جهان از کسی) کہ از سندا اول پیدا می شود مراد
 و کند - عجب است از محققین کہ برای معنی سیم پر گردانیدن است کہ مانند کسی افراد بسیار پیدا شود
 ہم ہمین شعر استاد قینی را در انجا نقل کرده اند (آروو) دیکھو پر شدن -
 (آروو) دیکھو پرگر کے تیسرے معنی - پرگردیدن | مصدر اصطلاحی - صاحب
 پرگردانیدن | استعمال - بالفقہ مرادف آصفی ذکر این کردہ از معنی ساکت مولف

(۱۰۰)

<p>عرض کند که بافتح یعنی کشادگی پر است که طیور گاه بریدن می کشایند (فرشته استرآبادی ۵) پر آگنده - مولهوت عرض کند که سببی اول اسم فزون ز دانه کائنات سایه کند بزمای بهت جامد فارسی زبان گیریم باعتبار سروری که محقق او چون بگسترده بال بزمای (آرود) پر کولتاجیه اهل زبان است و سببی دوم بحدن الف و بای بر بند پر واز که وقت اپنے پر وون کو کولتاجیه بر سیلانا -</p>	<p>استعمال - صاحب آصفی ذکر این بر آگنده نوشته اند بجز قول خان آرزو که هند ترا است بدون سند استعمال در خورا اعتبار نداشته مراد بن پر شدن و پر گردیدن است که گذشت و (۳) ماضی مطلق برگندن که می آید شخ احدی (سج کاشی ۵) گرفتار ما غرم پر گشت ازمی بزمای چه سازم چون لب می خور و نم نیست بزمای (۲) مغز خوشین برگند بزمای (۱) هر چیز پاکیزه بالفتح یعنی برقرار یافتن (جمال اصفهانی ۵) مذکر (۲) پر آگنده - پریشان (۳) پر آگنده و بر طوطی گشت گوی جامه هر خنچه بزمای شامین پریشان بود - است گوی و دیده هر بهری بزمای (آرود) (۱) پر گشنگی استعمال - بقول مولی مختصر بر آگنده</p>
<p>پر گشنگی استعمال - بقول مولی مختصر بر آگنده</p>	<p>دیکر پر شدن و پر گردیدن (۲) بر قرار پانا - پر چونا اصطلاح - بقول سروری بکاف موافق تپاس بنا و دو مصدر - (آرود) پر آگنده پریشانی مونت فارسی بوزن فرزند (۱) یعنی پارچه از چیزی پر گشنگی استعمال - صاحب سروری که</p>

۱۰۹

محقق اہل زبان است بذیل پراگندہ ماضی پراگندہ باکان فارسی مفتوح مخفف پراگندہ باشد کہ متقر
گذشت ذکر پراگندہ گوید کہ ماضی است و ازین ظاہر و پریشان گردیدہ است۔ صاحب سروری
است کہ مصدر آن ہمین پراگندن است کہ مخفف از حکیم ازرقی سند آورده (س) از ان قصائد
پراگندن باشد بحدف الف و اشارہ این ہدرا بنما پراگندہ و قتری کو دم پراگندہ بودم بر تاج
گردہ ایم (اگر دو) دیکھو پراگندن۔
پراگندہ استعمال۔ بقول برمان و جہانگیری است از مصدر (پراگندن مخفف پراگندن) گذشت
و ناصری و جامع و سدید بر وزن شرمندہ (اگر دو) پراگندہ۔ پریشان۔

پراگندہ اصطلاح۔ بقول برمان بفتح اول و کاف فارسی و نون و سکون ثانی (۱) زمینی را گویند
کہ از ان مالی و خراج بگیرند و (۲) مرتبی باشد از عطریات و بواسطہ خوشی کہ آنرا در ہندوستان
را کہ نام است و در عربی و ذریہ و فرماید کہ بدین معنی بکسر کاف فارسی ہم آمدہ۔ صاحبان جہانگیری و
و سروری و رشیدی و جامع ذکر این کرده اند۔ صاحب سدید بذاکر معنی دوم نسبت معنی اول گویند کہ
دیار عرفا و یہی و قصبہ را گویند کہ بیشتر قریات از مضافات او باشد و خراج آن قریات در انجا
جمع شود۔ صاحب ناصری کہ محقق اہل زبان است بذاکر معنی دوم نسبت معنی اول صراحت مزید کند
کہ بلنت ہند بلوک و ناصیہ را گویند۔ خان آرزو و در سراج ذکر ہر دو معنی کردہ و نقل موید ہم ہوا
مولت عرض کند کہ بہر دو معنی اسم جامد فارسی زبان است و معاصرین ہم صراحت کنند کہ
دیکہ پراگندہ و بہات و قصبات متحدہ می باشد پس استعمال این در ہند ہم بہین معنی است (اگر دو)
(۱) پراگندہ بقول آصفیو۔ فارسی۔ اسم مذکر۔ وہ زمین جس سے مالگزار می اور خراج لین۔

تسلع - حمتہ - ضلع کا حصہ - ملک کا چھوٹا حصہ (۲) ارگجا - بقولہ - ہندی - اسم مذکر - خوشبو - ایک قسم کا مرکب عطر۔

پرگو استعمال - بقول انندجوالا ذہریک فرنگ بیت کہتے والاد پرگو بھی کہہ سکتے ہیں - پرگوئی بھی بالعموم یعنی بسیارگو (پہرہ) مغز من گشت ہی دور بہ من اردو میں مستقل ہے معنی زیادہ گوئی - موٹٹ - سزنا و پڑوای برسرکہ چون ناصح پرگو وارد ہوا **پرگولت** پرگوک اصطلاح - بقول برہان و انند عرف کند کہ پرگفتن مصدر این است و ہین ہم نامل ترکیبی است بروزن مفلوک شمارت عالی را گفتہ اند **مولف** عرف موافق قیاس یہاں پرگوئی را کہ فرید علیہ این است بہین معنی آورہ کند کہ (پرگوک) بہر دوکان عربی گذشتت و صراحت و (پرگوئی) زیادت یا مصدری از ہین است یعنی ماخذ ہمد را بنا کردہ ایم و درینجا ہین قدر کافی است بسیارگوئی (محمد سعید اشرف) گفتم از پرگوئی ناصح مگر ایم کہ این مبدل آن باشد چنانکہ گندوگند (اردو) بخوبی حرف او خود بہر خواب را ختم افسانہ شد پڑ (اردو) اسد شمارت - موٹٹ - دیکھو پرگوک -

پراس بقول برہان و جامع بروزن کر پاس یعنی (۱) لمس و لامسہ باشد کہ دست بر جانی سودنست و (۲) یعنی علم و دانستن و (۳) خلاصی و نجات و (۴) یازیدن یعنی دراز کردن و (۵) نو کردن و بالیدن و (۶) پروا ختن - صاحب جہانگیری معنی پنجم را ترک کردہ ذکر دیگر معانی فرمودہ (شرح تفسیر (۱) روح حیصیت لطیف ترازانکہ ویرا حس اندر یابد و بزرگ ترازانکہ ویرا ہیچ چیز بہ پرماسد (حکیم سنائی ۱۵) بہر کہ او نفس خویش نشناسد پو نفس دیگر کسی چہ پرماسد پو (حکیم ناصر خسرو ۱۵) ببدل او بود از جو کہش پر پاس پو بخیر او بود از شر دشمنان پرواس پو (ابوشکور ۱۵) بہر کجا گوہریت ہشاسم پو دست سوی دگر نہر پاسم پو صاحب ناصری

بمربان جهانگیری و فرماید که پرواس بدل ماس است که می آید. صاحب رشیدی بر معنی اول قانع
 بدین صراحت مزید که دست سودن بچیزی است جهت او را آن که بتازی لمس گویند گاهی
 آن ادراک و تمیز کردن است. صاحب سفرنگ بشرح (دبلم فقه و نامرئشت مساسان نخست)
 بر معنی (علم و نجات) قانع. خان آرزو در سراج بذکر اقوال قومی و زبان گوید که همین لغت بمجاز
 در علم و تمیز استعمال یافته لیکن بای تازی نیز گذشت. بیاد و بیاد رسی اصح و معنی خلاص پرواس
 است بود او مبتدل پرواز. چه زای مجربین مبتدا شود و بدین تقدیر خلاص. نجات نیز بمجاز
 باشد و فرماید که آنچه رشیدی مراد از پرواس گفته خطاست مولف معنی کند که اصل این
 لمس بود فتح موحده. مرکب از موحده زائد و لمس که لغت عرب است فارسیان موحده را باین
 فارسی بدل کردند چنانکه تب و تب و لام را برای همله چنانکه آوند و آوند و الف در میان
 میم و سین آوردند برای سهولت تلفظ چنانکه چهار و آهار پس معنی اول حقیقی است و دیگر معانی
 مجاز آن ولیکن طرز بیان محققین بالا برای بعض معانی درست نیست که معنی چهارم دراز دستی
 است و معنی پنجم نمودن و ششم پرواز. ازینکه همین است اسم مصدر و حاصل بالمصدر
 (پرماسیدن) که می آید و در

(ب) پرماسیدن بقول سروری یعنی سودن و

(ج) پرماسیده بقولش دست مالیده بجهت تمیز نرمی و درشتی. صاحب بحر (ب) را ترک

کرده و مبتدش (پرماسیدن) را آورده که بجایش می آید و صاحب سواد بر معنی (دوست مالیدن
 بر چیزی) اکتفا کرده. کثرت معانی پرماس که بر الف گذشت متقاضی آنست که آنرا بمعنی (د)

لس کردن و (۲) دانشستن و علم حاصل کردن و (۳) نجات یافتن و (۴) یازیدن و دراز کردن و (۵) نمو کردن و بالیدن و (۶) پرداختن گیریم و (رج) را اسم مفعولش دانیم و مصدر (ب) مرکب و موضوع است از الف و یای معروف و علامت مصدر در آن و کامل التصریف باشد که مضارعش پرآسد آمده و (پرواسیدن) که می آید مستبدل (ب) (اَرُو) الف (ا) لس - مذکر (۲) علم - مذکر (۳) نجات - خلاصی - موثث (م) دست و رازی - موثث (ه) نمو - بالیدگی - موثث (۶) پرواز - مذکر (ب) (ا) چوونا (۲) جاننا (۳) نجات پانا (۴) دست و رازی کرنا - پاته پنهانا (۵) نمو کرنا - بالیده هونا (۶) دیکه پروا ختن (رج) اسم مفعول (ب) (ا) چووا هوا (۲) جاننا هوا (۳) نجات پایا هوا (۴) پاته پنهانا هوا (۶) دیکه پروا ختنه -

<p>پروا بالیدن پرند</p>	<p>مصدر اصطلاحی - پرواز و نون بمنی فرمان مولف عرض کند که فرمان</p>
<p>کردن و بمقصد رسیدن مولف عرض کند که موافق قیاس است (ظهوری سه) شب و صا</p>	<p>مستبدل این است که بای فارسی بدل شد بغا</p>
<p>که پروانه خواست پر مالد و بسوخت حسرت</p>	<p>چنانکه سپید و سفید (اَرُو) فرمان - بقول</p>
<p>ایش که بال و پر تنگست و (اَرُو) پرواز کرنا کی طرفت کتابت -</p>	<p>آصفیه - فارسی - اسم مذکر - شاهی حکم - پادشاه</p>
<p>پرماتدن چیزی استعمال - صاحب</p>	<p>اثرنا - مقصد حاصل کرنا -</p>

<p>پرمان صاحب سفرنگ بشرح (شصت و آصفی ذکر این کرده از منی ساکت مولف</p>	<p>مغشقی فخره و ساتیر آسمانی بفرز اباد و خوشوران</p>
<p>مغشقی فخره و ساتیر آسمانی بفرز اباد و خوشوران</p>	<p>عرض کند که ملود لبالب بودنش (قاسمی گوناباد</p>
<p>و خوشور) گوید که بفتح با و سکون رای جمله و میباید</p>	<p>کسی نما نذازم کیسه پر و صدف بای</p>

(۲۰۰۰)

<p>مردم همی شد زور و (آر و و) برار پنا - برار پنا</p>	<p>و ما صراحت ماخذش بهدر انجا کرده ایم و این مبدل</p>
<p>مطلوبونا - لبالب هونا -</p>	<p>آنست چنانکه استپ و استپ و مینی دوم اسم جامد</p>
<p>پرماورو اصطلاح - بقول اتند بچواله</p>	<p>فارسی زبان باعتبار صاحب نامصری که محقق اهل زبان</p>
<p>فرهنگ فرنگ بالفتح نوعی از علوا و شیرینی مولف</p>	<p>است (آر و و) (۱) و یکپو بر ماه (۲) کاپلی سستی - موش</p>
<p>عرض کند که ظاهرا مرکب می نماید ولیکن ترکیب و</p>	<p>پرمایه استعمال - باقیم مینی غنی و قوی و بسیار مایه</p>
<p>مانند این محقق نمی شود - اسم جامد فارسی زبان و نام</p>	<p>دارنده مولف عرض کند که موافق قیاس است</p>
<p>و مشتاق سند استعمال می باشیم که معاصرین مجسم و</p>	<p>(ظهوری ه) از لطف خط مشکبو پر یایه تر از آند و</p>
<p>دیگر محققین اهل زبان ازین ساکت (آر و و) ایک</p>	<p>هم حس بی انجام او هم عشق بی آغاز ما (دولمه ه)</p>
<p>نسم کاهلوا - مذکر -</p>	<p>آتش پر شعله بر سینه افسرده ریخت و دجله پر یایه</p>
<p>پرمایه اصطلاح - بقول برهان و جهانگیری</p>	<p>از چشم بی نم جوش زو و (آر و و) غنی - قوی -</p>
<p>و جامع و سراج بزوزن درگاه (۱) افزاری باشد</p>	<p>پرمایه بی که سکتے ہیں -</p>
<p>حکاکان و دروگران را که بدان مرزها رسیدند</p>	<p>(الف) پرمخیدن مصدر اصطلاحی -</p>
<p>جواهر و چوب و تخمه سوراخ کنند و بعربی مشقب</p>	<p>بقول رشیدی عاق شدن و -----</p>
<p>خوانند - صاحب نامصری بذکر معنی اول گوید که (۲)</p>	<p>(ب) پرمخید و بقولش بفتح بای فارسی و یکم</p>
<p>با اول کسور مینی کاپلی در کار کردن نیز صاحب</p>	<p>و کسر خا (۱) عاق و (۲) سرکش و خود را سے</p>
<p>رشیدی بذکر معنی اول یعنی دوم را متعلق بدویم</p>	<p>(ابوشکور ه) بداد را یکی پرمخیده پس از پهر</p>
<p>کند مولف عرض کند که (بر ماه) بموتده گذشت</p>	<p>جهان بر پد رکینه در و (فخری ه) پیش از ظهور</p>

(۱۰۷۶)

<p>عدل شہشاہ تاج بخش پگر چہ فلک بیرون و جهان پر مخیدہ بود پھر نامن شد سپہر و جهان ہم مطیع گشت این از و فور رفت شاہ و غنیدہ بود پگر بر ہان نسبت (ب) گوید کہ مخالف و خورد امی و فرزند را نیز گفتم اند کہ عاق و عاصی پدر و مادر شدہ یا صاحبان جہانگیری و جامع ہم ذکر (ب) کردہ اند خان آرزو در سراج بذیل (ب) ذکر (الف) ہم</p>	<p>ملک در جلد آن مراد بیافت پگر کہ ہی داشت ساہا پر مر پگر مولف عرض کند کہ ہمین لغت بہ مؤلف اول بجایش گذشت و این مبدل آن است و معنی دوم مجاز معنی اول (آرزو) (۱) و یکپو بر مر کے پہلے اور دوسرے معنی (۲) پگر پوتش دیکھو بر مر کے تیسرے معنی۔</p>
<p>کر وہ گوید کہ بعضی بوحده گفتم اند مولف عرض کند کہ این مبدل بر مخیدن است کہ بوحده گذشت چنانکہ اسب و اسب و ماصراحت یافت بطریق استعارہ شمشیر جو ہر وار را گویند و (۴) ہمہ را بجا کردہ ایم۔ عجب است از محققین کہ جو ہر شمشیر و نولہ جو ہر دار را پگر (پگر گسی) نامند ہمین دو سند بالار بہ تصرف خفیف در انجام ہم (۵) یعنی از جاہ ابرطیسی و (۶) نوعی از نقل کردہ اند (آرزو) (الف) دیکھو بر مخیدن (ب) دیکھو بر مخیدہ۔</p>	<p>اصطلاح۔ بقول بر ہان و بحر جامع بکسر ثانی (۱) معروف و (۲) کنایہ از ہر چیز نوعی از اسلحہ و گاہی نواختن و خوانندگی۔ صاحب جہانگیری جو معنی تیغ جو ہر دار و بانہ ابریشمی قانع و ہم او</p>
<p>پگر ہر اصطلاح۔ بقول بر ہان و انندو ناصر و سروری بر وزن مر مر (۱) یعنی انتظا و امید و (۲) زنبور عسل (مسعود سعدی) تحفۃ السعادتہ کردہ۔ صاحب ناصر بند کو</p>	<p>در لغات معنی ششم را ہم آوردہ۔ صاحب سروری ذکر معنی اول و سوم و چہارم و پنجم و ششم بحوالہ صاحب ناصر ناصر بند کو</p>

<p>معنی اول و سوم و پنجم - معنی ششم را بجا آورد پرموده بقول برهان و مانند و سراج بفتح اول برهان نوشته - صاحبان رشیدی و بهار هم و تالی مفتوح بر وزن فرموده یعنی چیز باشد که بر معنی سوم و چهارم و پنجم و ششم قناعت بعربی شی گویند چنانکه چه پرموده می خواهد یعنی چه چیز فرموده اینها آن آرزو در سراج برهان می خواهد مولف عرض کند که صراحت ماخذ مولف عرض کند که مرکب افغانی است معنی این بر (پرموده) کرده ایم که به موحده گذشت اول حقیقی و دیگر همه معانی مجاز آن که برگس نازک (اگر دو) دیگر پرموده و برموده -</p>	<p>و مشابیه به جوهر شمشیر و آوازی هم در پریدن پیدا کند (اگر دو) (۱) گهی کاپر - مذکر (۲) هزار گز پنجه سومی فقره دساتیر آسمانی بفرز اباد و خشوران موت (۳) هتیار کی ایک قسم - جوهر و از تلوار و خشور) می فرماید که بفتح پای فارسی بر وزن موت (۴) تلوار کاجوهر - مذکر (۵) ایک قسم کا و معنی فرمودن است مولف عرض کند که رشیدی کپڑا - مذکر (۶) باجه کی لے - موت - همین است اصل و فرمودن که بجایش می آید پرمو اصطلاح - بقول برهان و مانند بر وزن مولف عرض کند که همین لغت بموحده اول گذشت جا دارد که این را مبدل پرمودانیم که رای جمله به او بدل شود چنانکه کلا و کلا - موافق قیاس است (اگر دو) دیگر پرمو -</p>
<p>صاحب سفرنگ بشرح (مقتاد) پرمودن می فرماید که بفتح پای فارسی بر وزن مولف عرض کند که همین است اصل و فرمودن که بجایش می آید مبدل این چنانکه سبید و سفید و این مرکب باشد از پرتان که یعنی حکم بجایش گذشت و علامت مصدر و آن الف بدل شد به و او چنانکه تاغ و توغ و نون را حذف کردند (اگر دو) فرمانا حکم دینا پرموده بقول برهان بر وزن فرموده (۱) نام پسر ساه شاه - صاحبان جهانگیری و نامری</p>	<p>نام پسر ساه شاه - صاحبان جهانگیری و نامری</p>

ورشیدی و موید جامع و سراج ذکر این کرده اند نقطه دار هم آمده و این اصح است بنا بر قاعده
و بقول سروری (۲) سخن پیووده و (۳) جامه صاحب انشد در هر سه لغت هم زبان بر بان -
باشکه از پیش آتش رنگ گرویده و نسوخته مولف خان آرزو در سراج بذیل الف ذکر ب و ج هم
عرض کند که اسم جامد زنده و پازند است - نسبت بحواله بر بان کرده فرماید که هر که درین کلام
معنی دوم عرض می شود که معنی حقیقی این فرموده اندک تا تل کند و اندک خبط و خلط و تصحیفات
و حکم که اسم مفعول است از مصدر پرمودن فارسی بسیار وارد و این در کتب لغت معتبر و بدین معنی
در محاوره مخصوص کردند یا صفت پیووده (آوردن) یا نیت نه شده گرانکه در سروری پر مور بوزن
(۱) ساوه شاه کے لڑکے کا نام - مذکر (۲) پیووده زرگر معنی انتظار آورده و پر مور چنانکه بیای
بات - مؤنث (۳) وہ کپڑا جو آگ کی گرمی سے رنگین تازی گذشت مولف عرض کند که بر بان در
پیوودیا ہو - مذکر - لغت فارسی معتبر تر از خان آرزو است که از
(الف) پر مور بقول بر بان (الف) یعنی (۱) فصل عجم است و صاحب جامع که محقق از زبان
(ب) پر مور انتظار باشد و (۲) زنبور است پر مور پر مور و پر مور و پر مور هر چهار
(ج) پر مور عسل را نیز گویند و (ب) مراد یکدیگر نوشته یعنی اول و دوم و (ج) را
بقولش مراد هر دو معنی الف و (۳) بالفقم یعنی سوم هم آورده پس خبط و خلط و تصحیفات
اول علف را گویند که سبزه خشک شده باشد خان آرزو است نه بر بان زیرا چه صاحب جامع
و (ج) بقولش مراد هر سه معنی الف و (۴) که عجمی الاصل و محقق معتبر است بعدی با بر بان
نام پسر ساوه شاه نیز فرماید که باین معنی با و اتفاق دارد و خان آرزو طعن تلاش خود را

بهمه دانی می شمارد و بر موز بموخته بمعنی اول و
 دوم و سوم گذشته تا بهمرا نجا صراحت ماخذ و اشاره بایا می فارسی آمده چنانکه تب و تب فتاقل (اگر و و)
 (رج) بر معنی غلت و واب کرده ایم و بر موزه که (الف) (۱) استظار - مذکر (۲) پیر - مؤنث - شهید کی
 بموخته مذکور شد در آن معنی چهارم بقول معروفی که (ب) (۱) و (۲) و یکپهوا الف (۳) چار پالون کا
 موجود است که او هم محقق اهل زبان است و چاره - مذکر - خشک گهانس - مؤنث (رج) (۱) و (۲) و (۳)
 و معتبر تر از خان آرزوی هند ترا و پس ما را در هم و یکپهوا الف (۴) و یکپهوا پر موده کے پہلے معنی -

پرمول | بقول برهان و جهانگیری و رشیدی دانند و جامع بر وزن گردون بمعنی زمینت
 و آرایش باشد - خان آرزو در سراج بذر معنی بالا گوید که ظاهراً همان بزیون است که بیای
 تازی گذشته مولف عرض کند که بزیون بزال مبره و تحتانی عوض میم بمعنی دیبای لطیف گد
 نمی دانیم که خان آرزو با وجود اختلاف لفظ و معنی چرا اشاره آن در نیجामी کند ما این لغت را
 باعتبار صاحب جامع که محقق اهل زبان و معتبر تر از دیگران است اسم جا مذکور می زبان دانیم
 (اگر و و) زمینت - آرایش - مؤنث -

پرمه | بقول برهان و جامع لفتح اول و ثانی
 و سکون ثانی بمعنی (۱) پر ماه است که افزار تافع (امیر خسرو) همه نعل و عقیقی داشته بفت و
 سورنخ کردن باشد و بعربی مشق و فرماید عقیق از پر مه یا قوت می سفت و صاحب رشیدی
 که (۲) بمعنی پدمه هم آمده که لخت و حصه و بهره ذکر معنی اول و سوم هم فرموده - خان آرزو و پرمه
 باشد و بعضی بان معنی بضم اول گفته اند و کبر اول

بمعنی اول مبدل برمه است که صراحتش بر (برماه) در پرهای زرد و پرهارا صاف و پاک می کند و ازین
 کرد و ایم چنانکه استب و استپ یعنی مبدل پدیده طرز عمل گاهی پرش داخل متعارف شده در معده
 چنانکه بادوان و باروان و یعنی سوم اسم جا بد فای می رود و شکل گلوله خور و جمع شود و با طعمه هضم
 زبان باعتبار جامع که محقق ابلز بانست (آر و و) نه شود - قی می کند و آن گلوله پر را بر می آورد و همین
 (۱) ویکه پر ماه (۲) ویکه پدیده (۳) استی - کاپی بر وقت است پر هره و (ب) بر آوردنش بذریعہ قی و
 (الف) پر هره | اصطلاح - بقول بجر گری باشد بعد از آنکه پر هره بیرون می آید پرند بسیار وقت
 از پر و غیره که جانوران شکاری مثل باز و شاهین و می شود و از همین عادت فارسیان بر سیل مجاز
 مثال آن با از معده بر می آرنده بهار - - - - - معنی دوم قائم کردند - معاصرین عجم هم تصدیق می
 (ب) پر هره کردن | را آورده گوید که (۱) و دم می کنند و لیکن در کلام شعر یافته نمی شود
 بمعنی پر خورده را بر آوردن مرغ شکاری است (آر و و) (الف) پرندون کاوه پر جو سمٹ که
 از معده که از اترکی دخی گویند و آن دلیل هضم معده مین چلا جاے - ندگر (ب) (۱) پر هره
 طبعی است و (۲) بمعنی نشاط کردن و بگردگشتن هم گوید که معده سے رو کرنا - بذریعہ قی لکانا (۲)
 و فرماید که معنی دوم اگر با ثبات رسد مجاز خواهد بود نوشی کرنا - نشاط کرنا -
 صاحب انند بزم بانث مولف عزم کند که پر هره | اصطلاح - بقول بریان و جامع بکسر
 بالفتح و (الف) بمعنی غلوله پر است که چپ و پر پشت و اول و سکون ثانی و فتح میم و با بمعنی تاخیر و کاپی
 استمال آن با مصدر کردن - عادت است که کردن در کارها - صاحب ناصری هم ذکر این
 پرند شکاری که در بند نشین می باشد اگر منتظر کرده مولف عزم کند که پر ماه و مخفضش پرند

بمعنی برآه گذشت فارسان زیادت بای نسبت
 در آخرش این لغت را وضع کردند معنی لفظی این
 منسوب به برآه و کنایه ازستی و کابلی - عادت است
 که فارسیان چون کسی را کابل دوست در کار پسند
 گویند پرمه کنید او را که بیدار شود از زمین مقوله
 نشان این اصطلاح قائم شد که پرجه مجاز استی
 و کابلی را گفتند مجاز و آنچه پرمه به زمین معنی برنی سوا
 گذشت مخفف این است بحدف بای آخرو (آرور)
 و یکپویرت که تیسرے معنی -
پرمی اصطلاح - بقول برهان لغت اول ہوتا ہے۔ ذکر (۲) شراب سے بہرا ہوا۔ جام کی صفت۔

پرمیو بقول برهان وجان و جہانگیری و ناصری و سروری و سراج لفتح اول و سکون ثانی و
 کسر ثالث و سکون تحتانی مجہول و داو۔ مرضی باشد کہ آنرا عوام سوزاک خوانند چہ بوقت بول
 کردن مجرای بول بسوزش در آید و عبری حرقتہ البول نام اوست مولف عرض کند کہ
 اگرچہ مرکب یافته می شود و میو در فارسی زبان کبسریم یعنی موی می آید و لیکن معنی ترکیبی این
 با معنی اصطلاحی مطابقتی ندارد ازینجاست کہ ما این را مرکب ندانیم۔ صاحب رشیدی این را
 لغت ہندی دانند و صاحب دلیل ساطع کہ محقق سنسکرت است پرمیو و پرمیوہ و را با لفتح
 لغت سنسکرت گفته پس ما این را مفرس گوئیم کہ فارسیان و زبان فارسی استعمال این کرده اند

دورینخصوص قول ناصری و سروری و جامع اعتبار را شاید کہ محققین اہل بانند (ارو) سوزک
بقول آصفیہ - فارسی - اہم مذکر - حرقت البول - ایک حرفی کا نام جس سے مجرا سے بول میں زخم
پڑ کر پیشاب سوزش کے ساتھ آتا اور پیپ ہتی رہتی ہے اس کی وجہ زیادتی صفر ہے۔

پرین | بقول برہان بروزن چمن (۱) پرین را گویند و آن چند ستارہ ایست یکجا جمع شدہ
در کوہان ثور و بعربی ثریا خوانندش و (۲) نام منزلی از منازل قمر است و (۳) یعنی دیروز
ہم گفتہ اند کہ روز گذشتہ باشد - صاحب جہانگیری بذکر معنی اول گوید کہ این را پر و پروہ نیز
گویند (کمال اسمیل ۷) ز بخشش تو اگر بانگ بزمانہ زنند بے بنات نعش ہم در رفتہ بشکل پرین
و صاحبان رشیدی و سروری و ناصری و بہار ہم بمعنی اول قانع (علاق المعانی ۷) بگاہ
فکر اگر بر بنات نعش خورم بے بنوک کلک بنظم آورم چنان پر نش بے صاحب موید معنی اول و دوم
را یکی داند و گوید کہ ہمان منزل قمر را ثریا خوانند مولف عرض کند کہ اسم جامع فارسی زبان است
بہر معنی (ارو) (۱) پرین - بقول آصفیہ - فارسی - اسم مذکر - عقد ثریا - وہ چہ ستارہ
گچھا جو جازون میں سب سے اول نظر آتا ہے (۲) منازل قمر سے ایک منزل کا نام فارسی میں
پرین ہے اور عربی میں ثریا (۳) کل - مذکر - روز گذشتہ۔

پرینا | بقول برہان و رشیدی و جامع و سراج بروزن رعنا دیباہی منقش لطیف و نازک را
گویند - صاحب جہانگیری بذکر معنی بالا گوید کہ ہمیں را پرین و پریناں ہم نام است (منوچہری ۷)
از فروغ گل اگر اہرمن آید بر تو بوز از پری باز تدانی و دسرخ اہرمن بوز چونکہ زمین قدمی بر کون
سیمین منی بوز یا درخشندہ چراغی بمیان پرینا بوز صاحب ناصری این را مراد است پریناں و پرینا

لغته نسبت سند منوچهری فرماید که در پرتنا لغت زائد است و همین عمل است در کل اشعار قصیده که مال منوچهری است **مولف** عرض کند که اسم جامد فارسی قدیم و انیم و صراحت ماخذ دیگر لغات بمیه بالابجای خودش کنیم و در اینجا همین قدر کافی است که بر تابه موحده بمعنی خوب و نیک گذشت جامد اردو که فارسیان به تبدیل موحده با بای فارسی چنانکه استب و استپ این را برای ویبای لطیف و نازک اسم جامد قرار داده باشند (آر ۹۰) ویبای لطیف و نازک - مذکر ریشمی لطیف و نازک کپڑا - مذکر **پرتنا** بقول (موتید مطبوعه مطبع نو لکھنؤ) معنی پر و اخن و لمس و ظلم و خلاصی و دراز کردن و بالیدن **مولف** عرض کند که ما این لغت را در دیگر نسخ موتید نیافتیم و (پرتنا) به بیم سوم به همین معانی گذشت جزین نیست که کاتبین مطبع بیم را به نون بدل کرده اند دیگر هیچ (آر ۹۰) دیکھو پرتنا -

پرتناک بقول برهان بفتح اول و سکون گذشت چنانکه تب و تب و صراحت ماخذ بر ثانی و نون بالغ کشیده و بکان زود (۱) آدم (ابرناک) و (اپرتناک) کرده ایم و بمعنی جوان و اول عمر را گویند و (۲) نام طائفه از ترکان - صاحب نامری بذکر منی دوم از منی اول ساکت (آر ۹۰) (۱) دیکھو ابرناک - اپرتناک در پرتو معنی **مولف** عرض کند که این بمعنی برناک (۲) ترکون کی ایک جماعت کا نام و قول ظاہر امبدل برناک است کہ بہ موحده پرتناک ہے - موتث -

پرتناک بقول برهان بفتح اول و ثانی و سکون نون و حیم غلہ باشد شبیه بگندم لیکن از ان پاکتر

وضیفہ تر۔ صاحبان چہا نگیری و رشیدی و سروری و ناصر می این را بکسر دوم گویند و صاحب جامع
 بہر دو اعراب۔ خان آرزو در سراج می فرماید کہ این نفلہ در ہندوستان نمی شود و ظاہراً ہمان بسنج
 است بموعدہ کہ ہندی چاول گویند **مولف** عرض کند کہ یکی از معاصرین ہم گوید کہ فارسیان
 بسنج را کہ در ہندوستان بہ موعدہ مستعمل است بہامی فارسی گویند ازینجا است کہ دیگر ہمہ محققین
 اہل زبان (بسنج بہامی عربی) را ترک کردہ اند چنانکہ ما اشارہ این بر معنی دوم بسنج کردہ ایم۔
 (ارو) چاول۔ مذکر۔ ویکہو بسنج کے دوسرے معنی۔

<p>چہرند بقول برہان برون کند (۱) بانفہ ابریشمی زیر بندیش پود و زمردنیش تار با صاحب سروری و حریر سادہ و پر نیان منقش و (۲) زین پوش و (۳) گوید کہ (۸) زیر تنگ سادہ (خمر و شیرین سے) پند پروین و (۴) تیغ و شمشیر و (۵) جوہر تیغ و امثال آسمان گون بر میان زد و بشتہ و سائب و آتش آن و (۶) خیار صحرائی و (۷) مرغ و فر پروان ہنر و برہان زد و ذکر معنی چہارم و پنجم کردہ می فرماید نورستہ باشد کہ دو آب بر غیبت تمام خوردند کہ بمعنی پنجم ظاہراً بکسر تین باید چہ فرزند بکسر تین معربہ صاحب چہا نگیری معنی دوم و ہنتم را ترک کردہ۔ این است۔ صاحب ناصر می ذکر معنی اول ہنتم و چہارم (خاقانی طہ) دیدہ آتش کہ چون سوزد پزند و ہنتم کردہ۔ صاحب جامع معنی دوم و ہنتم را ترک برق بھرت اپن نام سوختست و (حکیم خاقانی طہ) کردہ ذکر دیگر معانی فرمودہ و صاحب موید بمعنی اول خنبر تو چون پند روشن و بازینت است و چہارم و پنجم قانع۔ خان آرزو در سراج مذکور معنی خون دل عاشقان نقش پند تو باد و (استاد اول و چہارم و پنجم گوید کہ صاحب برہان کہ بمعنی عنصری سے) چہ دینی کہ برنگ پند ہندی تیغ و ہنتم آوردہ از تصنیفات اوست و نسبت معنی چہارم</p>	<p>چہرند بقول برہان برون کند (۱) بانفہ ابریشمی زیر بندیش پود و زمردنیش تار با صاحب سروری و حریر سادہ و پر نیان منقش و (۲) زین پوش و (۳) گوید کہ (۸) زیر تنگ سادہ (خمر و شیرین سے) پند پروین و (۴) تیغ و شمشیر و (۵) جوہر تیغ و امثال آسمان گون بر میان زد و بشتہ و سائب و آتش آن و (۶) خیار صحرائی و (۷) مرغ و فر پروان ہنر و برہان زد و ذکر معنی چہارم و پنجم کردہ می فرماید نورستہ باشد کہ دو آب بر غیبت تمام خوردند کہ بمعنی پنجم ظاہراً بکسر تین باید چہ فرزند بکسر تین معربہ صاحب چہا نگیری معنی دوم و ہنتم را ترک کردہ۔ این است۔ صاحب ناصر می ذکر معنی اول ہنتم و چہارم (خاقانی طہ) دیدہ آتش کہ چون سوزد پزند و ہنتم کردہ۔ صاحب جامع معنی دوم و ہنتم را ترک برق بھرت اپن نام سوختست و (حکیم خاقانی طہ) کردہ ذکر دیگر معانی فرمودہ و صاحب موید بمعنی اول خنبر تو چون پند روشن و بازینت است و چہارم و پنجم قانع۔ خان آرزو در سراج مذکور معنی خون دل عاشقان نقش پند تو باد و (استاد اول و چہارم و پنجم گوید کہ صاحب برہان کہ بمعنی عنصری سے) چہ دینی کہ برنگ پند ہندی تیغ و ہنتم آوردہ از تصنیفات اوست و نسبت معنی چہارم</p>
---	---

فرماید که بالقوم به بای موحده باشد مشتق از بریدن و این مبتدلی آن چنانکه شب و شب و معنی پنجم مجاز معنی
و نسبت معنی پنجم صراحت کند که مجاز باشد و نیز فرماید چهارم و معنی ششم اسم جاد فارسی زبان و انیم نظر
که معنی چهارم (پزند آور) صحیح باشد چه جوهر شمشیر بر اعتبار جامع که محقق الہزیانست و صراحت طبیعت و خواص
نقش شمشیر است و صراحت مزید نسبت معنی اول این بر یاد رنگ گذشت و همچنین است معنی سوم و جاد آور
کند که توسی معنی حریر سیاہ یک رنگ آورده مستندین ^{سبز نورانی} این جوہر پزند گفته باشند که از هوای خفیف ہم حرکت کند
بیت فرخی (۳) چون پزند نیگون بر روی پوشد به نزاکت و معنی ششم را باعتبار صاحب سروری
مرغزار و پر نیان هفت رنگ اندر کوه کوہسار و اسم جاد فارسی زبان و انیم که زیر تنگ ہم مانند
مولف عزم کند که معنی اول همین اصل است زمین پوش در وقت رفتار به هوای پروازند
و برنگد بوحده گذشت مبتدلی این چنانکه اشارہ ^{شماره} خسرو شیرین که صاحب سروری پیش کرد معنی اول
بمدراجا کرده ایم و قول توسی و خان آذو ویت پیدا است نه معنی ششم و (۹) به تحقیق ما معتقد پزند
نیست که نیگونی در کلام فرخی بصفت پزند باشد که بر پزند صراحتش می آید (۱۰) و (۱۱) و
و معنی دوم مجر و قول برهان است و همه محققین ^{الہزیان} کپڑا - حریر ساوہ اور منقش - مذکر (۲) زمین پوش
ازین معنی ساکت اگر سند استعمال پیش شود کنایہ - مذکر (۳) پروین - مذکر (۴) تلوار موثق
و انیم از رنگ زمین پوش در رفتار اسپ می پروانیا (۵) جوہر تیغ - مذکر (۶) خیار صحرانی -
آنرا پزند گفته باشند و وجه تسمیہ معنی سوم ہم همین مذکر (۷) سبزہ - مذکر (۸) زیر تنگ - جس که
باشد که ستارہ پروین را پزند گفتند کہ چون پزند بقول آصفیہ (زیر بند) کتہ میں - مذکر - گہوڑے کا
ایست و معنی چهارم بر تامل است کہ بوحده گذشت سنگ (۹) دیکو پزند -

<p>پزند آور اصطلاح - بقول سروری بگوالت پزند اداخ اصطلاح - بقول برهان و جانت</p>	<p>پزند آور اصطلاح - بقول سروری بگوالت پزند اداخ اصطلاح - بقول برهان و جانت</p>
<p>تخت لفتح باورای جمله و او و سکون نون - شمشیر جوهر و</p>	<p>تخت لفتح باورای جمله و او و سکون نون - شمشیر جوهر و</p>
<p>باشد (استاد وقتی) - بیند اخت تیغ پزند آوریش</p>	<p>باشد (استاد وقتی) - بیند اخت تیغ پزند آوریش</p>
<p>همین خواست کرتن ببرد سرش و فرماید که چون صاحب جهانگیری فرماید که این را (پزند اداخ)</p>	<p>همین خواست کرتن ببرد سرش و فرماید که چون صاحب جهانگیری فرماید که این را (پزند اداخ)</p>
<p>بکسرتین جوهر شمشیر است پزند آور هم بکسرتین باشد هم خوانند که بجایش گذشت - صاحب سروری</p>	<p>بکسرتین جوهر شمشیر است پزند آور هم بکسرتین باشد هم خوانند که بجایش گذشت - صاحب سروری</p>
<p>صاحب نامری از کلام خود سند این داده (س) می فرماید که پزند اداخ هم به همین معنی گذشت</p>	<p>صاحب نامری از کلام خود سند این داده (س) می فرماید که پزند اداخ هم به همین معنی گذشت</p>
<p>پزند آور بر آورد از نیامش با بعزم رزم پزند آور است صاحب نامری فرماید که معنی چرم و صاحب</p>	<p>پزند آور بر آورد از نیامش با بعزم رزم پزند آور است صاحب نامری فرماید که معنی چرم و صاحب</p>
<p>صاحبان رشیدی و بحر و جهانگیری هم ذکر این کرده رشیدی و خان آرزو در سراج هم این را آورده</p>	<p>صاحبان رشیدی و بحر و جهانگیری هم ذکر این کرده رشیدی و خان آرزو در سراج هم این را آورده</p>
<p>خان آرزو بذیل معنی چهارم پزند گوید که معنی شمشیر مولف عرض کند که ما صراحت ما خذ این</p>	<p>خان آرزو بذیل معنی چهارم پزند گوید که معنی شمشیر مولف عرض کند که ما صراحت ما خذ این</p>
<p>همین صحیح است چه جوهر نقش شمشیر است مقصودش بر (پزند اداخ) کرده ایم و اصل این (پزند اداخ)</p>	<p>همین صحیح است چه جوهر نقش شمشیر است مقصودش بر (پزند اداخ) کرده ایم و اصل این (پزند اداخ)</p>
<p>جزین نباشد که معنی لغتی این را بمعنی نقش دارند است و این مختلف آن بحدت الف و فو قانی</p>	<p>جزین نباشد که معنی لغتی این را بمعنی نقش دارند است و این مختلف آن بحدت الف و فو قانی</p>
<p>گیر و مولف عرض کند که اسم فاعل ترکیبی و کناه (آردو) دیگر پزند اداخ و (پزند اداخ)</p>	<p>گیر و مولف عرض کند که اسم فاعل ترکیبی و کناه (آردو) دیگر پزند اداخ و (پزند اداخ)</p>
<p>از شمشیر که نقش جوهر دارد اگر چه پزند بمعنی مجر و نقش پزند آور اصطلاح - بقول برهان و جانت</p>	<p>از شمشیر که نقش جوهر دارد اگر چه پزند بمعنی مجر و نقش پزند آور اصطلاح - بقول برهان و جانت</p>
<p>نیامده ولیکن مجاز معنی اول پزند و انیم که فاسیان (پزند آور) که گذشت مولف عرض کند که</p>	<p>نیامده ولیکن مجاز معنی اول پزند و انیم که فاسیان (پزند آور) که گذشت مولف عرض کند که</p>
<p>پزند بمعنی پرنیان منقش آورده اند و مجاز بمعنی نقش در اینجا به مدوده باشد و در اینجا بمقتضای</p>	<p>پزند بمعنی پرنیان منقش آورده اند و مجاز بمعنی نقش در اینجا به مدوده باشد و در اینجا بمقتضای</p>
<p>مجر و هم در اینجا گرفته باشند و همین است ما خذ این تبدیل و رنجات نارس بسیار است صاحب مولف</p>	<p>مجر و هم در اینجا گرفته باشند و همین است ما خذ این تبدیل و رنجات نارس بسیار است صاحب مولف</p>
<p>(آردو) جوهر دار تلوار - مولف -</p>	<p>بذکر این گوید که پزند و از هم به همین معنی آورده -</p>

<p>پزندوار اصطلاح - بقول برهان رشیدی</p>	<p>(ارو) دیکو پزند آور -</p>
<p>پزند بر بستن مصدر اصطلاحی - بهار و ناصری و جامع بود با لغت کشیده و به برای بی صاحب آصفی بر (پزند بستن بر چیزی) گوید که مستور زده (۱) بمعنی شب روز گذشته که بر بی شب است و محبوب گردانیدن آن چیز را و سدی که از نظامی و آنرا بعباری بارحه الاولی خوانند - صاحب جهانگیری آورده از آن (پزند بستن) پیدا است مولف گوید که مراد از پزندوش است به همین معنی و بقول عرض کند معنی جوهر بستن است که پزند معنی جوهر موید (۲) با فتح تیغ گوهر دار و قبیل به مو شده بخا شمشیر آمده و مراد از قائم کردن جوهر شمشیر باشد از و در سراج بحواله برهان بر معنی اول قانع - و از شعر نظامی همین معنی لطیف تر است (۳) مولف عرض کند که بر آن بمعنی روز گذشته یعنی از خوبی چنان ساختن نقش بند که بر بستن نقش ویروز و آرا افاده معنی فاعلیت کند یعنی صاحب مردمان پزند (ارو) جوهر قائم کرنا -</p>	<p>مصدر اصطلاحی - بهار و ناصری و جامع بود با لغت کشیده و به برای بی صاحب آصفی بر (پزند بستن بر چیزی) گوید که مستور زده (۱) بمعنی شب روز گذشته که بر بی شب است و محبوب گردانیدن آن چیز را و سدی که از نظامی و آنرا بعباری بارحه الاولی خوانند - صاحب جهانگیری آورده از آن (پزند بستن) پیدا است مولف گوید که مراد از پزندوش است به همین معنی و بقول عرض کند معنی جوهر بستن است که پزند معنی جوهر موید (۲) با فتح تیغ گوهر دار و قبیل به مو شده بخا شمشیر آمده و مراد از قائم کردن جوهر شمشیر باشد از و در سراج بحواله برهان بر معنی اول قانع - و از شعر نظامی همین معنی لطیف تر است (۳) مولف عرض کند که بر آن بمعنی روز گذشته یعنی از خوبی چنان ساختن نقش بند که بر بستن نقش ویروز و آرا افاده معنی فاعلیت کند یعنی صاحب مردمان پزند (ارو) جوهر قائم کرنا -</p>
<p>پزندک بقول برهان و جهانگیری و ناصری و جامع فتح اول و ثانی و رابع و سکون ثالث و اهل نجوم شب را متعلق به روز آینده دانند و کمان - پشته کوه کوچک را گویند که در میان صحرا و دال بعد نون زائد است چنانکه پیدا و پیدا واقع شده باشد - صاحب رشیدی گوید که پشته و ماخذ معنی هم همین است یعنی صاحب جوهر و در دتل در میان صحرا - خان آرزو در سراج میفرماید دال زائد نباشد که پزند معنی جوهر تیغ بجایش گذاشت که بوجه گذشته مولف عرض کند که سببش چنانکه تب و تب (ارو) دیکو پزندک -</p>	<p>بقول برهان و جهانگیری و ناصری و جامع فتح اول و ثانی و رابع و سکون ثالث و اهل نجوم شب را متعلق به روز آینده دانند و کمان - پشته کوه کوچک را گویند که در میان صحرا و دال بعد نون زائد است چنانکه پیدا و پیدا واقع شده باشد - صاحب رشیدی گوید که پشته و ماخذ معنی هم همین است یعنی صاحب جوهر و در دتل در میان صحرا - خان آرزو در سراج میفرماید دال زائد نباشد که پزند معنی جوهر تیغ بجایش گذاشت که بوجه گذشته مولف عرض کند که سببش چنانکه تب و تب (ارو) دیکو پزندک -</p>

<p>گویند کہ (۱) لغتتین شمشیر جو ہر وار مراد پر تارو (اُر دو) (۱) دیکھو پرند کے چوتھے منے (۲) دیکھو و کسرتین (۲) برنج کہ کی از فلزات است بسنج کے تیسرے منے۔</p>	<p>گویند کہ (۱) لغتتین شمشیر جو ہر وار مراد پر تارو (اُر دو) (۱) دیکھو پرند کے چوتھے منے (۲) دیکھو و کسرتین (۲) برنج کہ کی از فلزات است بسنج کے تیسرے منے۔</p>
<p>موتید بر منی دوم قانع۔ صاحب جامع ہم ذکر ہر دو پر مردون استعمال۔ صاحب آصفی ذکر سنی کردہ۔ خان آرزو در سراج گوید کہ مبدل این کردہ از منی ساکت مولف عرض کند</p>	<p>موتید بر منی دوم قانع۔ صاحب جامع ہم ذکر ہر دو پر مردون استعمال۔ صاحب آصفی ذکر سنی کردہ۔ خان آرزو در سراج گوید کہ مبدل این کردہ از منی ساکت مولف عرض کند</p>
<p>پر تداست چنانکہ آستخوان رند و آستخوان رنگ کہ مرادن پر کردن است (ابوالفرح رونی و نسبت منی دوم گوید کہ ظاہر ایہائی نازی است) پر لطائف نمودہ عرض ہوا، در لطافت</p>	<p>پر تداست چنانکہ آستخوان رند و آستخوان رنگ کہ مرادن پر کردن است (ابوالفرح رونی و نسبت منی دوم گوید کہ ظاہر ایہائی نازی است) پر لطائف نمودہ عرض ہوا، در لطافت</p>
<p>کہ کات فارسی بحیم بدل شدہ (مکیم زلانی) گزرتہ طول جیل (اُر دو) دیکھو کرون۔ بر تن دشت و سرکہ وہ کمر کا زمین و از پی بر شد پرنو بقول بر بان بروزن بدگو</p>	<p>کہ کات فارسی بحیم بدل شدہ (مکیم زلانی) گزرتہ طول جیل (اُر دو) دیکھو کرون۔ بر تن دشت و سرکہ وہ کمر کا زمین و از پی بر شد پرنو بقول بر بان بروزن بدگو</p>
<p>شعلہ خنک گشت پرنگ و صاحب سروری بر منی (ب) پرنون دشمنون ہر دو ہستی و سیاہے اول قانع۔ مولف عرض کند کہ مبنی اول منقش در نہایت لطافت و نزاکت۔ صاحبان</p>	<p>شعلہ خنک گشت پرنگ و صاحب سروری بر منی (ب) پرنون دشمنون ہر دو ہستی و سیاہے اول قانع۔ مولف عرض کند کہ مبنی اول منقش در نہایت لطافت و نزاکت۔ صاحبان</p>
<p>سبدل برند چنانکہ خان آرزو گفتہ و منی دوم جہانگیری و ناصری و جامع ذکر این کردہ اند اصل برنج مبنی سومش کہ گذشت بای فارسی (ناصر خسرو) گرچہ نہ پشند ہر دو ہرگز نو و</p>	<p>سبدل برند چنانکہ خان آرزو گفتہ و منی دوم جہانگیری و ناصری و جامع ذکر این کردہ اند اصل برنج مبنی سومش کہ گذشت بای فارسی (ناصر خسرو) گرچہ نہ پشند ہر دو ہرگز نو و</p>
<p>بدل شدہ بہ موقدہ چنانکہ استپ و استپ است و پیش توای دورین حریر جو پر نو و و کات فارسی بدل شدہ بحیم چنانکہ لگام و لجام (استاد رودکی) نپرد بلبل اندر باغ جز</p>	<p>بدل شدہ بہ موقدہ چنانکہ استپ و استپ است و پیش توای دورین حریر جو پر نو و و کات فارسی بدل شدہ بحیم چنانکہ لگام و لجام (استاد رودکی) نپرد بلبل اندر باغ جز</p>
<p>و معلوم می شود کہ برنج معترب ہمین پرنگ است بر بستہ و مینا و نیوید آہوا اندر دشت جز بہ و اشارہ این بر برنج مذکور و بعضی برانند کہ برنج عالی و پرنون و خان آرزو در سراج پر ہما سبدل این ہم فارسی است چنانکہ در انجانوسہ و پرنون و پرنون و پرنون را یکجا ذکر کردہ۔</p>	<p>و معلوم می شود کہ برنج معترب ہمین پرنگ است بر بستہ و مینا و نیوید آہوا اندر دشت جز بہ و اشارہ این بر برنج مذکور و بعضی برانند کہ برنج عالی و پرنون و خان آرزو در سراج پر ہما سبدل این ہم فارسی است چنانکہ در انجانوسہ و پرنون و پرنون و پرنون را یکجا ذکر کردہ۔</p>

مولف عرض کند که اصل این برنیان در طعنت کنایه از خوشنوی و صاف دل - صاحب
 به موعده گذشت و صراحت ماخذ هر آنجا اند بوض صاف دل - صاحب دل نوشته
 کرده ایم و برنیان که به بای فارسی می آید ^{لیق} صاحب جامع این را (برنیان خوی) نوشته
 چنانکه تب و تب و صراحت ماخذ این هر دو گوید که کنایه از نرم دل و خوشنوی و خوشحال
 به (برنو و برنون) کرده ایم که بوعده مذکور شد **مولف** عرض کند که مخفف است بحدن نون و
 و این هر دو مبتدل آنست و درینجا همین قدر این معنی پیدا شد از برنیان که نرم است و کنایه است
 کافی است که الف مخفف ب باشد (آردو) لطیف (آردو) صاف - نرم دل - خوشنوی -

و یکپه برنو و برنون - **برنیان** بقول برهان و جهانگیری مرشدی

پرنهاون مصدر اصطلاحی - بقول و ناصری و سروری و موتید مرادف برنو و برنون

برهان و بحر و اند کنایه از بیرون کردن باشد و بعضی محققین صراحت فرموده اند که بابای ایجاد است
 کسی را از جایی و دفع نمودن و آواره ساختن و گفته اند که پوششی بوده که پادشاهان قدیم
 و از سرخو و بلطاعت الحیل و آ کردن **مولف** آنرا افعال نیک داشتندی و در روزهای
 عرض کند که معنی لغتی این پر قائم کردن است جشن پوشیدندی و بقول بعضی این را جبرئیل
 برای پریدن و کنایه باشد از معنی بلا مؤقت از بهشت آورد و بقول بعضی جامه نرم رستم
 تپاس است (آردو) با هر کرنا - اسپسته زال بوده که از پوست پلنگ دوخته بودند
 تالنا - دفع کرنا - و شکل صدور صدی دوران مرقوم - خان آرزو

پرنیاخوی اصطلاح - بقول جهانگیری در سراج می فرماید که این از عجیب عجایب است

زیرا که جامه رسم بر بیان بدو بای موحده بلکه بر بیان دیگر پر نو و پر نون -

بسمه بای موحده است و این لفظی است مشهور **پرنیان خوی** اصطلاح - بقول برهان و رشیدی

خاص و عام و درین قسم الفاظ تصحیح کردن و ال و بحر و بهار و سراج اصل همان (پرنیا خوی) گذشت و آن

بر کمال قلت قبیح یا عدم فهم یا بی پروائی تمام است این است بگفتن نون (آر و و) دیگر پرنیا خوسه -

(است و ناصری) آینه دیدی بران گسترده و در **پرنیان خوی** اصطلاح - بقول مؤید یعنی نرم

خرد و ریزه الماس دیدی بافته بر پرنیان **خوی** و خوشخوی مولف عرض کند که نبیادت یاسی

عرض کند که ماصراحت ماخذ این پر نو و پر نون کرده مصدری بر (پرنیان خوی) یعنی حاصل بالصد

و درینجا همین قدر کافی است که این مبدل بر بیان است و موافق قیاس (آر و و) خوشخوی

است که موحده گذشت چنانکه است و استپ (آر و و) نرم دلی - مونت -

پرنیخ بقول برهان و جهانگیری و سروری و رشیدی و ناصری و مؤید و سراج بر وزن زرنیخ

بمعنی تخم سنگ که مسلح و هموار باشد مولف عرض کند که اسم جامه فارسی زبان است (بودگی

س) انگند بر لا و پرنیخ سنگ و نکر و ندر کار موبد و رنگ (آر و و) صاف او بر هموار پتھر -

بزرگ - پتھر کی هموار سیل - مونت -

پرنیش اصطلاح - بقول انند بکواله فر هنگ محاوره باشد و فتح اول هم تصرف زبان و لب لحن

فرنگ بالفتح و بالضم و کسر نون یعنی در و شکم و مده معامی (آر و و) پیت کا و رو - معدی کا و رو - بزرگ -

مولف عرض کند که بالضم اصح باشد و معنی **پرو** بقول برهان و سروری و رشیدی و ناصری

عام را که بشکم و معده خاص کردند - تصرف بفتح اول و سکون ثانی و و او یعنی پروین و آن

ستاره ایست در کومان ثور - صاحب جهانگیری	فروغ رای غیرش اگر جید در باغ و بجای
گوید که (پروه) هم بهین معنی می آید (حکیم اسدی)	خوشه ز تاشش همی بر آید پرو و مولف
در صفت سمارتی (۷) خم طاق هر یک چو پتقد و	عزم کند که محنت پروین است بخت یاد نون
ز بس رنگ یا قوت رخشان چو پرو و شمس نغزی (۸) و	دیکه پروین -

پرو | بقول برهان فتح اول و سکون ثانی و واد با لفت کشیده یعنی (۱) طاقت و (۲) آرام و فراغت و (۳) صبر و (۴) معنی توجیه و التفات و رغبت و میل و (۵) ترس و بیم و پاک و (۶) سرد برگ و (۷) پرداخت و پرورش - صاحب رشیدی بر معنی دوم و چهارم قانع چنانکه گویند (بی پرواست) صاحب سروری بر معنی دوم و چهارم و ششم قناعت کرده (استاد و قیسی ۱۱۷) ابو سعد آنکه از گیتی بد و سرگشته شد بد با و منظر آنکه شمشیرش بر دوازده شمشان پروا و (۱۲) مادمان شوخ بی پرواندا و بسکه بی پرواست و او ماندا و (ناصری ۱۱۷) تا خط رزخش سرزده با من سخنش نیست و چندان بخود افتاد که پروای منش نیست و (امیر خسرو) جوان و شوخ و فراموش کار و بی پرواست و (سیف اسفندی ۱۱۷) دل از جان و جهان کیش اگر پروای ماداری و بکوی عاشقان آ می از سر سودای ماداری و هم او گوید که سندا و بر معنی چهارم می نماید - صاحب ناصری تذکر معنی اول و دوم از مولوی معنوی سندا آورده (۱۱۷) هر آن پروانه کوشع ترا دید و شبش خوشتر ز روز آید به سیما و همی پرد بگرد و شمع حسنت و پرواز شب ندارد هیچ پروا و ما این را مستحق به معنی ششم و نهم هم او ذکر معنی چهارم و پنجم و ششم کرده صاحب جهانگیری و ناصری معنی (۸) و افستن هم آورده اند بسند کلام مولوی معنوی (۱۱۷) نمی آرم بیان کرد

ازین پیش بگویم اینقدر هاتی تو پروا بده صاحب چنانگیزی باستانی منی سوم و بیستم ذکر دیگر همه معانی کرده - صاحب جان منی هشتم را علم گوید و ذکر دیگر همه معانی هم کند - خان آرزو در سراج می فرماید که لفظ مشترک است گاهی بمعنی احتیاج مستعمل شود چنانکه مشهور است و گاهی بمعنی فرصت و انکار یکی ازین دو دور از حساب است و چون در عالم احتیاج از محتاج الیه خونی و رعبی در خاطر باشد بمعنی خون و بیم نیز مستعمل چنانکه گویند بی پروا بمعنی لایالی مولف عرض کند که کبیر بیعت معنی مسلسل که بالا گذشت اسم جامد فارسی زبان است و بلحاظ معنی هشتم گوئیم که (پروا بخیزد) بمعنی اعتنا کردن می آید و این امر حاضر آنست که در کلام مولوی معنوی مستعمل شد (آرزو) (۱) طاقت - موتث (۲) آرام - مذکر - فراغت - موتث (۳) صبر - مذکر (۴) توجه - و خفت - موتث (۵) ژور - مذکر (۶) پروا - موتث - بمعنی اعتنا - سروکار (۷) پرورش - پرداخت موتث (۸) تجبه لے - جان لے - امر حاضر -

<p>(الف) پروا باشیدن استعمال - صاحب</p>	<p>از اجل پروا نباشد مردم بی برگ را بچه</p>
<p>(ب) پروا بودن معنی ذکر (ب) کرده</p>	<p>ماهی می تواند خورد و غلس مرگ را بکار آورد</p>
<p>از معنی ساکت مولف عرض کند که بمعنی اندیشه و ژور هونا - اندیشه و خوف هونا -</p>	
<p>دخون بودن و سندش متعلق به (پروا باشیدن)</p>	<p>پروا داشتن استعمال - صاحب آغوش</p>
<p>است ازینجاست که الف را قائم کرده ایم (جمال) ذکر این کرده از معنی ساکت مولف عرض کند</p>	
<p>(صغفانی) توگرد در کوی حکمت خانه سازای که</p>	<p>که سرو برگ و اعتنا داشتن است (صائب)</p>
<p>نباشد با جهالت بی پروا (اثر شیرازی) از ناحی کشتگان پرواندار دآن سبک جولان</p>	

<p>نسوزد و دل شمی را که ره بر لاله زار افتد؛ (سکله) باز باشد و (۴) یعنی گنجینه هم و (۵) تخته بای را (۶) اگر کنج خلوت گزیند کسی پاکه پروای صحبت نیز گویند که سقف خانه را بدان پوشند و (۶) ندارد بی (۷) (اگر و او پروا کرنا - اعتنا کرنا - بول و پیشاپ بیمار این نیز گویند که پیش طیب برند پروا کردن استعمال - صاحب آصفی صاحب جهانگیری این را مراد است (پروا ۵) ذکر این کرده از معنی ساکت مولف عرض گفته و ذکر هر پنج معنی اول الذاکر کرده - صاحب کند که معنی اعتنا کردن و سرد برک داشتن و غور رشیدی پروا - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - کردن (صائب ۵) هر که بی خود بود از خود نکند پروا - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - پروائی و چه علم از محاسب شهر بودستان را و پروا ۵ - همه را مراد یکدیگر دانسته هر سه (وحید قزوینی ۵) اسیر عشق بجایان نمی کند معنی اول الذاکر و صاحب سروری بذاکر معنی پروا پاکه زهر خورده بد زمان نمی کند پروا و دوم و سوم و هشتم می فرماید که (۷) معنی پروا (اگر و او پروا کرنا - اعتنا کرنا - خیال کرنا - خوف کرنا) (عادی شهریار ۵) سو دای تو از برای پروا بقول برهان بر وزن خروار (۱) قربان و بست است زمانه را به پروا و پروا جانوری باشد که آرد در جانی خوبی بندد خورا ما گوئیم که این سند معنی هشتم است نه هشتم و بجهت لائق دهند تا فریب نشود و (۲) خانه تابستانی تخمه گوید که معنی مجرّه عمود - صاحب ناصری و خانه باو گیرد و اگر گویند که اطراف آن تمام می فرماید که (۸) جانی که در آنجا جانوری را پنجره داشته باشد و (۳) خانه را نیز گویند که بندند و بعلت و امثال آن پروا و زند تا فریب بر بالاسی خانه دیگر ساخته باشد و اطراف آن شود و آنرا پروا می گویند و ذکر معنی اول هم کند</p>	<p>نسوزد و دل شمی را که ره بر لاله زار افتد؛ (سکله) باز باشد و (۴) یعنی گنجینه هم و (۵) تخته بای را (۶) اگر کنج خلوت گزیند کسی پاکه پروای صحبت نیز گویند که سقف خانه را بدان پوشند و (۶) ندارد بی (۷) (اگر و او پروا کرنا - اعتنا کرنا - بول و پیشاپ بیمار این نیز گویند که پیش طیب برند پروا کردن استعمال - صاحب آصفی صاحب جهانگیری این را مراد است (پروا ۵) ذکر این کرده از معنی ساکت مولف عرض گفته و ذکر هر پنج معنی اول الذاکر کرده - صاحب کند که معنی اعتنا کردن و سرد برک داشتن و غور رشیدی پروا - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - کردن (صائب ۵) هر که بی خود بود از خود نکند پروا - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - پروا ۵ - پروائی و چه علم از محاسب شهر بودستان را و پروا ۵ - همه را مراد یکدیگر دانسته هر سه (وحید قزوینی ۵) اسیر عشق بجایان نمی کند معنی اول الذاکر و صاحب سروری بذاکر معنی پروا پاکه زهر خورده بد زمان نمی کند پروا و دوم و سوم و هشتم می فرماید که (۷) معنی پروا (اگر و او پروا کرنا - اعتنا کرنا - خیال کرنا - خوف کرنا) (عادی شهریار ۵) سو دای تو از برای پروا بقول برهان بر وزن خروار (۱) قربان و بست است زمانه را به پروا و پروا جانوری باشد که آرد در جانی خوبی بندد خورا ما گوئیم که این سند معنی هشتم است نه هشتم و بجهت لائق دهند تا فریب نشود و (۲) خانه تابستانی تخمه گوید که معنی مجرّه عمود - صاحب ناصری و خانه باو گیرد و اگر گویند که اطراف آن تمام می فرماید که (۸) جانی که در آنجا جانوری را پنجره داشته باشد و (۳) خانه را نیز گویند که بندند و بعلت و امثال آن پروا و زند تا فریب بر بالاسی خانه دیگر ساخته باشد و اطراف آن شود و آنرا پروا می گویند و ذکر معنی اول هم کند</p>
---	--

و گوید که در اصل پرورد بود و ذکر معنی دوم و سوم که موخده به او بدل شد چنانکه آب و آو و معنی	و گوید که در اصل پرورد بود و ذکر معنی دوم و سوم که موخده به او بدل شد چنانکه آب و آو و معنی
هم کرده - صاحب جامع بهر شش معنی بیان کرده بر پای	هم کرده - صاحب جامع بهر شش معنی بیان کرده بر پای
مشفق با او آراسته بذکر معنی دوم معنی هشتم را نوشته	مشفق با او آراسته بذکر معنی دوم معنی هشتم را نوشته
گویی که (۹) یعنی فریب هم (صائب ۷۷) از لحد خاک	گویی که (۹) یعنی فریب هم (صائب ۷۷) از لحد خاک
شکم پرورد بان و کرده است با تو ز غفلت بچنان	شکم پرورد بان و کرده است با تو ز غفلت بچنان
در بند پرورد خود می بود (ایضاً ۷۷) زان است	در بند پرورد خود می بود (ایضاً ۷۷) زان است
دین ضعیف که فرمان دهان شرع بود عمامه بامی	دین ضعیف که فرمان دهان شرع بود عمامه بامی
خولیش به پرورد بسته اند (قدسی ۷۷) ز لانوی	خولیش به پرورد بسته اند (قدسی ۷۷) ز لانوی
بنود روغن اتخوان مرا با چه سود و او که کردم بود	بنود روغن اتخوان مرا با چه سود و او که کردم بود
پرورد بود (یکی کاشی ۷۷) لغت است گو سپند پرورد	پرورد بود (یکی کاشی ۷۷) لغت است گو سپند پرورد
است با چه عجب بزه بنده این کار است با خان	است با چه عجب بزه بنده این کار است با خان
آند و در سراج پرورد و پرورد آره را بگذر معنی دوم	آند و در سراج پرورد و پرورد آره را بگذر معنی دوم
و سوم گوید که تبدیل پر بار و پر باره بیای تازی	و سوم گوید که تبدیل پر بار و پر باره بیای تازی
بگامی و او است و پروردی منسوب بدان مولف	بگامی و او است و پروردی منسوب بدان مولف
معنی کند که پر باره بجایش گذشت معنی دوم	معنی کند که پر باره بجایش گذشت معنی دوم
و ما بعد را بجا صراحت ماخذش کرده ایم که مجلس	و ما بعد را بجا صراحت ماخذش کرده ایم که مجلس
پر باره بهر دو موخده و این معنی مذکور تبدیل آن	پر باره بهر دو موخده و این معنی مذکور تبدیل آن

گرتے تین۔ ذکر (۶) قارورہ۔ بیار کا پیشاب۔ اشارہ این بر پروار گذشت موافق قیاس است
 ذکر (۷) پرورش۔ موت (۸) وہ مکان جہان و اکثر بصفت گاوستقل (سعدی ۵) اسپ لاف
 چار پایوں کو آرام کے ساتھ رکھتے ہیں۔ ذکر (۹) میان بکار آید پوز میدان نہ گا و پرواری پوز
 قربہ۔ موٹا۔ (ارو) قربہ۔

پروارہ اصطلاح۔ بقول برہان و جہانگیری **پروار** بقول برہان پروازن شہباز (۱)
 و سروری و موید و سراج مراد ہے معانی پروار معروف کہ از پریدن است و (۲) بمعنی نثار ہم
 گذشت **مولف** عرض کند ما حقیقت ماخذین و آن زرسی باشد کہ بر فرامین پادشاهان باشند
 بر پروار عرض کردہ ایم۔ موحده بیای فارسی و واو (۳) بمعنی نوز و پر تو و ر۔ شنائی و (۴) نشین
 بدل شود چنانکہ استب و استب و آب و آو و ہای و نشین گاہ مرغان و (۵) چو بہا کہ ہر یک بمقدار
 ہوز زائد ہم می آید و حذف ہم می شود (نامر خسرو سے و جب طول باشد کہ بچتہ پوشیدن خانہ بالا
 از جہانگیری ۵) ناگاہ باو دنیا مرد وین را پوز چوب ہای بزرگ ہم چینند و پوز یا روی آن پوشند
 چاہے فلند از سر پروارہ کا عجب است از محققین و خاک بران ریزند و فرماید کہ نزد محققین (۶)
 کہ ہمین کلام نامر خسرو را بہ تغیر بعض الفاظ برآ سیر لوز از جانب ناسوت بشریت بجانب لاموت
 ر پر بارہ نقل کردہ اند کہ موحده سوم گذشت حقیقت۔ صاحب جہانگیری بر ہر چہا یعنی اولی
 (ارو) دیگر پروار۔ پروار۔ پروار۔ قانع (صائب ۱۵) در حسرت یک مصرع پرواز
پرواری استعمال۔ یعنی منسوب بہ پروار بلند است کا مجموعہ بر ہم زدہ بال و پر من کا
 زیادت یا نسبت **مولف** عرض کند کہ (سعدی ۱۵) ہزار پرواری پیش باشند اندر رو کا

که کعبه بر سر ایشان همی کند پرواز و (نظامی ۳۳) بمعنی حاصل بالمصدر باشد و اگر بمعنی مصدر بود
 چراغی که پرواز بنیش بدوست و فروغ همه شکل و بر تقدیر اول مرکب است از پرواز
 آفرینش بدوست و صاحب سرور می نسبت که مبدل باز است و تذکر معنی سوم و چهارم گوید
 معنی اول گوید که بمعنی پریدن است و ذکر معنی سوم که اغلب که معنی سوم تصحیف پرواز بدال و بمعنی
 و چهارم هم کرده - صاحب ناصری بر هر سه معنی چهارم پرواز بدال که متغیر و مبدل پرواز است
 اول الذکر قانع و بدیل پرواز گوید که (۳) بمعنی بتا و صاحب جامع نسبت هر پنج معنی اول الذکر
 مکافات است (نظامی ۳۴) مکن کان ظلم هم زبان بر بان - مولف عزم کند که بمعنی
 را پرواز معنی پرواز من فی زگردون بازمینی و اول اسم مصدر و حاصل بالمصدر پروازیدن
 صاحب رشیدی بذکر معنی اول می فرماید که این معنی است که می آید پس تسامح بر بان است که این
 حقیقی نیست چنانکه مشهور است بلکه معنی حقیقی او را از پریدن خیال کرد و خیال بعضی محققین درست
 پر کشادن است و هم بدین معنی پر باز نیز معنی است که اصل این پر باز باشد موعده بدل
 مویذ ذکر هر پنج معنی کرد و معنی ششم را ترک فرموده شد به و او چنانکه آب و آذین معنی اول این
 بهار بذکر معنی اول و سوم می فرماید که بمعنی اول پرندگی است و معنی دوم مجاز آن که در نثار و
 بلند از صفات و مصرع از تشبیهات اوست و تصدیق هم زردگو هر بالای سر مدوح می پرانند
 با لفظ پرواشتن و بستن و کردن مستعمل و بمعنی سوم و چهارم و پنجم و ششم و هفتم اسم جادو فای
 خان آرزو در سراج نسبت معنی اول بذکر قول زبان دانیم و در معنی چهارم و پنجم و ششم بلند می را
 رشیدی می فرماید که این بر تقدیری است که هم دخل است و بدین وجه جا دارد که آن را هم

مجاز معنی اول گیریم (اُردو) (۱) اڑان۔ بقول

اصفیہ۔ اسم موصوفت۔ پرواز (۲) نثار بقولہ۔

نہماور۔ نقد خواہ جنس بطور تصدق کسی کے

سر پر سے پہنکنا (۳) دیکھو پر تو (۴) اٹھا دیکھو

پتو از (۵) وہ تختے جو پختہ مکان کی چہت میں تیرا

پر رکھتے ہیں جس پر مٹی یا چونا بچھانے میں جس کو کون

میں کلمی کہتے ہیں۔ مذکر (۶) پرواز خیال۔ سیرا ہوت۔

موصوفت۔ اصطلاح صوفیہ میں عالم ذات الہی کی

سیر کرنا جہاں سالک کو مقام فنا فی اللہ حاصل کہ در معنی

ہوتا ہے (۷) بدلہ۔ مذکر۔ مکافات۔ موصوفت۔ (پرواز ببال

دیگری بودنش (اُردو) دیکھو ببال دیگرے

موصوفت کند کہ (۱) ہمہنی پریدن و پرواز کردن

(۲) مجازاً بمعنی قصد و ارادہ کردن (حزین

اصغہانی ۳) سوی شہری چرانا ریم پرواز

کہ باشہزادگان باشیم و مساز (اُردو) (۱) موصوفت

پرواز کرنا۔ اڑنا (۲) قصد کرنا۔ ارادہ کرنا۔

و پریدن و بجانہ بلند شدن است (زلالی

اصغہانی ۳) سوی شہری چرانا ریم پرواز

کہ باشہزادگان باشیم و مساز (اُردو) (۱) موصوفت

پرواز کرنا۔ اڑنا (۲) قصد کرنا۔ ارادہ کرنا۔

و پریدن و بجانہ بلند شدن است (زلالی

خوائساری سے) کہ چون آواز تپیل باز برداشت پچھڑا ہوا ملے اور مرد کی بائین اور عورت کی ہمای پتھراو پرواز برداشت (اُر و و) پرواز کرنا دہنی آنکھ پٹر کے تو حد میں پچھڑ کر تجربہ کرنے اڑنا۔ بلند ہونا۔

پرواز چشم | اصطلاح۔ بقول بحر مراد دہنی بائین آنکھ کی ٹہیک نہیں ہے بلکہ عورت ہو

پرواز دیدہ بمعنی پریدن چشم و تقول و شکون بہار یا مرد باعتبار اس شکون کے کیسی دہنی آنکھ ایچھی

گوید کہ کنایہ از تقول و شکون بر اخبار ملاقات ہوتی ہے اور بائین بڑی اور کیسی بائین آنکھ

مولف عرف کند کہ چون در غلان چشم کسی چو ایچھی ہوتی ہے اور دہنی بڑی (بحر سے) ایچی

بخود حرکت پیدا شو و فارسیان و نیز اہل ہند اپنی بغل میں من و یکھون آج اسے پو یہ بائین

این را شکونی دانند و خیال کنند کہ کسی کہ مغار ^{تقسیم} آنکھ پٹر کنی ہونیک فال مجھے پو (نصیر سے)

از مدت دراز است می آید و این علامت آنست آنکھ جب پٹر کے ہے بائین تب مجھے کہتا ہے وہ پو

محققین اہل زبان ازین ساکت البتہ معاصرین محکم کچھ خوشی و کہلائیگا یہ اضطراب رنگسی پو آپ

بر زبان دارند و حاصل بالمصدر پریدن چشم است ہی نے فرمایا ہے کہ بعض فصحا آنکھ پٹر کننا کو

کہ بہمین معنی می آید (اُر و و) آنکھ پٹر کننا۔ بقول رائے خفیض سے تجویز کرتے ہیں اور پٹر کننا جو

امیر خود بخود پلک یا پویشمین حرکت ہونا جس کے ٹر پنا کے معنی میں ہے اس میں کوئی رائے

زائل کرنے کو پلک پر تھکا یا دھا گار کہہ لیتے ہیں خفیض کا فائل نہیں ہے۔

بہرینج یا خوشی کا شکون ہے۔ کہتے ہیں کہ مرد پرواز دادن | مصدر اصطلاحی۔ صبا

کی دہنی اور عورت کی بائین آنکھ پٹر کے تو کوئی آمنی ذکر این کردہ از معنی ساکت مولف

عومن کند که بمین آوردن به پرواز و قوت پرواز که گذشت مولف عومن کند که موافق قیاس است
 عطا کردن است (اسیر شہرستانی سے) اگر صدق (اُردو) دیکھو پرواز چشم -
 کلامت نہ ہد بال یقین را کہ پرواز تجر و کہ وہ پرواز رنگ | اصطلاح - بقول بہار و
 روح امین را کہ (ظہوری سے) از برای دام بگردانند کنایہ از تغییر یافتن و شکستن رنگ
 لیلی میشود و سیرغ بخت و عشق مرغی را کہ پرواز مولف عومن کند کہ حاصل بالمصدر پرواز
 سرخون و ہد (اُردو) پرواز میں لانا - پرواز رنگ) است کہ می آید بعض متفقین این را متعلق
 کی قوت دینا - بہ (پریدن رنگ) می دانند و حقیقت ہر روز

پرواز دیدن | احتمال صاحب آغنی ذکر این بر معادہ (پروازیدن و پریدن) عومن کنیم
 کردہ از معنی ساکت مولف عومن کند کہ کہ می آید (اُردو) رنگ اڑ جانا - رنگ کا
 بمعنی قوت پرواز و بلندی یافتن است و لیکن زائل ہونا (حاصل بالمصدر)
 سند پیش کردہ اس متعلق بدین مصدر نیست بلکہ پرواز شستن | مصدر اصطلاحی -
 متعلق بہ مصدر بینیدن است کہ گذشت - صاحب آغنی ذکر این کردہ از معنی ساکت -
 (صوفی مازندرانی سے) نمی بینیم در اقبال خود مولف عومن کند کہ زائل کردن و سلب
 پرواز بتانی کہ ہم آخر بال مرغ مادرین ویرانہ کردن قوت پرواز از چیزی کہ قوت پرواز و
 می ریزد (اُردو) پرواز کی قوت پانا - (قاسم شہدی سے) بیاد وصل او در کعبہ
پرواز دیدن | اصطلاح - باضافت کہ چند ان گریہ می کردم کہ از بال و پر مرغ
 ہوتہ مرکب اضافی و بقول بحر مراد ان پرواز چشم عومن پرواز شستن (اُردو) پرواز کی قوت زائل کرنا

پرواز کردن

استعمال صاحب آصفتی

(۱) کند بجم جنس با هم جنس پرواز بگویند

ذکر این کرده از معنی ساکت مولهت عرض کند با کبوتر باز باز مولهت عرض کند که معنی

که (۱) بمعنی حیثیتی است یعنی پریدن و چون اخافت سوم متعلق از آن نباشد و بخیاال نامتعلق بمعنی

این بسوی چیزی کنند (۲) بمعنی زائل شدن آن اول است و پس و معنی سوم را دیگر کسی از

چنانکه پرواز کردن رنگ و نقش و طاق و امثال محققین زبانندان و اهل زبان ذکر نکرد مشتاق

آن بر سیل مجاز (ظهوری ۱۵) در کوی تو پرواز سند و گیری باشیم (آر و و) (۱) پرواز کرنا

کنان طبل و قمری و گل باد بران سر و هوا دار اثرنا (۲) زائل هونا جیسے رنگ اثرنا (۳)

نذار و (ظهوری ۱۵) هر جا که بلند شست جفتی کبانان - بقول آصفیه طرنا - جماع کرنا -

بستی و پرواز کنان نشانه بر خاست و طالب ز پرنده کا ماوه پر چڑهنا - یا ماوه کا ز سے

آملی (۱۵) حال احسان چو ز ند دست سخاے تو مجامعت کرانا - جانوران کا جفت هونا -

ز شوق و نقش زرا از ورق گنجه پرواز کند پرواز گاه اصطلاح - بهار بند کر این

صاحب موید نسبت معنی اول می فرماید که پر کشا بر معروف قانع و اند نقل نگارش از معنی

کردن پرند است در پریدن و آن عبارت هم ساکت و امی بر همچنین محققین که لغتی را جا

از سرعت است برای گرگین جانوران مانند واد و از تعریف سکوت و زیدین معنی

باز و بگری و نیز گوید که پر کشا و کردن برای فارسیان و خصوصاً معاصرین هم شکار گاه بی

جفت شدن هم و از بهر این پرواز کردن (۳) گویند که در آن بواسطه پرند شکاری چون باز و شاهین

عبارت از جفت شدن است چنانکه مثل است شکار کنند (آر و و) پرند شکاری کی شکار کی جگر ترش

پروازگر (الف) اصطلاح - بقول بهار باز و شاهین مولف عرض کند که همان معنی

و انند کنایه از تیزرو (حکیم زلالی ۵) زغنی نامیه اول است و بس (ارو) (۱) آژناه پرواز پروازگر شد و بکشمیر آمد و شور و گرشه و کرنا (۲) جانوران شکار کا بهاگتا.

مولف عرض کند که از سند بالا ----- **پروازره** اصطلاح - بقول بهار و

پروازگر شدن (ب) بمعنی پریدن جامع بر وزن خمیازه (۱) نوشته طعانی که در سیر

و کتایه از تیز رفتار شدن هم پیدا است پس و شکار و سفر همراه بردارند یا از دنبال بیایند

(الف) اسم فاعل ترکیبی است و (ب) مصدر و (۲) در منه را نیز گویند که از پی عروس ریزند

آن (ارو) (۱) و قاصد جو هوا پر جاس و جایجا آتش بر آنها زنند و (۳) آتشی که پیش

یعنی تیز رفتار هونا (هوا پر عروس فروزند و آتشی که ناریان در هنگامی که در هوا

جانا که سکتے ہیں) را بدانا و سپردندی بیفر و خنندی و دان

پرواز گرفتن مصدر اصطلاحی - صاحب عروس و انا در ا بهم بسته برگرد آتش طوف

آتشی ذکر این کرده از معنی ساکت مولف فرمودندی و (۴) بمعنی عیش و تخرمی هم آمده

عرض کند که (۱) بمعنی پریدن است که معنی و (۵) ورق نقره و طلا که آنرا بچته تشار ریزه

حقیقی است (الهی بهدانی ۵) شش جیت ریزه کرده باشند چه شخصی که زر ورق می سازد

همچو عیاری شد و پرواز گرفت و برق جولا آنرا (پودنه گر) می گویند و بعضی ورق طلا و

که سرخ زین خاک افتاد است و صاحب بگر نقره را گویند که نقاشان کار فرمایند و شاید

گویند که (۲) گرنجین جانوران شکاری همچون برین آنست که در شیر از شخصی که ورق طلا و نقره را

<p>بر روی پوست به چسپاند آنرا ہم پر وازہ گریختن و میونانی سار یقون و اقدنیا و بسریانی ایرتیا</p>	<p>بر روی پوست به چسپاند آنرا ہم پر وازہ گریختن و میونانی سار یقون و اقدنیا و بسریانی ایرتیا</p>
<p>ساحبان جهانگیری و نامری در شیدی برنی او</p>	<p>ساحبان جهانگیری و نامری در شیدی برنی او</p>
<p>وسوم و پنجم قانع - و صاحب سروری معنی چهارم</p>	<p>وسوم و پنجم قانع - و صاحب سروری معنی چهارم</p>
<p>راترک کرده ذکر دیگر همه معانی کرده (شاعران)</p>	<p>راترک کرده ذکر دیگر همه معانی کرده (شاعران)</p>
<p>جانان چه توان کرد که اندر ره عشقت ؛ الا بگر ریا ح - مقطوع - مطلق - مسکن دوران قبض کمتر</p>	<p>جانان چه توان کرد که اندر ره عشقت ؛ الا بگر ریا ح - مقطوع - مطلق - مسکن دوران قبض کمتر</p>
<p>سوخته پروازہ مانیت ؛ خان آرزو در سراج و تسخین زیادہ و منافع دار و الخ (آرزو)</p>	<p>سوخته پروازہ مانیت ؛ خان آرزو در سراج و تسخین زیادہ و منافع دار و الخ (آرزو)</p>
<p>گوید کہ تحقیق آنست کہ پروازہ معنی نثار است</p>	<p>گوید کہ تحقیق آنست کہ پروازہ معنی نثار است</p>
<p>مطلقاً خواہ بردمانا و عروس نثار کنند خواہ بزرگان</p>	<p>مطلقاً خواہ بردمانا و عروس نثار کنند خواہ بزرگان</p>
<p>سلاطین و بدمعنی بکذف با و ببا ی تازی ہم گذشت</p>	<p>سلاطین و بدمعنی بکذف با و ببا ی تازی ہم گذشت</p>
<p>مولف عرض کند کہ آنچه ببای موقدہ معنی اول</p>	<p>مولف عرض کند کہ آنچه ببای موقدہ معنی اول</p>
<p>و سوم گذشت مبدل این است چنانکہ اشارہ و لہن کے آگے روشن کرتے ہیں - موتث (۴)</p>	<p>و سوم گذشت مبدل این است چنانکہ اشارہ و لہن کے آگے روشن کرتے ہیں - موتث (۴)</p>
<p>این ہمد را بجا کردہ ایم و ما درینجا این را بہ ہمہ</p>	<p>این ہمد را بجا کردہ ایم و ما درینجا این را بہ ہمہ</p>
<p>عائیش اسم جامد فارسی زبان دانیم</p>	<p>عائیش اسم جامد فارسی زبان دانیم</p>
<p>با اعتبار صاحب جامع کہ محقق الہ زبان است</p>	<p>با اعتبار صاحب جامع کہ محقق الہ زبان است</p>
<p>و پروازہ کہ معنی نثار گذشت مختلف این باشد این از معنی ساکت و حوالہ بہاری و ہدیہ بہار</p>	<p>و پروازہ کہ معنی نثار گذشت مختلف این باشد این از معنی ساکت و حوالہ بہاری و ہدیہ بہار</p>
<p>معنی مباد کہ در سنہ بقول محیط بکسر وال و سکون</p>	<p>معنی مباد کہ در سنہ بقول محیط بکسر وال و سکون</p>
<p>رای پہلہ و فتح میم و نون و با - اسم فارسی است کہ حقیقت (پرواز گاہ) بدون ہای ہوز ششم</p>	<p>رای پہلہ و فتح میم و نون و با - اسم فارسی است کہ حقیقت (پرواز گاہ) بدون ہای ہوز ششم</p>

<p>بگایش بیان کرده ایم و این غیر از معنی حقیقی پرواز بهمت اصطلاح - یعنی بلند می بهمت (۵۷۷۸)</p> <p>چیزی نیست خیال ما این است که صاحب اند است (ظہوری ۵) بجائی که بال اجابت بریزد و به تمام این را قائم کرد و مقصودش غیر از پرواز بهمت دعائی رساند مولف عرض (پرواز گاه) نباشد (آر و و) دیگر پرواز گاه کند که موافق قیاس است (آر و و) بهمت کی پرواز گر اصطلاح - بقول اند با نفع بلندی - بلند می - مونت -</p>	<p>شخصی که ز رورق می سازد مولف عرض پرواز پیدن تحقیق مولف مرادش پریدن است</p> <p>کند که بعضی محققین بذیل پرواز اشاره این کرده اند و پرواز - اسم مصدر و حاصل بالمصدر و امر حاضر این و موافق قیاس است (آر و و) سولے پانڈی (کامل التصریف) و مضارع این پرواز و محققین معانی کے اوراق بتائے والا - این را ترک کرده اند (آر و و) دیگر پریدن -</p>
--	--

پرواس بقول برهان بر وزن الماس یعنی (۱) لاسه و (۲) یعنی دانستن و (۳) پرواز کردن و (۴) یعنی خلاص و نجات و فراغ و (۵) پروا داشتن و (۶) ترس و بیم - صاحب جهانگیری این را مرادش پرآس گفته - صاحب سروری ذکر معنی اول و چهارم و پنجم کرده (شمس فخری ۱۵) بنو و اطلس گردون سزای بارگوش پابسی اگر چه قضا کرد اندران پرواس و (ناصر خسرو ۱۵) با عهد او بود از جور بد کنش رستن و بخیر او بود از شر این جهان پرواس و فرماید که پرآس بیم هم آمده - صاحب ناصری می فرماید که مرادش پرآس و گوید که این را پرواسیدن هم گفته اند - صاحب رشیدی گفته که این مبدل پرواز است که سین و را با همدیگر بدل شود و دیگر معانی مجاز آن **مولف** عرض کند که سراجت کافی معانی بر پرآس کرده ایم و ذکر ماخوذیم

بدر انجا گذشت و این مبدل آنت و معتین فارسی زمین پر تانس و پرو آس را بسند این تبدیل آورده
 و همین است اسم مصدر پرو اسیدن هم که می آید و کم و بیشی بعضی معانی مجاز است چنانکه شو کردن و نجا
 معنی پنجم است و ترس و بیم و رنجی معنی ششم عجب است از محققین که همین شعر ناصر خسرو را بسند پر ماس
 هم آورده اند و در انجا رستن را پر ماس نوشته اند و این شامل باشد بر همه معانیش (آر و و) و دیگر پر ماس

(۳۷۶۴)

<p>پرو اساختن استمال یعنی (۱) اعتنا بذكر معنی اول گوید که (۲) پرو اساختن و (۳)</p>	<p>کردن است و (۲) یعنی کشادن پرو پریدن (دکوری سله) برای بیدلان سازند صد خیر پرو اسیدن آن نازک اندام و شکفت اندر</p>
<p>برای خویش یک پرو اسازند مولف معنی گلهای بادام و صاحب بگرد که هر پنج</p>	<p>کنند که در معنی اول پرو اساختن است با ساختن معانی بالا گوید که (۶) دانستن (۷) در از کردن</p>
<p>دور معنی دوم پرو اساختن است با ساختن (۸) خلاص و نجات دادن هم او فرماید که کامل</p>	<p>قیاس (آر و و) (۱) اشتا کرنا (۲) پر کپولنا است و مضارع این پرو اسید - صاحب</p>
<p>(الف) پرو اسید (الف) بقول بر بان (ج) را بسنی دست مالیده و صفا</p>	<p>(ب) پرو اسیدن بسنی دست سود و لاس سروری بسنی دست مالیده و پرو اساختن و فراخ</p>
<p>(ج) پرو اسیدن کردی بجهت تمیز دشتی زری یافته گوید (شهره آفاق) هر که پرو اسیده</p>	<p>(د) بقول بر بان و جاس بر وزن سرخاسیدن آن اندام را در کف خود دیده بیم خادم با</p>
<p>بمعنی (۱) دست مالیدن و لاسه کردن و (۲) مولف معنی کند که (ب) مصدری است</p>	<p>ترسیدن و (۳) و ا همه نمودن - صاحب سر و ک مبدل پر ماسیدن چنانکه ذکر این پرو اس</p>

زیادہ باو کہ پروای کسی نکر دے (دعید قزوینی سے) **پروال** بقول انند بھوالہ فرہنگ فرنگ
اسیر عشق بجانان نمی کند پروا دے کہ زہر خورده بالقح بمعنی پرکار مولف عرض کند کہ اگر
بد زمان نمی کند پروا دے صاحب بحر گوید کہ بصلہ سند استعمال پیش شود و مبدلش دانیم کہ
بالمعنی (۲) توجہ و التفات کردن و بصلہ از کات بدل شد بہ واو چنانکہ پوکت و پوچو
(۳) ہراسیدن و اندیشیدن و سندی کہ برای و برای جملہ بدل شد بہ لام چنانکہ چارو
سنی دوم پیش کردہ مان شعر و حمید است کہ بالا چنانی دیگر ہمہ محققین فارسی دان و اہل زبان
نقل شد (ولہ سے) شکستگان ز حوادث غمی ازین ساکت و معاصرین ہم ہم بزبان ندارند
منید آرنہ دے کہ تختہ پارہ ز طوفان نمی کند پروا دے فارسی قدیم باشد و موافق قیاس (آر و و)
خان آرزو و چراغ ہدایت ہمزبان بحر مولف و دیگر پرکار۔

عرض کند کہ بمعنی دوم بدون صلہ ہم بنظر آدہ **پروا ماندن** استعمال صاحب آصفی ذکر این
ز ظہوری سے) خوش دید کرد عشق تو پروای کردہ از منی ساکت مولف عرض کند کہ اعتنا بودن
بیکسان دے دیگر ز کس مباحث کہ بر ما فرو شد است و جا دارد کہ بر ہمہ معانی پروا شامل شود (صائب سے)
و شامل باشد بر ہمہ معانی پروا (آر و و) (۱) مطلبش از دیدہ بینا شکار عبرت است دے و رند صائب
پروا کرنا۔ اعتنا کرنا (۲) توجہ اور التفات کرنا راجع پروای تماشا ماندہ است دے (آر و و) پروا ہونا
(۳) ڈرنا۔

پروان بقول بریان و جہانگیری و سروری و جان بر وزن مروان (۱) نام شہر بیت
نزدیک بغزنین و (۲) چرخ ابریشم تاب رانیز گویند یعنی چرخ کی بریشم را بدان از پیلہ باو تہ

و آن چرخ را می گردانند (حکیم فردوسی لہ) بدو گفت کای نام بردار بسند و ز پروان بفرمان
 تو تا بسند و صاحب ناصری بر معنی اول قانع۔ خان آرزو در سراج بزرگ ہر دو معنی نسبت معنی
 اول گوید کہ نام موضعی است نزدیک غزنین و فرماید کہ بحدت الف پروان ہم گفتہ اند مولف
 عرض کند کہ معاصرین عجم تصدیق قول محققین اول الذکر می کنند و گویند کہ این مقام در کاریگر
 ابریشم معروف است پس معنی اول مجاز معنی دوم می نماید و بمعنی دوم اسم جاندار فارسی زباد
 و انیم (آردو) (۱) پروان ایک شہر کا نام ہے جو غزنین کے متصل واقع ہے۔ بزرگ (۲)
 چرخا جس کے ذریعہ سے ابریشم پیلائے نکالتے ہیں جس کو فارسی میں بر خاج ہی کہتے ہیں۔ بزرگ۔
پروانک بقول برہان و جامع بروزن ایوانک، (۱) نام جانور نسبت کہ فریاد کنان
 پیش پیش شیری رود تا جانوران دیگر آواز اور اشنیدہ وانند کہ شیری آید و خورد
 بکناری کشند و گویند پس ماندہ شیر را می خورد و (۲) کنایہ از پیشرو لشکر ہم و معرب آن
 فروانی۔ صاحب جہانگیری بزرگ معنی اول گوید کہ معنی دوم استعارہ باشد۔ صاحب سرور
 بر معنی اول قانع۔ صاحب ناصری بزرگ معنی اول و دوم نسبت معنی اول می فرماید کہ بیاری
 این را (سیاہ گوش) ہم گویند۔ صاحبان رشیدی و ناصری پروانہ را مرد و این گویند
 صاحب موید بزرگ معنی اول گفتہ کہ ہندی آزا بہکاری نامند و اہل ہند (خالہ شیر) ہم
 خان آرزو در سراج گوید کہ پروانہ کہ می آید نام جانور مخصوص نیست بلکہ ہر جانور درندہ خورد
 کہ ہمراہ شیر گرد تا پس خوردہ اورا بخورد و آنچه عزیزان نوشتہ اند کہ برای آگاہ کردن جانور
 پیشا پیش شیر باشد چنین نیست و فرماید کہ در گلستان شیخ سفیدی مرقوم است کہ (سیاہ گوش)

را گفتند که ترا ملازمست شیراز چه اختیار افتاد گفت تا فضل صیدش خورم و از شر و شکرمان
 امین باشم) و معنی شیر بچه خطاست و همان معنی پروانه است و اغلب که بد معنی مجاز باشد
 و ما خود از پروانه شمع زیرا که جانور مذکور مانند پروانه که گرد شمع می‌گردد می‌باشد مولف
 عرض کند که حق آنست که فارسیان پروانه را مرکب کردند از پروانه معنی دوش و بای
 نسبت که این پروانه عاشق شمع اطراف شمع همچنان می‌گردد چنانکه پروانه و بقلج و پروانه
 به کاف تشبیه چنانکه تیر و تیرک مزید علیہ آن که بای هنوز آخرش بوجه ترکیب با کاف مدون
 شد و معنی لغظلی این مثل پروانه و کنایه از جانور معروف که عاشق شیر است از آنکه پس خورد
 شیر غذای اوست و دائما اطراف شیری باشد و همین قدر است حقیقت این آنانکه پروانه
 و پروانه را مراد یکدیگر خیال کرده اند پی به حقیقت نبرده اند و بنزاکت لفظ و معنی خود
 نگرده - مجازاً پروانه یعنی پروانه هم استعمال کرده اند و در انصورت استعاره باشد که
 بجایش می‌آید و (سیاه گوش) نام جانوری خورد است از قسم یوز که امرای شکار بانو
 دارند و بچه شیر هم گویند و صاحب اصفیه همین را (بن بلا) نوشته که گریه و شنی است و
 عجیب نیست که همین جانور پس خورد و شیر را می‌خورد - صاحب محیط تصدیق خیال تا میکند و بر سینه
 می‌فرماید که بصری برید و فراتق معرب پروانه و تیرکی نام آفاق نامند و آن حیوانی است
 بقدر گریه و برنگ آه و گوش آن سیاه و گویند که پیشا پیش شیری رود و از آن شیر خبری دهد
 و از حیوان درنده شکاری است - صاحب ناصری بر (سیاه گوش) صراحت کرده که جانور
 که گوش او سیاه و بشا طر شیر بود که زبانی صید شیر قسمت اوست و آنرا تیرکی (قرانلاغ) گویند

پس متحقق همین می نماید که پروانک (سیاه گوش) را نام است (۱) سیاه گوش ایک
 چوئے سے جانور کا نام ہے جس کے کان سیاہ ہوتے ہیں جس کو ہندی میں بلاو کہتے ہیں۔
 جنگلی بلاو (۲) لشکر کا پیشرو۔ مذکر۔

پروانک | صاحب موید (مطبوعہ مطبع نوکشور) از پروانہ یعنی سوسن و یا میمدری کہ بقاعدہ فارسی

این را با پروانہ می نویسند گوید که مراد از پروانہ بای ہوز آخرش بدل شد بہ کاف فارسی چنانکہ
 است کہ می آید و لیکن در دیگر نسخ قلمی یا این را خانہ و خانگی و دیوانہ و دیوانگی (۱) پروانگی
 نیاتیم و لغات دیگر ہم ازین ساکت **مولف** بقول اصفیہ فارسی۔ اسم مؤنث۔ اجازت۔ حکم۔ آگیا۔

عرض کند کہ مقصود موید از زبان (پروانک) **پروانہ** | اصطلاح۔ بقول بریان و چالگیر
 باشد کہ گذشت و بعضی محققین دیگر ہم آنرا مراد از **پروانہ** (۱) معروف و آن جانور کے

پروانہ گفته اند و ما صراحت کافی ہمراہ بنا کر دیے **پروانہ** | اصطلاح۔ بقول بریان و چالگیر
 دورینجا جزین نیست کہ صاحب (موید مطبوعہ بزمیانہ) (۲) جانوری را نیز گفته اند کہ پیش پیش

بای ہوز در آخر این تصحیف کر دیگر **پروانہ** | شیر فریادکنان رود و جانوران دیگر را از
 ویکہ پروانک و پرانہ۔ آمدن شیر خیر مساندو (۳) حکم فرمان سلطانین

پروانگی | استعمال۔ بقول انند بکوالہ (سعدی الفی) روزی برت بسوسم و در پاستا

فرہنگ فرنگ بالفتح یعنی فرمان و حکم و اجازت **پروانہ** | اصطلاح۔ بقول بریان و چالگیر
 (لاادری ع) کہ پروانگی داد پروانہ را **پروانہ** | (حافظ الفی) کسی بوسل تو چون شمع یافت

مولف عرض کند کہ این مرکب است **پروانہ** | کہ زیر تیغ تو ہر دم سرگردار و

رکنیم خاقانی (ع) اشیا با غنچه نوری تو پروانه تو من
 پروانه در پناه غنچه نوری است (زوله ع) پروانه وار چنانکه فرمان لفظ فارسی است و جمع آن فرامین
 بر پشته شیران نهند پای و تا آید از کف لنگه کوران کتاب آمده - خان آرزو در سراج بند کرمی اول و دوم
 شان و صاحب سروری بر منی دوم مانع - صاحب گوید که پروانه جانور مخصوص نیست بلکه هر جانور
 نامری بند کرمی اول و دوم نسبت معنی سوم گوید و زنده خورد که همراه شیر گرد و پس خورده او را
 که معنی خطی است که برای رخصت سفر و غیره بر دست خورد و اغلب که معنی دوم مجاز معنی اول باشد
 بعضی مردم دهند که کسی مانع ایشان نه شود - صاحب رهنما بحواله سفرنامه ناصرالدین شاه قاجار
 رشیدی بر معنی دوم قناعت کرده و ارسته بر معنی بر معنی اول قانع مولف عرض کند که مراحت
 اول سوم قانع (جمهوری است) شمع از شعله محسن تو ماخذ معنی اول بالا گذشت و ماخذ معنی دوم هم
 بر فروخته است و گرو او پر زده پروانه پروانه مذکور شد حالا عرض میشود نسبت معنی سوم
 ما و بهار بند کرمی اول می فرماید که مرکب است که مرکب است از پروانه معنی فرمان و مای
 از پر که ترجمه ریش است و و آنه که کله نسبت نسبت یعنی چیزی که منسوب بفرمان است همان
 باشد چنانکه انگشتوانه و بند کرمی دوم گوید که کاغذ که پادشاهان با جازت و رخصت امری
 ماخذ از معنی اول است (چنانکه ما صراحت این نوشته می دهند (۱) پروانه - و یکپرو
 بر پروانه که ده ایم) و بند کرمی سوم می فرماید بنگ (۲) و یکپرو پروانه که پہلے معنی -
 که حکم پادشاهان و امیران که بنام عمال و غیره (۳) پروانه - بقول آصفیه - مذکر حکمنا
 از دفتر نوشته می شود چون پروانه تنخواه و پروانه جوازت نامه شاهی -

پروانہ پاچرخ

اصطلاح - بقول بہلکہ از جانب ہلاکو خان ابن جوہی خان بن چنگیز
 کنایہ از عاشق محروم (لا اور می سے) محروم حکومت و فرمان فرمای ولایت روم داشته و
 از ویل گلغندارم و پروانہ پاچرخ یارم و خدمت مولانا جلال الدین محمد - صاحب شہزاد
 مولف عربی کند کہ این لغت پیدا کردہ انہار ارادت می کرد و وزگار شش کتاب فیہ فیہ
 بہار است از کلام لا اور می و از معنی شعر بہین رومی سخن مولوی با دوست و یکی از فضیلا گفتہ
 قدر روشن است کہ شاعر خود را کنایہ پروانہ (ع) سوانی وارم از پروانہ روم بہ مولف
 قرار داد و (پاچرخ) کہ قلبا صافت چرخ پا عرض کند کہ مرکب اصنافی است و کنایہ باشد
 (است) کنایہ قرار داد برای عضو می کہ (اردو) پروانہ روم - امیر معین الدین کاشانی
 در پای یار بخمال اور چون چرخ روشن است کالقب ہے - مذکر۔

پروانی

اصطلاح - بقول بہار و وارستہ
 و اگر (پاچرخ) را (چرخ پا) بدون اصناف
 گیریم و صفت پروانہ قرار دہیم لطف معنی شعر دانند نام فنی از کشتی و آن گرد حرفت گشتہ پایش
 چہ باشد و (پروانہ چرخ پا) را اگر معنی حقیقی برواشتن و از جا رلودن است (میرنجات
 گیریم استعارہ باشد از عاشق نہ کنایہ معنی ہے) چہ شود چون بہ مخالف رسی از پروانی و
 حرمان را درین دخل نباشد فائق (اردو) پای او گیری بر دور سرش گردانی پامولف
 عاشق محروم - عرض کند کہ یامی لہجیت با پروانہ مرکبہ کردہ اند

پروانہ روم

اصطلاح - صاحبان دیگر ہیچ کہ بمعنی منسوب بہ پروانہ و کنایہ از من
 نامری دانند گویند کہ لقب امیر معین الدین کاشانی است مذکور نظر بر گرد و حرفت گشتن چنانکہ پروانہ گشت

میگرد (آرو) پرانی کشتی کے ایک فن چکر لگا کر اچانک اس کے پاؤں کو جگہ سے
کا نام ہے جس میں حریت کے اطراف ہلا دیتے ہیں۔ مذکر۔

پروا | بقول انند بھوالہ فرہنگ فرنگ بالفتح بمعنی پاسبان و نگاہبان و عارس۔
مولف عرف کند کہ دیگر ہمہ محققین اہل زبان و زباندان و معاصرین عجم ازین لغت ساکت
اگر سند استعمال پیش شود اسم جامد فارسی زبان دانیم و فارسی قدیم باشد (آرو)
دیکھو پاسبان۔

پروا | بقول انند بھوالہ فرہنگ فرنگ و لیکن حالا استعمالش متروک می نماید و محققین
بالفتح بمعنی پروا کہ گذشت مولف عرف کند مصداق ہم این را ترک کرده اند البتہ در کلام
کہ مزید علیہ آن زیادت ہا می ہوزد و آخر چنانکہ مولوی معنوی استعمال این یافتہ می شود
غم خوار و غم خوار و دستم گار و دستم گارہ۔ و بخیال نام مصدر اصلی است کہ اسم مصدر
(آرو) دیکھو پروا۔
این پروا مال فارسی زبان است (س)

پروا بیدن | بمعنی پروا کردن است نہی آرام بیان کردن ازین پیش و بگفتہ اینقدر
مولف عرف کند کہ فارسیان بر پروا می کہ باقی تو پروا بگفتی مباد کہ درین شعر استعمال
مزید علیہ پروا است بقاعدہ خود پای معروف این بمعنی ہشتم پروا است (آرو) پروا کرنا۔
و علامت مصدر (دن) مرکب کردہ مصدر سببنا۔ شامل ہے پروا کے تمام معنوں پر۔

ساختہ اند شامل برہم معانی مصدری پروا **پروا بال و اشتن** | مصدر اصطلاحی
باشد (کامل التصرف) و مضارع این پرواید بقول برہان و بگروا نند و رشیدی کنایہ اند

<p>می شود (آرود) اور ۲۔ بے کار و بے طاقت اور معذور ہونا۔ کرنا۔ صاحب آصفیہ نے (ہاتھ پاؤں توڑنا) اور (ہاتھ پاؤں توڑوانا) پر فرمایا ہے دست و پاشکستن کا ترجمہ ہاتھ پاؤں کو نکٹا کر دینا۔ ہاتھ پاؤں کو کام کار کھنا (دراغ سے) ضعف سے بیمار الفت کیا سنبھالے ہاتھ پاؤں پڑ اس تپ اعضا شکن نے توڑ ڈالے ہاتھ پاؤں پڑ</p>	<p>زور و قوت و قدرت داشتن۔ صاحب جہانگیری در لطعات ذکر این کردہ مولف عرض کند کہ (بال و پرواشتن) کہ بجاییش گذشت و اشارہ کردہ ایم (ارسلان سے) گرد کعبہ اگر بال و پری نظریہ معنی حقیقی این مخصوص است شد برای غیر پرند ہم و بال است (آرود) زور و قوت رکھنا</p>
<p>(الف) پروبال فروشدن (ب) پروبال فروہیدن</p>	<p>(۱) پروبال درہم شکستن (۲) پروبال شکستن</p>
<p>الف۔ بقول بحر عاجز و در ماندہ شدن و ب بقول بہار مراد فحش و صاحب اشند ہمزبان بہا (خواجہ جمال الدین سلمان سے) فکر من کی بنیاد تو رسد کہ عظمت پڑ مرغ اندیشہ فرو می ہلد اتجا پروبال پڑ مولف عرض کند کہ اگر چہ ہر دو موافق قیاس است و لیکن برای الف مشاق سند استعمال می باشیم۔ معنی مباد کہ نظر</p>	<p>یہا روانند ہر کدام معروف (صائب سے) تنگی مراد درہم شکست پڑ بیضہ فولاد (میرزا بیدل سے) (میرزا بیدل سے) پروبال شکستہ اند پڑ پرواز شویم عرض کند کہ اگر چہ ہر دو موافق قیاس است و لیکن برای الف مشاق سند استعمال می باشیم۔ معنی مباد کہ نظر</p>

<p>برسد سلمان مرغ را داخل اصطلاح کردن باشد چنانکه مراحت این بر (پروبال فروشدن) لازم می نماید که پروبال مرغ فروشدن و فروبردن گذشت (آرود) دیگر پروبال فروشدن - عاجز شدن از پرواز یعنی حقیقی است بدون مرغ</p>	<p>یا امثال آن از مجر و العتوب این معنی را برای بروزن سر و پای یعنی تاب و طاقت و قدرت غیر مرغ پیدا کردن بر سبیل مجاز باشد (آرود) و توانائی - صاحب سروری گوید که همان (پروبال) الف و ب عاجز هونا - جیسے مرغ کابلے بال و پرونا (فروسی سے) چو این کو پسر یا بجای آورد و ب</p>
<p>پروبال نشان دادن مرغ استعمال - شاد و لاور شود و پرو پای آورد و صاحب نامری</p>	<p>پاک کردن مرغ پیمای خود و تازه دم و آماده شدن که همزبان نش مولف عرض کند که از سند بالا - پرواز (ظهوری سے) در شکر خلاصی چه پروبال (ب) پرو پای آوردن مصدر اصطلاحی</p>
<p>نشانند و مرغی که برای نفس از دام برآید و معنی تاب و طاقت و قدرت حاصل کردن پیدا مولف عرض کند که موافق قیاس و معنی موافق قیاس و این مخصوص است برای پرند حقیقی (آرود) مرغ کابل و پر چشکنا پرواز و مجازا برای غیر آن هم (آرود) (الف) دیگر کے لئے آماده ہونا - پاسے و پر (ب) طاقت اور قدرت حاصل</p>	<p>پروبال بلیدن مصدر اصطلاحی کرنا - طاقت ور ہونا - بقول بکر مراد پروبال فروشدن مولف (الف) پروتستان اصطلاح صاحب</p>
<p>عرض کند که اگر اصناف این بسوی مرغ کنیم (ب) پروتستانی رہنا بحوالہ سفر نامہ موافق قیاس است و برای غیر مرغ مجازا ناصرالدین شاد قاچار گوید که مترس است</p>	<p>پروبال بلیدن (ب) پروتستانی اصطلاح صاحب</p>

از پروتست پروتاسی (بندی) و آن فرقه ایست و هندستان و (ب) کسی که مذہب پروتست	در نصرانیان کہ پوپ را تسلیم نمی کنند و مرتکب بدعتی نمی شوند و بعضی سلطنت با سچون انگلند
و بر من و پروتست پروتستی است فارسیان بقا ^{عه} نصرانیون کا مذہب پروتست ہے۔ مذکر۔	خودائیم بلا و را پروتستان نامند از قبیل ترکستان
(ب) پروتست مذہب رکبے والا۔	

پروزر | بقول برهان و جامع بفتح اول و ضم ثانی و سکون ثالث و رای قرشت
 بر وزن ضرور (۱) بمعنی پیوند انسان به انسان و خواه درخت با درخت و بفتح اول و
 سکون ثانی هم آمده که بر وزن زرگر باشد و (۲) فرادیز و سخاوت جامه را نیز گویند. صاحب
 سروری گوید که (۳) بمعنی فریب کننده و پرورنده و (۴) امر باین معنی صاحب تا صری ذکر
 معنی اول و دوم بخواند برهان کرده گوید که عهده برادست که پروزر به زامی هوز را پروزر
 خوانده. صاحب موید بذكر پروزر معنی اول فرماید به رای هله و مجرأ آخر پروزر آمده. خان آرزو
 در سراج میفرماید که معنی اول درست و بمعنی دوم بزامی مجرأ (امیر معز می شاه) زین شاه
 بنده پروزر شاه است بندگانش تا جاودان بانا داین شاه بنده پروزر (وله سکه)
 بکین خویش تن دشمنان همی فرسای که بهر خویش دل دوستان همی پروزر که مولف هون
 کند که بمعنی دوم با موحد اول بر وزن صفر اصل است چنانکه صراحت ماخذش بر (بروز)
 بموحده و پروزر امی هله کرده ایم و تبدیل موحده به بای فارسی آمده چنانکه تب و تب.
 فارسیان این را به تصرف و اعراب بر وزن ضرور هم خوانده چنانکه گنج در نه فتح و او

را گنجور بہ فہم پیچیم و سکون داد ہم خوانند و این تصرف نتیجہ لب و لہجہ مقامی است و آنچه
 بہ زامی ہوڑ آخر می آید ہم مبدل این کہ جہل بہ بچہ بدل شود و چنانکہ بر سخ و بزخ و مہنی اول
 برسبیل مجاز باشد کہ پیوند درخت و انسان ہم سنجانی را ماند نسبت معنی سوم عرض میشود
 کہ ہمان معنی چہارم است و افادہ معنی فاعلی نمی کند تا آنکہ با اسمی مرکب نمی شود ہین باشد
 اسم فاعل ترکیبی ہائی حالی سوم و چہارم از مشتقات مصدر پروردن است کہ می آید و اینجا
 بمعنی سوم اسم مصدر آقا گم کنیم کہ در فارسی قدیم پرورد مبدل پرورد بمعنی صاحب نتیجہ و صاحب
 ثمر است و کنایہ از تربیت و پرورش و ہین اسم مصدر پروردن و پروردیدن باشد کہ می آید
 (اگر و) (۱) پیوند خواہ و انسانون مین ہو خواہ و درختون مین - مذکر - صاحب آصفیہ
 نے پیوند پر فرمایا ہے۔ میل مناسبت خویش و تبار ترکیب اشجار (۲) سخاف - دیکھوہ پرورد
 (۳) تربیت - پرورش - موتث -

پرورشیدن	بِقَوْلِ بَعْضِ مَتَدِّیِ پَرُورَدَنَ بِرِ پَرُورَدَنَ کَنِمَ (اگر و) پلوانا - پرورش کردن
	(کامل التصرف) و معنای این پروردانہ کسی کے ذریعہ سے۔
مولف	عرض کند کہ پروردن کہ می آید نتیجہ پروردگار اصطلاح - بقول برهان
بیک مفعول است	و این بقاعدہ فارسی متدکی (ا) معروف است - جمل شانہ و (۲) کنایہ
بد و مفعول بمعنی حکم تربیت و پرورش دادن	از بادشاہ و اورا پروردگار گویند پرورد
بکسی و ذریعہ تربیت و پرورش قرار دادن کسی را ہم و بعربی رب النوع خوانند مولف	
و تربیت و پرورش کنانیدن صراحت ماخذ گوید کہ از قبیل آمرزگار و ستم گاہا است کہ	

گارا فاده معنی صاحب کند و در اینجا معنی لغظی است و در شیدی و سراج و جامع بر وزن سر کردن
 صاحب پرورش و رزاق - صاحب بحر یعنی (۱) معروف است و (۲) بمعنی پرستش و پرورش
 اول قانع - و فرماید که اطلاق این اکثر بر خداوند (حکیم سنائی علیه) بداد اربیت پروردن نیاید
 تعالی است - صاحب ناصری بذكر هر دو معنی فهم یونانی و یونانی ریت یاریگر نیاید شکر فاهی
 بالا گوید که پروردن و پرورش مشتق از است صاحب بحر بذكر هر دو معنی گوید که کامل التصرف
 و بمعنی پروردن و پرستش نیز می آید - مای گویم است و مضارع این پرورد - بهار بر معنی
 که مشتق از زبان پیوده می سراید اصلا پروردن قانع و گوید که بمعنی تربیت کردن باشد و بقول
 مشتق همین نیست بلکه این مرکب است از پرورد و (۳) آراستن هم چنانکه (گلستان سکه)
 که بمعنی سوس گذشت زیادت و ال بهر چنانکه علم از هر دوین پروردن است نه از هر دنیا
 پیدا و پیدا و گار که حقیقتش بالا مذکور شد خوردن مولف سخن کند که مرکب است
 (سعدی علیه) بنا کردن شکر پروردگار باشد از پرورد که بمعنی سوس گذشت و آن اسم مصدر
 که برگشت از روزگار (حکیم فردوسی علیه) این است و آن که علامت مصدر باشد
 که او ویژه پروردگار من است و جهان دیده او حاصل بالمصدر این پرورش - معنی اول
 و ستاد من است بخان آرزو در سراج حقیقی است و معنی دوم مجاز آن خلایق قیاس
 ذکر هر دو معنی کرده (آر و و) (۱) پروردگار - و حق آنست که بمعنی دوم استعمال این نیست
 خداوند تعالی شانه - مذکور (۲) پادشاه - مذکور و در کلام حکیم سنائی بمعنی پرورش یافته می شود
پروردن | بقول برهان و جهانگیری باقی حال باعتبار محققین اهل زبان این معنی را